

Univerza
v Ljubljani

Fakulteta
za gradbeništvo
in geodezijo

Jamova cesta 2
1000 Ljubljana, Slovenija
<http://www3.fgg.uni-lj.si/>

DRUGG – Digitalni repozitorij UL FGG
<http://drugg.fgg.uni-lj.si/>

To je izvirna različica zaključnega dela.

Prosimo, da se pri navajanju sklicujete na bibliografske podatke, kot je navedeno:

Okorn, B., 2013. Prikaz stanja prostora za naselji Zgornja in Spodnja Sorica v občini Železniki. Diplomaska naloga. Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo. (mentor Foški, M.): 52 str.

University
of Ljubljana

Faculty of
Civil and Geodetic
Engineering

Jamova cesta 2
SI – 1000 Ljubljana, Slovenia
<http://www3.fgg.uni-lj.si/en/>

DRUGG – The Digital Repository
<http://drugg.fgg.uni-lj.si/>

This is original version of final thesis.

When citing, please refer to the publisher's bibliographic information as follows:

Okorn, B., 2013. Prikaz stanja prostora za naselji Zgornja in Spodnja Sorica v občini Železniki. B.Sc. Thesis. Ljubljana, University of Ljubljana, Faculty of civil and geodetic engineering. (supervisor Foški, M.): 52 pp.

Univerza
v Ljubljani

Fakulteta za
*gradbeništvo in
geodezijo*

Jamova 2
1000 Ljubljana, Slovenija
telefon (01) 47 68 500
faks (01) 42 50 681
fgg@fgg.uni-lj.si

VISOKOŠOLSKI ŠTUDIJ
GEODEZIJE
SMER ZA PROSTORSKO
INFORMATIKO

Kandidat:

BOŠTJAN OKORN

**PRIKAZ STANJA PROSTORA ZA NASELJI ZGORNJA
IN SPODNJA SORICA V OBČINI ŽELEZNIKI**

Diplomska naloga št.: 394/PI

**DISPLAY OF EXISTING SPATIAL PHENOMENA FOR
THE SETTLEMENTS OF ZGORNJA AND SPODNJA
SORICA IN THE MUNICIPALITY ŽELEZNIKI**

Graduation thesis No.: 394/PI

Mentorica:

viš. pred. mag. Mojca Foški

Predsednik komisije:

viš. pred. mag. Samo Drobne

Član komisije:

doc. dr. Alma Zavodnik Lamovšek

Ljubljana, 26. 06. 2013

STRAN ZA POPRAVKE, ERRATA

Stran z napako

Vrstica z napako

Namesto

Naj bo

IZJAVE

Podpisani BOŠTJAN OKORN izjavljam, da sem avtor diplomske naloge z naslovom:

»PRIKAZ STANJA PROSTORA ZA NASELJI ZGORNJA IN SPODNJA SORICA V OBČINI ŽELEZNIKI«.

Izjavljam, da je elektronska različica v vsem enaka tiskani različici.

Izjavljam, da dovoljujem objavo elektronske različice v repozitoriju UL FGG.

Ljubljana, 10.5. 2013

Boštjan Okorn

BIBLIOGRAFSKO – DOKUMENTACIJSKA STRAN

UDK:	711.4(043.2)
Avtor:	Boštjan Okorn
Mentor:	viš. pred. mag. Mojca Foški
Naslov:	Prikaz stanja prostora za naselji Zgornja in Spodnja Sorica v občini Železniki
Tip dokumenta:	diplomska naloga – visokošolski strokovni študij
Obseg in oprema:	52 str., 18 preg., 13 sl., 3 graf., 24 pril.
Ključne besede:	prikaz stanja prostora, Zgornja in Spodnja Sorica, Zakon o prostorskem načrtovanju

Izvleček:

Diplomska naloga obravnava prikaz stanja prostora za naselji Zgornja in Spodnja Sorica, ki smo ju za potrebe diplomske naloge združili oz. povezali v smiselno zaokroženo enoto. Prikaz stanja prostora je izveden po predpisih, ki jih določa Zakon o prostorskem načrtovanju iz leta 2007, podrobneje pa ga definira Pravilnik o prikazu stanja prostora iz leta 2008 (v nadaljevanju Pravilnik). Naloga je sestavljena iz teoretičnega in praktičnega dela. V prvem delu so predstavljena zakonska izhodišča, v nadaljevanju pa je izdelan primer prikaza stanja prostora za naselje Sorica (Zgornja in Spodnja Sorica). Predstavljena je občina Železniki ter obravnavano naselje Sorica, ki leži v tej občini. Prikaz stanja prostora je sestavljen iz tekstualnega in grafičnega dela. V tekstualnem delu je predvsem opis naselja in interpretacija grafičnih prikazov, v grafičnem pa prikaz območja obravnave, prikaz dejanske in namenske rabe prostora ter omejitev in varstvenih režimov, kot so kulturna dediščina, gozdovi, vode, naravne vrednote, itd. Grafične priloge so v merilu 1:25.000, kar omogoča prikaz celotnega obravnavanega območja naselja na listu A3. Ker pa je v skladu s Pravilnikom potrebno izdelati prikaz stanja prostora v merilu 1:5.000 ali manj, smo izdelal prikaze za del naselja tudi v predpisanem merilu. V zaključku smo strnili naše ugotovitve o prikazu stanja prostora ter razmišljali o njegovi uporabnosti v prostorskem načrtovanju.

BIBLIOGRAPHIC – DOCUMENTALISTIC INFORMATION

UDC:	711.4(043.2)
Author:	Boštjan Okorn
Supervisor:	Sen. Lect. Mojca Foški, M. Sc.
Title:	Display of existing spatial phenomena for the settlements of Zgornja and Spodnja Sorica in the municipality Železniki
Document type:	Graduation Thesis – Higher professional studies
Scope and tools:	52 p., 18 tab., 14 fig., 3 graph., 24 app.
Keywords:	display of existing spatial phenomena, Zgornja and Spodnja Sorica, The spatial planning law

Abstract:

The thesis discusses the display of existing spatial phenomena for the settlements of Zgornja and Spodnja Sorica, the two of which have been merged into one sensible rounded off unit for the purpose of the thesis. The display of existing spatial phenomena is executed by regulations stipulated by The spatial planning law from 2007, and detailed by Rules on the display of existing spatial phenomena from 2008 (hereinafter the Rules). The thesis consists of the theoretical and the practical part. The legal basis is presented in the first part, continued by an example of the display of existing spatial phenomena for the settlement of Sorica (both Zgornja and Spodnja Sorica). After that Sorica and its municipality Železniki are presented. The display of existing spatial phenomena is composed of textual and graphical part. In the textual part there is mostly the town description and the interpretation of the graphical charts, in the graphical part there is a display of the discussed area, a display of the intended as well as the actual land use including restrictions and protection regimes like cultural heritage, forests, waters, natural values, etc. Graphical attachments are in the 1:25.000 scale, which allows the display of the whole discussed area to be put on a A3-sized paper. But according to the Rules it is necessary to make the display of existing spatial phenomena in the scale of 1: 5.000 or less, that is why we created displays for a part of the settlement in the regulated scale. In the final part we have summed up our findings about the display of existing spatial phenomena and discussed about its usefulness in spatial planning.

ZAHVALA

Za vso strokovno pomoč, nasvete, podporo in usmeritve pri nastajanju diplomske naloge se iskreno zahvaljujem mentorici, viš. pred. mag. Mojci Foški.

Zahvaljujem se tudi domačim ter najbližjim, ki so me spremljali skozi celoten študij.

KAZALO VSEBINE

1	UVOD	1
1.1	Namen in cilj naloge.....	1
1.2	Struktura naloge.....	2
1.3	Podatki.....	2
1.4	Metoda dela	3
2	NORMATIVNA UREDITEV PROSTORSKEGA NAČRTOVANJA S Poudarkom NA PRIKAZU STANJA PROSTORA	4
2.1	Zakonodaja prostorskega načrtovanja in delitev prostorskih aktov.....	4
2.2	Zakon o prostorskem načrtovanju – ZPNačrt (2007)	5
2.2.1	Občinski prostorski načrt.....	8
2.2.2	Pravilnik o prikazu stanja prostora	9
2.2.2.1	Obvezne sestavine grafičnega dela prikaza stanja prostora.....	10
2.2.2.2	Obvezne sestavine tekstualnega dela prikaza stanja prostora.....	10
2.2.3	Prostorski informacijski sistem.....	11
2.2.3.1	Uredba o prostorskem informacijskem sistemu	12
3	PREDSTAVITEV OBRAVNAVANEGA OBMOČJA	14
3.1	Občina Železniki	14
3.1.1	Predstavitev občine, geografske in zgodovinske značilnosti občine	14
3.1.2	Demografske značilnosti občine.....	17
3.2	Naselje Sorica.....	17
3.2.1	Geografske značilnosti naselja Sorica	17
3.2.2	Demografske značilnosti naselja Sorica	19
3.2.3	Zgodovinski oris razvoja naselja	20
3.2.4	Kulturne znamenitosti.....	21
4	PRIKAZ STANJA PROSTORA ZA NASELJE SORICA	26
4.1	Splošni podatki	26
4.2	Razdelitev na liste.....	26
4.3	Dejanska raba prostora	26

4.4	Namenska raba prostora	28
4.5	Neskladje dejanske in namenske rabe prostora – površine večje od 5.000 m ²	29
4.6	Prikaz območij pod različnimi varstvenimi režimi za naselje Sorica.....	30
4.6.1	Območje varstva kulturne dediščine	30
4.6.2	Prikaz območij varstva narave	31
4.6.2.1	Naravne vrednote	31
4.6.2.2	Ekološko pomembna območja (EPO)	32
4.6.2.3	Zavarovana območja narave.....	33
4.6.2.4	Območja Natura 2000	33
4.6.2.5	Življenjsko območje medveda.....	34
4.6.3	Varovalni gozdovi in gozdovi s posebnim namenom	35
4.6.4	Varstveno območje vodnih virov	36
4.6.5	Potresna nevarnost.....	37
4.6.6	Varstvo kmetijskih zemljišč	38
4.6.7	Območja pod vsemi varstvenimi režimi.....	39
4.7	Pokrovnost tal CLC.....	39
4.8	Aglomeracije	40
4.9	Energetsko omrežje.....	40
4.10	Cestno omrežje.....	41
4.11	Komunikacijsko omrežje.....	42
4.12	Opis kakovosti uporabe posameznih delov grafičnega dela prikaza stanja prostora	43
5	ZAKLJUČEK.....	44
VIRI.....		46

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Uporabljeni podatki za prikaz stanja prostora	2
Preglednica 2: Bilanca površin dejanske rabe prostora za naselje Sorica	27
Preglednica 3: Bilanca površin namenske rabe prostora	28
Preglednica 4: Bilanca neskladja dejanske in namenske rabe površin večjih od 5.000 m ²	29
Preglednica 5: Evidenca objektov kulturne dediščine in izračun bilanc površina za OVKD.....	30
Preglednica 6: Bilanca naravnih vrednot na območju naselja.....	32
Preglednica 7: Bilanca ekološko pomembnih območij	32
Preglednica 8: Pregled zavarovanih območij narave na območju Sorice.....	33
Preglednica 9: Bilanca površin v območju Nature 2000	34
Preglednica 10: Bilanca površin varovalnih gozdov	36
Preglednica 11: Bilanca varstvenih območij vodnih virov	36
Preglednica 12: Dolžina vodotokov v posamezni kategoriji	37
Preglednica 13: Bilanca najboljših kmetijskih zemljišč	39
Preglednica 14: Bilanca površin vseh območij pod varstvenimi režimi.....	39
Preglednica 15: Bilanca pokrovnosti tal	40
Preglednica 16: Bilanca vodov, ki se nahajajo na območju naselja	41
Preglednica 17: Bilanca cestnega omrežja	41
Preglednica 18: Bilanca komunikacijskih omrežij	42

KAZALO GRAFIKONOV

Grafikon 1: Gibanje prebivalstva v zadnjih dvajsetih letih, po dvoletnem intervalu, v občini Železniki	17
Grafikon 2: Število prebivalcev po petletnih starostnih skupinah ter spolu v naselju	19
Grafikon 3: Gibanje prebivalstva za obdobje zadnjih 30 let za naselje Sorica	20

KAZALO SLIK

Slika 1: Shema sistema prostorskega planiranja po ZUreP-1.....	4
Slika 2: Shema sistema prostorskega planiranja po ZPNačrt.	5
Slika 3: Lega občine Železniki v Sloveniji.....	14
Slika 4: Območje občine in lega naselij.	15
Slika 5: Grb in zastava občine Železniki.....	16
Slika 6: Naselje Zgornja Sorica.....	18
Slika 7: Naselje Spodnja Sorica.....	19
Slika 8: Izrez Sorice iz franciscejskega katastra.....	21
Slika 9: Pogled na vas Sorica ob vstopu z vzhoda.	22
Slika 10: Župnijska cerkev Sv. Nikolaja.	22
Slika 11: Vojaška kasarna pod vrhom Slatnika.	23
Slika 12: Spomenik Ivanu Groharju.	23
Slika 13: Domačija v Heblarjih	25
Slika 14: Karta potresne nevarnosti za območje Slovenije.	38

SEZNAM OKRAJŠAV

ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje
DKN	Digitalni katastrski načrt
DOF	Državni ortofoto
EPO	Ekološko pomembna območja
GJI	Grajena javna infrastruktura
GURS	Geodetska uprava Republike Slovenije
KS	Kataster stavb
KO	Katastrska občina
LN	Lokacijski načrt
MIZKŠ	Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport
MKO	Ministrstvo za kmetijstvo in okolje
MZIP	Ministrstvo za infrastrukturo in prostor
NRP	Načrtovanje rabe površin
NUP	Nosilec urejanja prostora
OPN	Občinski prostorski načrt
OPPN	Občinski podrobni prostorski načrt
PIS	Prostorski informacijski sistem
PSP	Prikaz stanja prostora
RPE	Register prostorskih enot
UON	Ureditveno območje naselja
ZCes-1	Zakon o cestah
ZEKom	Zakon o elektronskih komunikacijah
ZG	Zakon o gozdovih
ZKGI	Zbirni kataster grajene javne infrastrukture
ZKP	Zemljiško katastrski prikaz
ZKZ	Zakon o kmetijskih zemljiščih
ZKZ-C	Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijskih zemljiščih
ZON	Zakon o ohranjanju narave
ZPNačrt	Zakon o prostorskem načrtovanju
ZUreP-1	Zakon o urejanju prostora

ZV-1

Zakon o vodah

ZVKD-1

Zakon o varstvu kulturne dediščine

1 UVOD

1.1 Namen in cilj naloge

Prostorsko načrtovanje je interdisciplinarna dejavnost, s katero se na podlagi razvojnih usmeritev, potencialov, danosti in omejitev prostora ob upoštevanju javne koristi načrtujejo prostorske ureditve na različnih ravneh ter za različne namene. Vse aktivnosti prostorskega načrtovanja morajo voditi v racionalno razmestitev dejavnosti v prostoru ter tako v racionalno rabo prostora ob upoštevanju varstva okolja. Pri opravljanju dejavnosti je potrebno upoštevati strokovna izhodišča in dognanja ter stremeti k ustvarjanju pogojev za kakovostno ter trajnostno prostorsko, ekonomsko in družbeno okolje.

Zagotavljanje strokovnih standardov prostorskega načrtovanja ni mogoče brez predhodno izdelanih strokovnih podlag na katerih temeljijo v prostorskih aktih predlagane usmeritve. Ustrezne strokovne podlage so eno od ključnih izhodišč za dobre strokovne rešitve ter podpora pri uveljavljanju prostorskega akta v prostor.

Zakon o prostorskem načrtovanju (2007) določa, da je kot obvezna strokovna podlaga za pripravo prostorskega akta potrebno pripraviti prikaz stanja prostora. Skupaj z izvlečkom iz nadrejenega prostorskega akta ter ob sprejetih razvojnih programih in ob razvojnih potrebah uporabnikov prostora predstavlja je to minimalni obseg zakonsko predpisanih strokovnih podlag, ki pa jih lahko pripravljavec prostorskega akta razširi glede na potrebe ter posebne značilnosti obravnavanega prostora.

Prikaz stanja prostora nam omogoča, da se v celoti seznanimo s stanjem obravnavanega območja ter še pred pričetkom načrtovanja in urejanja prostora pridobimo celovit vpogled v razpoložljive prostorske podatke, kartografske podlage, veljavne prostorske vsebine iz hierarhično nadrejenega akta, vse sektorske omejitve ter dejstva, ki jih v prostoru srečamo.

Namen in cilj naloge je izdelati prikaz stanja prostora (v nadaljevanju PSP), kot obvezno prilogo v postopku priprave in sprejema prostorskega akta, ter se tako seznaniti s postopkom priprave PSP, načinom pridobivanja podatkov, njegovim pomenom v procesu priprave in izdelave prostorskega akta ter navsezadnje tudi na ta način spoznati obravnavano naselje Sorica. Celovitost izdelave PSP je mogoča le, v kolikor izdelamo tekstualni in grafični del z vsemi potrebnimi bilancami površin.

1.2 Struktura naloge

Naloga je sestavljena iz teoretičnega dela v začetku in praktičnega dela v nadaljevanju diplomske naloge.

V teoretičnem delu, je opisana normativna ureditev prostorskega načrtovanja, katerega del je tudi PSP.

Drugi del je praktičen. Predstavljena je občina Železniki ter obravnavano območje naselja Sorica, ki je sestavljeno iz Spodnjega in Zgornjega dela vasi. Izdelana je analiza obravnavanega naselja ter prikaz vseh varstvenih režimov s prikazanimi bilancami površin pod posameznim varstvenim režimom. Na koncu naloge so kot priloge dodane karte prikaza stanja prostora v merilu 1:25.000 za celotno območje naselja, ter karte merila 1:5.000 za izsek dela naselja. Karte v merilu 1:25.000 nam omogočajo večjo preglednost, saj na enem listu zaobjamemo celotno obravnavano območje, karte v merilu 1:5.000 pa so izdelane kot primer usklajenosti s Pravilnikom. Izdelava kart v merilu 1:5.000 za celotno obravnavano območje bi preseгла obseg prilog diplomske naloge.

1.3 Podatki

Preglednica 1: Uporabljeni podatki za prikaz stanja prostora

Vrsta podatkov	Vir podatkov	Leto
Dejanska raba prostora	MKO [1]	2012
Namenska raba prostora	Občina Železniki (PUP za območje občine Železniki) [2]	2004
Državni ortofoto (DOF)	Geodetska uprava RS [3]	2006
Zemljiško katastrski prikaz (ZKP)	Geodetska uprava RS [3]	2009
Kataster stavb (KS)	Geodetska uprava RS [3]	2009
Register prostorskih enot (RPE)	Geodetska uprava RS [3]	2009
Grajena javna infrastruktura (GJI)	Geodetska uprava RS [3], ARSO [4]	2009 2012
Varovalni gozdovi	Zavod za gozdove Slovenije [5]	2010
Naravne vrednote	MKO [1], ARSO [4]	2012

se nadaljuje...

...nadaljevanje Preglednice 1

Kulturna dediščina	MIZKŠ [6],	2012
	ARSO [4]	2012
Vode	MKO [1],	2012
	ARSO [4]	2012
Najboljša kmetijska zemljišča (K1)	Občina Železniki [7]	2010

Podatke za prikaz varstvenih in pravnih režimov smo pridobili na spletnih strežnikih pristojnih služb ali ministrstev, podatke veljavnega občinskega prostorskega plana smo pridobili na Občini Železniki, nekatere podatke pa na GURS. Spisek pridobljenih in uporabljenih podatkov je prikazan v preglednici 1.

1.4 Metoda dela

Pri pripravi občinskega prostorskega načrta (v nadaljevanju OPN) se izdelava PSP za celotno občino. Izdelava PSP za celotno občino bi za potrebe diplomske naloge bila preobsežna, zato smo se omejili na naselje Sorica, ki leži v severozahodnem delu občine Železniki.

Naselje Sorica je sestavljeno iz Zgornje in Spodnje Sorice. Za potrebe izdelave diplomske naloge smo oba dela naselja združili v eno prostorsko enoto, saj je bilo to najbolj smiselno glede na funkcionalno in povezovalno vlogo, ki jo imata obe naselji. V prostoru med naselji ni posebne ločnice ter delujeta kot enovito naselje. Pripadata isti krajevni skupnosti ter katastrski občini (le eden zaselek na skrajnem jugovzhodu spada v katastrsko občino Danje). Zato bomo tudi v nadaljevanju diplomske naloge govorili o naselju Sorica. Pravilnik o prikazu stanja prostora (2008) (v nadaljevanju Pravilnik) [8] določa, da se stanje prostora prikaže na geodetskih načrtih najmanj v merilu 1:5.000. Namesto geodetskega načrta smo za podlago uporabili zemljiškokatastrski prikaz. Da smo lahko celotno obravnavano območje prikazali na enem listu A3 smo prikaz stanja prostora izdelali v merilu 1:25.000, v merilu 1:5.000 pa prikazali le izbrani izsek naselja. Izdelali smo vse s Pravilnikom predpisane grafične priloge. V nalogi smo se držali Pravilnika glede vseh določil, nismo, oz. ne bomo pa tega prikaza objavili na portalu prostorskega informacijskega sistema, kjer se vodi skupen prikaz stanja prostora, kot določa 6. člen Pravilnika.

Programski paket ArcGIS, smo uporabili za obdelavo in prikaz grafičnih podatkov ter za grafične izračune bilanc površin posameznih varstvenih režimov. Za preglednice in druge izračune smo uporabili MS Excel, uporabljali pa smo tudi druge programe paketa MS Office za pisanje ter predstavitev naloge.

2 **NORMATIVNA UREDITEV PROSTORSKEGA NAČRTOVANJA S POUDARKOM NA PRIKAZU STANJA PROSTORA**

2.1 **Zakonodaja prostorskega načrtovanja in delitev prostorskih aktov**

Z aprilom 2007 je v veljavo stopil Zakon o prostorskem načrtovanju (v nadaljevanju ZPNačrt) [9] in nadomestil Zakon o urejanju prostora iz leta 2002 (v nadaljevanju ZUreP-1) [10].

Z ZUreP-1 smo po sprejemu prostorske akte delili na:

- državne (Strategija prostorskega razvoja Slovenije, Prostorski red Slovenije, Državni lokacijski načrt), ki jih je sprejela Vlada RS ali Državni zbor,
- občinske (Strategija prostorskega razvoja občine, Prostorski red občine, Občinski lokacijski načrt), ki jih je sprejemal Občinski svet,
- skupnega (Regionalna zasnova prostorskega razvoja), ki sta ga sprejela Vlada RS in Občinski svet.

Slika 1: Shema sistema prostorskega planiranja po ZUreP-1[11].

Po namenu so se prostorski akti glede ZUreP-1 delili na (slika 1):

- strateški (Strategija prostorskega razvoja Slovenije, Prostorski red Slovenije, Regionalna zasnova prostorskega razvoja, Strategija prostorskega razvoja občine),
- izvedbeni (Državni lokacijski načrt, Občinski lokacijski načrt, Prostorski red občine).

Zaradi nepravilnosti in nekaterih neizvedljivosti samega zakona, predvsem na področju načrtovanja je bil sprejet ZPNačrt, ki je nadomestil precejšnji del ZUreP-1.

Po ZPNačrt pa delimo prostorske akte na (slika 2):

- državne (Državni prostorski načrt, Državni strateški prostorski načrt),
- občinske (Občinski prostorski načrt, Občinski podrobni prostorski načrt),
- medobčinske (Regionalen prostorski načrt).

Prostorski akti morajo biti med seboj povezani in ne smejo biti v nasprotju eden do drugega (povzeto po [12]).

Slika 2: Shema sistema prostorskega planiranja po ZPNačrt [11].

2.2 Zakon o prostorskem načrtovanju – ZPNačrt (2007)

ZPNačrt je Državni zbor sprejel 30. marca 2007, veljati pa je začel 28. aprila 2007. Je osrednji zakon pri prostorskem načrtovanju in posledično tudi pri prikazu stanja prostora.

ZPNačrt ureja prostorsko načrtovanje kot del urejanja prostora, tako, da določa vrste prostorskih aktov, njihovo vsebino in medsebojna razmerja ter postopke za njihovo pripravo in sprejem. Ureja tudi opremljanje stavbnih zemljišč ter vzpostavitev in delovanje prostorskega informacijskega sistema. Tako se v pravni red Republike Slovenije prenašajo tudi zahteve Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje, ki se nanašajo na obveznost zagotavljanja kakovosti okoljskih poročil, kar definira prvi člen tega zakona.

Tretji člen zakona določa cilj prostorskega načrtovanja, kot so omogočati skladen prostorski razvoj z obravnavo in usklajevanjem različnih potreb in interesov razvoja z javnimi koristmi na področjih varstva okolja, ohranjanja narave in kulturne dediščine, varstva naravnih virov, obrambe in varstva

pred naravnimi in drugimi nesrečami. Posege v prostor in prostorske ureditve je treba načrtovati tako, da se omogoča: trajnostni razvoj v prostoru in učinkovita ter gospodarna raba zemljišč, kakovostne bivalne razmere, prostorsko usklajeno in med seboj dopolnjujočo se razmestitev različnih dejavnosti v prostoru, prenovo obstoječega, ki ima prednost pred graditvijo novega, ohranjanje prepoznavnih značilnosti prostora, sanacijo degradiranega prostora, varstvo okolja, naravnih virov ter ohranjanje narave, celostno ohranjanje kulturne dediščine, vključno z naselbinsko dediščino, zagotavljanje zdravja prebivalstva, funkcionalno oviranim osebam neoviran dostop do objektov in njihova uporaba skladno z zakonom ter obrambo države in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami. Prostorsko načrtovanje je v javnem interesu.

ZPNačrt temelji na načelih, kot so: načelo trajnostnega prostorskega razvoja, načelo javnosti, načelo usmerjanja prostorskega razvoja naselij, načelo prevlade javnega interesa, načelo ohranjanja prepoznavnih značilnosti prostora, načelo vključevanja varstva kulturne dediščine ter načelo strokovnosti.

Pristojnosti na področju prostorskega načrtovanja so na državnem in občinskem nivoju, določene v enajstem členu tega zakona. Država je pristojna za: določanje ciljev prostorskega razvoja države, določanje izhodišč in usmeritev za načrtovanje prostorskih ureditev na vseh ravneh ter načrtovanje prostorskih ureditev državnega pomena in izvajanje nadzora nad zakonitostjo prostorskega načrtovanja na ravni občin. Občina je pristojna za: določanje ciljev in izhodišč prostorskega razvoja občine, določanje rabe prostora in pogojev za umeščanje posegov v prostor ter načrtovanje prostorskih ureditev lokalnega pomena.

Ko pa imamo razmerja prostorskih aktov, pa upoštevamo naslednje: državni prostorski načrt ne sme biti v nasprotju z državnim strateškim prostorskim načrtom, izjemoma v primeru sanacije naravnih in drugih nesreč, kar pa je določeno v 27. členu tega zakona, regionalni prostorski načrt ne sme biti v nasprotju z državnimi prostorskimi akti, občinski prostorski akti ne smejo biti v nasprotju z državnimi prostorskimi akti in regionalnim prostorskim načrtom. Občinski podrobni prostorski načrt mora biti skladen z občinskim prostorskim načrtom in občinski prostorski načrt ne sme biti v nasprotju z občinskim strateškim prostorskim načrtom.

Namen in vsebina državnega strateškega prostorskega načrta sta določeni z 22. členom ZPNačrt: z namenom zagotoviti usklajen in učinkovit prostorski razvoj ob smotrni rabi naravnih, prostorskih in drugih razvojnih potencialov se z državnim strateškim prostorskim načrtom na podlagi razvojnih potreb države in ob upoštevanju javnih koristi na področju varstva okolja, ohranjanja narave, trajnostne rabe naravnih dobrin, varstva kulturne dediščine ter ohranjanja človekovega zdravja določijo cilji in izhodišča prostorskega razvoja države ter določijo usmeritve za načrtovanje prostorskih ureditev državnega in lokalnega pomena. Na podlagi ciljev, izhodišč in usmeritev se v državnem strateškem prostorskem načrtu določi zasnovo prostorskih ureditev državnega pomena tako,

da se razvojne potrebe, ki izhajajo iz razvojnih dokumentov države, uskladijo z varstvenimi zahtevami.

Namen državnega prostorskega načrta, ki je določen z 27. členom ZPNačrt je, da je prostorski akt, s katerim se v skladu s časovnim načrtom iz četrtega odstavka 26. člena ZPNačrt, ki pravi: »po sprejemu državnega strateškega prostorskega načrta vlada z uredbo določi časovni načrt njegovega izvajanja z državnimi prostorskimi načrti po območjih, ki so praviloma območja razvojnih regij« načrtujejo prostorske ureditve državnega pomena iz državnega strateškega prostorskega načrta. Območje državnega prostorskega načrta predstavljajo območja, namenjena posameznim prostorskim ureditvam državnega pomena. Z državnim prostorskim načrtom se načrtujejo tudi prostorske ureditve, ki so skladno s predpisi potrebne zaradi sanacije posledic naravnih ali drugih nesreč. Državni prostorski načrt je podlaga za pripravo projektov za pridobitev gradbenega dovoljenja po predpisih o graditvi objektov. Območja posameznih prostorskih ureditev se določijo tako natančno, da je njihove meje možno določiti v naravi in prikazati v zemljiškem katastru.

Na lokalnem oz. občinskem nivoju je temeljni prostorski akt Občinski prostorski načrt (v nadaljevanju OPN). Z njim se, ob upoštevanju usmeritev iz državnih prostorskih aktov, razvojnih potreb občine in varstvenih zahtev, določijo cilji in izhodišča prostorskega razvoja občine, načrtujejo prostorske ureditve lokalnega pomena ter določijo pogoji umeščanja objektov v prostor (povzeto po [13]).

Naslednji izmed aktov na občinskem nivoju je občinski podrobni prostorski načrt (v nadaljevanju OPPN), ki ga 55. in 56. člena ZPNačrt določata kot: OPPN je prostorski akt, s katerim se podrobneje načrtuje prostorske ureditve na območjih naselij, vključno z območji razpršene gradnje, ki so z njimi prostorsko povezana, lahko pa tudi na drugih območjih, če se za to izkaže potreba po tem, ko je bil sprejet OPN. OPPN se izdelava tudi za prostorske ureditve lokalnega pomena zaradi posledic naravnih ali drugih nesreč, ki niso določene v občinskem prostorskem načrtu. Ta načrt je podlaga za pripravo projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja. Z OPPN se podrobneje določi: območje OPPN; arhitekturne, krajinske in oblikovalske rešitve prostorskih ureditev; območja, za katera se projektne rešitve pridobijo z javnim natečajem; načrt parcelacije; etapnost izvedbe prostorske ureditve, če je ta potrebna; rešitve in ukrepe za celostno ohranjanje kulturne dediščine; rešitve in ukrepe za varstvo okolja in naravnih virov ter ohranjanje narave; rešitve in ukrepe za obrambo ter varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, vključno z varstvom pred požarom ter pogoje glede priključevanja objektov na gospodarsko javno infrastrukturo in grajeno javno dobro (povzeto po [14]).

Na medobčinskem nivoju poznamo tudi regionalni prostorski načrt. Le tega opisuje 62. člen ZPNačrt. Za izvedbo regionalnega razvojnega programa po predpisih o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, ki zahtevajo načrtovanje prostorskih ureditev regionalnega pomena, udeležene občine pripravijo regionalni prostorski načrt. Udeležene občine ali zveza občin sklenejo dogovor o pripravi regionalnega prostorskega načrta, v katerem določijo tudi pripravljavca načrta. Regionalni prostorski

načrt je podlaga za pripravo projektov za pridobitev gradbenega dovoljenja po predpisih o graditvi objektov.

2.2.1 Občinski prostorski načrt

Občinski prostorski načrt (OPN) je prostorski akt občine. Določena so izhodišča in cilji prostorskega razvoja občine. OPN vsebuje strateški in izvedbeni del. V njem se, ob upoštevanju usmeritev iz državnih prostorskih aktov, razvojnih potreb občine in varstvenih zahtev, določijo cilji in izhodišča prostorskega razvoja občine, načrtujejo prostorske ureditve lokalnega pomena ter določijo pogoji umeščanja objektov v prostor. OPN je pomembna podlaga za racionalno in trajnostno načrtovanje vseh posegov v prostor v občini in za zagotavljanje kakovostnih pogojev za življenje in delo njenih prebivalcev

Strateški del OPN določa izhodišča in cilje ter zasnovo prostorskega razvoja občine ter usmeritve za razvoj poselitve in za celovito prenovo, usmeritve za razvoj v krajini, za določitev namenske rabe zemljišč in prostorskih izvedbenih pogojev ter zasnovo gospodarske javne infrastrukture lokalnega pomena. Določa območja naselij, vključno z območji razpršene gradnje ter območja razpršene poselitve.

Izvedbeni del OPN po posameznih enotah urejanja prostora določa območja namenske rabe prostora, prostorske izvedbene pogoje in območja, za katera se pripravi OPPN. OPN je podlaga za pripravo projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja po predpisih o graditvi objektov.

Ministrstvo za infrastrukturo in prostor kot nosilec urejanja prostor (v nadaljevanju NUP) za področje razvoja poselitve sodeluje z občinami v postopku priprave do sprejema občinskih prostorskih načrtov v več fazah priprave dokumentov.

Priprava OPN zahteva najprej sklep, ki ga sprejme župan občine, za katero se OPN pripravlja ter ga objavi v uradnem glasilu in na svetovnem spletu, pošlje pa ga tudi pristojnemu ministrstvu ter sosednjim občinam. Sklep vsebuje oceno stanja ter razloge za samo pripravo, način pridobitve strokovnih rešitev, območje, roke za pripravo OPN-ja in vseh posameznih faz. Vsebuje tudi navedbo državnih in lokalnih nosilcev urejanja prostora, ki predložijo smernice načrtovanja in mnenja načrtovanih ureditev.

Občina Ministrstvu za infrastrukturo in prostor pošlje osnutek OPN-ja, ki najpozneje v sedmih dneh preveri ali je digitalno gradivo pripravljeno na način in v obliki, ki omogoča neposredno uporabo pri pripravi smernic in zagotovi, da je gradivo za nosilce urejanja prostora dostopno na svetovnem spletu

in o tem obvesti občino. Občina pozove nosilce urejanja prostora, da na podlagi resorne zakonodaje in drugih predpisov, podajo smernice iz svojega področja dela k osnutku OPN-ja.

Dopolnjeni osnutek, občina javno razgrne za 30 dni in v tem času pripravi tudi javno razpravo (lahko tudi več po posameznih četrtnih ali krajevnih skupnostih), in sprejema pripombe zainteresirane javnosti. Po razgrnitvi občina pripombe preuči in zavzame do njih stališče.

Na podlagi smernic NUP in pripomb iz javne razgrnitve, občina pripravi predlog OPN-ja in ga po enaki proceduri kot osnutek, posreduje Ministrstvu za infrastrukturo in prostor ter ostalim NUP za pridobitev mnenj o upoštevanju smernic.

Sektor za prostorsko načrtovanje na lokalni ravni pripravi mnenje o upoštevanju usmeritev, izhodišč in pogojev s področja razvoja poselitve, podanih v smernicah.

Občina po pridobitvi mnenj NUP pošlje MZIP predlog OPN-ja. Minister na podlagi mnenj državnih NUP v 30 dneh od prejema predloga OPN-ja, s sklepom ugotovi usklajenost predloga OPN-ja, če iz mnenj NUP izhaja, da so v predlogu OPN-ja njihove smernice upoštevane oziroma, da so bili pri njegovi pripravi ustrezno upoštevani predpisi z njihovih delovnih področij.

Če iz mnenj NUP izhaja, da v predlogu OPN-ja njihove smernice niso bile upoštevane oziroma, da predpisi z njihovih delovnih področij niso bili ustrezno upoštevani, MZIP v sedmih dneh po izteku 30 dnevnega roka vladi predlaga, da odloči o usklajenosti predloga OPN-ja. Vlada o tem odloči s sklepom v 45 dneh.

Po uveljavitvi OPN-ja NUP (vsak na svojem področju) preverijo upoštevanje svojih mnenj. Če ugotovijo, da občina mnenj ni upoštevala, morajo pristojna ministrstva skladno z zakonom, ki ureja državno upravo, vsako na svojem področju izvesti nadzor nad zakonitostjo OPN-ja.

Sektor za sodelovanje z občinami izvaja nadzor na področju razvoja poselitve in pripravlja predloge vladi, da pred ustavnim sodiščem zahteva začetek postopka za oceno skladnosti prostorskega akta z ustavo oziroma zakonom (povzeto po [15]).

2.2.2 Pravilnik o prikazu stanja prostora

PSP iz ZPNačrt, podrobneje določa Pravilnik o PSP (2008). Ta vsebuje 13 členov. Pravilnik podrobneje določa vsebino, način priprave in uporabe prikaza stanja prostora, kar opisuje 1. člen tega pravilnika. Prikaz vsebuje grafični in tekstualni del, oba pa imata obvezne in neobvezne sestavine. Obvezne sestavine so enotne za vse prostorske akte. Neobvezne sestavine pa so predvsem vsebovane

glede na značilnosti območja ki ga obravnavamo, so potrebne za analizo stanja oziroma izdelavo strokovnih podlag.

2.2.2.1 Obvezne sestavine grafičnega dela prikaza stanja prostora

Obvezne sestavine grafičnega dela prikaza stanja so (4. člen Pravilnika):

- grafični prikaz rabe prostora. Ta vsebuje prikaz namenske rabe iz prostorskih aktov, kot je ta najpodrobneje določena. Tu se dodatno pokažejo območja večja od 5.000 m², kjer se namenska raba razlikuje od osnovne dejanske rabe,
- grafični prikaz gospodarske javne infrastrukture vsebuje prikaz omrežij in objektov obstoječe in na osnovi prostorskih aktov načrtovane gospodarske javne infrastrukture,
- grafični prikaz varstvenih režimov vsebuje prikaz varstvenih, zavarovanih, degradiranih, ogroženih in drugih območij, na katerih je na podlagi predpisov vzpostavljen poseben pravni režim,
- prikaz meje območja prostorskega akta.

Grafični prikazi se prikažejo na geodetskih načrtih najmanj natančnosti merila 1:5.000.

2.2.2.2 Obvezne sestavine tekstualnega dela prikaza stanja prostora

Obvezne sestavine tekstualnega dela prikaza stanja so (5. člen Pravilnika):

- osnovni podatki za območje akta, kot so velikost območja, število prebivalcev, število zgradb,
- bilanca površin zemljišč namenske oz. dejanske osnovne rabe,
- bilanca površin območij pod različnimi varstvenimi režimi,
- opis kakovosti in opozoril o primernosti in zanesljivosti uporabe posameznih delov grafičnega dela prikaza stanja prostora.

Obvezne sestavine prikaza stanja se vodi v skupnem prikazu stanja prostora, celoten prikaz pa se objavi in vodi na portalu prostorskega informacijskega sistema države. Skupen prikaz stanja mora vsebovati tudi storitev avtomatizirane izdelave prikaza stanja prostora za posamezen prostorski akt. Vzdržuje se dnevno. Uporaba skupnega prikaza za namen prostorskega načrtovanja, urejanja prostora, graditve objektov ter vpogleda javnosti v pravno stanje je brezplačna. Skupen prikaz se vodi v okviru prostorskega informacijskega sistema Na ravni države. PSP pripravi pripravljavec prostorskega akta, izdelava ga na osnovi skupnega prikaza stanja in drugih podatkov. Pri analognih oblikah prikaza se smiselno uporabijo določbe za izdelavo analognega občinskega prostorskega načrta po predpisih, ki urejajo prostorsko načrtovanje.

Neobvezne sestavine so tiste tematike, ki jih pripravljavec vključi v prikaz stanja prostora, ko vidi, da so potrebne za izdelavo strokovnih podlag in so značilne ravno za obravnavano območje. To so na primer: erozijska območja, poplavna območja, območja namenjena obrambi ipd..

Tehnična pravila vsebujejo opis podatkovne baze obveznih sestavin tako grafičnega kot tekstualnega dela prikaza, kategorije in simbole za prikaz obveznih sestavin grafičnega in tekstualnega dela ter vzorčni primer prikaza stanja v prostoru. Upravljevec prostorskega informacijskega sistema pripravi tehnična pravila za obvezne sestavine prikaza stanja prostora in jih objavi na portalu prostorskega informacijskega sistema.

Ministrstvo infrastrukturo in prostor posreduje občinam za namene prikaza stanja prostora podatke iz prostorskega informacijskega sistema, kot so:

- podatki zemljiškega katastra,
- podatki iz katastra stavb,
- podatki registra prostorskih enot vključno s hišnimi številkami,
- podatki iz zbirnega katastra javne infrastrukture,
- podatki o dejanski rabi prostora,
- pregledne karte,
- državne topografske karte v merilu 1:5.000 in 1:50.000,
- državni ortofoto posnetki,
- podatki o varstvenih režimih kulturne dediščine,
- podatki o režimih varstva naravnih enot in ohranjanja biotske raznovrstnosti,
- podatki o varstvenih režimih vodnih virov,
- podatki državnih prostorskih aktov.

2.2.3 Prostorski informacijski sistem

S 85. členom ZPNačrt, je Ministrstvo za infrastrukturo in prostor dolžno vzpostaviti in vzdrževati Prostorski informacijski sistem (v nadaljevanju PIS). Ta se vodi predvsem za opravljanje nalog, ki se tičejo prostorskega načrtovanja ter seznanitev javnosti s PSP. Podrobnejše predpise, ki posegajo na področje PIS, predpiše vlada.

Glavni namen PIS je vzpostaviti podporo državi in občinam na področju urejanja prostora in graditve objektov ter predvsem:

- pospešiti izvajanje politike urejanja prostora na državni in lokalni ravni,
- izboljšati postopke na področju načrtovanja prostora in graditve objektov,
- zagotoviti večjo dostopnost podatkov na področju urejanja prostora,

- nuditi podporo državi in občinam pri umeščanju posegov v prostor, predvsem investicij v javne objekte strateškega pomena,
- pospeševati e-poslovanje v javni upravi na področju načrtovanja prostora in graditve objektov.

PIS ni mišljen samo kot fizična tvorba oziroma informacijski sistem, temveč je to tudi dogovorjen nabor organizacijskih in postopkovnih pravil, ki se mu morajo prilagoditi vse zbirke podatkov v sistemu [16]. Pravila opredeljujejo predvsem načine geolociranja, opisovanja podatkov, opredelitev njihove kakovosti, dostopnosti ter predvsem povezovanja. Upoštevanje pravil je predpogoj za t.i. interoperabilnost prostorskih podatkov in s tem nemoteno izmenjavo in medsebojno povezovanje posameznih zbirk prostorskih podatkov vključenih v PIS.

PIS vsebuje več vrst podatkov in sicer:

- podatke o dejanskem stanju v prostoru na osnovi evidentiranja nepremičnin, vključno s podatki o omrežjih in objektih gospodarske javne infrastrukture,
- podatke o pravnem stanju v prostoru na osnovi prostorskih aktov vključno z namensko rabo prostora,
- podatke o drugih pravnih režimih, ki se nanašajo na varstvena, zavarovana, degradirana, ogrožena in druga območja, na katerih je na podlagi predpisov vzpostavljen poseben pravni režim,
- podatke o vrednotenju, vplivih in omejitvah kulturne dediščine in ohranjanja narave v prostoru, ki se vodijo na podlagi predpisov o varstvu kulturne dediščine in ohranjanja narave,
- podatke iz upravnih aktov, ki se nanašajo na gradnje,
- druge podatke za pripravo, sprejem in spremljanje prostorskih aktov.

PIS poleg podatkov vsebuje tudi orodja za pripravo in spremljanje izvajanja prostorskih aktov v elektronski obliki. Vsebuje tudi metode in postopke za podporo usklajevanju, sodelovanju in vključevanju javnosti v postopke sprejemanja prostorskih aktov, kar je določeno v 85. členu ZPNačrt.

2.2.3.1 Uredba o prostorskem informacijskem sistemu

Uredba o PIS [17] podrobneje določa vsebino, način priprave, vodenja, uporabe in vzdrževanja PIS. S to uredbo se na pravni red Republike Slovenije prenesejo zahteve Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi infrastrukture za prostorske informacije v Evropski skupnosti, ki se nanašajo na pravila za izdelavo metapodatkov.

Prostorski informacijski sistem vsebuje naslednje podatke (4. člen Uredbe o PIS):

- podatki o dejanskem stanju v prostoru,
- podatki o omrežjih in objektih gospodarske javne infrastrukture,

- podatki o pravnem stanju v prostoru na osnovi prostorskih aktov in podatki prostorskih aktov v sprejemanju,
- podatki o drugih pravnih režimih, ki se nanašajo na varstvena, zavarovana, degradirana, ogrožena in druga območja,
- podatki o vrednotenju, vplivih in omejitvah kulturne dediščine in ohranjanja narave v prostoru,
- podatki iz upravnih aktov, ki se nanašajo na gradnje,
- drugi podatki za pripravo, sprejem in spremljanje prostorskih aktov,
- orodja, ki omogočajo pripravo in spremljanje izvajanja prostorskih aktov v elektronski obliki,
- metode in postopki za podporo usklajevanju, sodelovanju in vključevanju javnosti v postopke sprejemanja prostorskih aktov.

Podatki o dejanskem stanju v prostoru, ki jih opisuje 5. člen Uredbe o PIS, so:

- podatki na osnovi evidentiranja nepremičnin, ki vsebujejo podatke zemljiškega katastra in katastra stavb, podatke registra nepremičnin, podatke evidenc državne meje ter podatke iz registra prostorskih enot, vključno s hišnimi številkami,
- podatki o dejanski rabi prostora,
- podatki o kmetijskih zemljiščih, vodnih zemljiščih in gozdovih,
- podatki o omrežjih in objektih gospodarske javne infrastrukture,
- geodetske in kartografske podlage za prikaz vsebine prostorskih aktov in njihovih strokovnih podlag, kot so geodetski načrti, državne topografske karte in pregledne karte,
- ostali podatki o dejanskem stanju v prostoru, kot so državni ortofoto posnetki, satelitski posnetki in ostali posnetki daljinskega zaznavanja, digitalni model višin in evidenca trga nepremičnin.

Podatki se vzdržujejo v skladu s predpisi, ki urejajo posamezna področja, razen podatkov o omrežjih in objektih gospodarske javne infrastrukture, ki se vzdržujejo po tej uredbi.

PIS v obliki in na način, kot ga določa Uredba še ni vzpostavljen in v celoti še ni zaživel. Ministrstvo za infrastrukturo in prostor je pričelo z izgradnjo PIS v letu 2010 [18]. V okviru projekta so popisani in analizirani poslovni procesi na področju prostorskega planiranja in graditve (predvsem proces priprave in sprejemanja prostorskih aktov za OPN in DPN) ter obstoječe zbirke podatkov. Na podlagi modela iz leta 2011 je v letu 2012 izdelan prototip in pilot PIS (zbirka pravnih režimov, prostorskih aktov in upravnih aktov) z že delujočimi informacijskimi rešitvami (spletni pregledovalnik prostorskih podatkov, delovodnik za prostorske akte, aplikacija za evidentiranje upravnih aktov in portal PIS) [4].

3 PREDSTAVITEV OBRAVNAVANEGA OBMOČJA

3.1 Občina Železniki

3.1.1 Predstavitev občine, geografske in zgodovinske značilnosti občine

Kot prikazuje slika 3, občina Železniki leži na zahodu oz. koncu Selške doline. Površina območja občine obsega 16.378,94 ha in se po površini slovenskih občin uvršča na 34. mesto. Ožji deli občine so krajevne skupnosti, ki jih je 6, te pa vsebujejo 29 naselij (slika 4). Krajevna skupnost Davča zajema naselja Davča (razen h. št. 55-58) ter Podporezen (h. št. 6). Krajevna skupnost Dolenja vas zajema naselje Dolenja vas. Krajevna skupnost Dražgoše-Rudno, zajema naselja Dražgoše ter Rudno. Krajevna skupnost Selca zajema naselja Golica, Lajše, Selca, Zabrekve, Topolje in Kališe. Krajevna skupnost Sorica predstavljajo naselja Spodnja Sorica, Zgornja Sorica, Spodnje Danje, Zgornje Danje, Podporezen (h.št. 1-5) in Zabrdno. Krajevna skupnost Železniki, ki je največja med vsemi pa vsebuje naselja: Železniki, Zali Log, Davča (h.št. 55-58), Ravne, Torka, Prtovč, Podlonk, Martinj Vrh, Ojstri Vrh, Osojnik, Potok, Smoleva, Studeno in Zala.

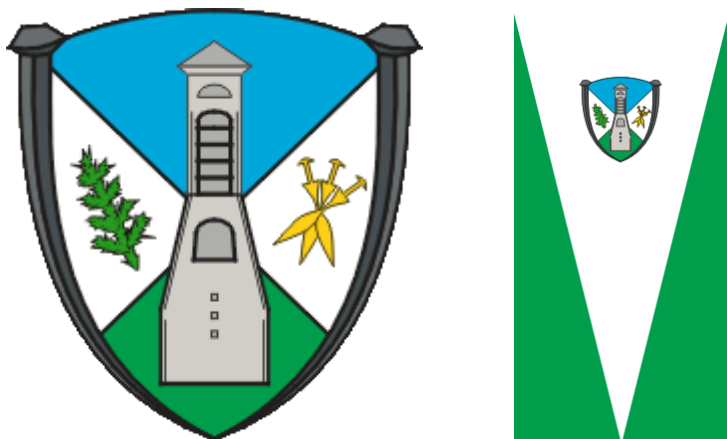

Slika 3: Lega občine Železniki v Sloveniji [19].

Slika 4: Območje občine in lega naselij [20].

Sedež občine je v Železnikih, tudi glavno mesto oz. gravitacijsko središče so Železniki, ki se prvič omenjajo leta 973, ko je nemški cesar podelil zemljo v Selški dolini freisinskim škofom. To se je zgodilo 30. junija tistega leta in zato si je občina izbrala za svoj praznik prav ta datum. Obenem je to dan, ko se v občini spomnijo pomembnih mož skozi zgodovino, ki so s svojim kulturnim, gospodarskim in političnim udejstvovanjem pustili pomemben pečat občini. Poznamo impresionističnega slikarja Ivana Groharja iz Sorice, duhovnika, publicista, prevajalca in jezikoslovca Jakoba Šolarja iz Rudnega, profesorja in akademika Franceta Koblarja iz Železnikov, s Selci je tesno povezan politik in borec za izboljšanje kmečkega položaja Janez Evangelist Krek. Mesto Železniki, se je že leta 1340 začelo razvijati kot železarsko središče doline. Manufakturno-železarska industrija, ki so jo omogočile velike zaloge železove rude po okoliških hribih, bogate zaloge lesa ter reka Sora kot pogonska sila, je dajala utrip mestu vse do leta 1902, ko je predvsem zaradi nekonkurenčnosti železarstvo propadlo. Danes nas na nekdanje železarsko življenje v mestu spominjajo mogočne eno ali dvonadstropne hiše z zamreženimi okni in kovanimi polkni. Najstarejši stavbi sta Plnada in Plavčeva hiša, kjer je tudi muzej s krajevno muzejsko zbirko in maketnim prikazom nekdanjih železarskih obratov. Največja značilnost Železnikov pa je vsekakor ohranjen plavž, ki se je uporabljal za taljenje železove rude, ki je kot edinstven v Evropi te vrste in je zavarovan kot tehniški spomenik. Občina ima svoj grb, zastavo, pečat, žig in že omenjeni praznik. Grb (slika 5) ima obliko poznogotskega ščita, ta pa je diagonalno razdeljen na štiri polja in prikazuje geografsko značilnost občine. Osnovni motiv je plavž, ob strani pa sta vkomponirana ročno kovana žeblija. V levem polju je smrekova vejica, ki simbolizira gozdarstvo občine, v desnem pa 'klekelj', ki je simbol čipkarstva. V grbu se pojavijo modra, zelena, rumena, črna ter siva barva. Zastava (slika 5) pa je diagonalno razdeljena na tri polja, zunanji dve sta zeleni, notranje pa je belo, v katero je vkomponiran tudi grb občine.

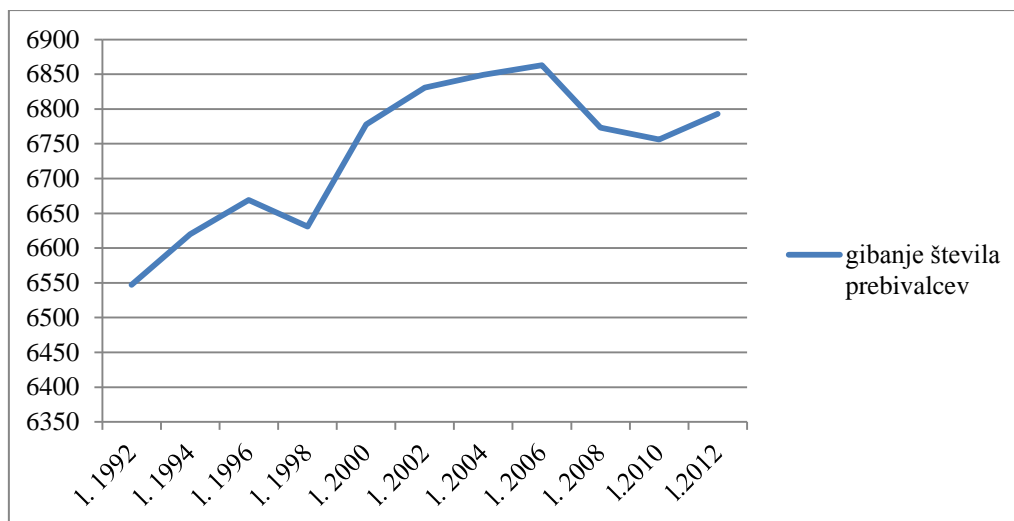

Slika 5: Grb in zastava občine Železniki [20].

Občina meji na 6 sosednjih občin. Na zahodu na občino Tolmin, na severu na občino Bohinj, na severovzhodu na občino Kranj, na jugovzhodu na občino Škofja Loka, na jugu na občino Gorenja vas-Poljane, ter na jugozahodu na občino Cerkljo. Spada v upravno enoto Škofja Loka. Območje je nekako vpeto od prelomnice med Gorenjsko in Primorsko na zahodu, ki predstavlja tudi razvodje med jadranskimi in črnorskimi vodami, preko Soriške planine in Ratitovca, ki predstavlja najjužnejši vrh Julijskih Alp, dalje Jelovice ter pa Škofjeloškim hribovjem. Območje je zelo razgibano in hribovito z izjemo Železnikov, Selc in Dolenje vasi, ki so dokaj položna naselja v dolini. Skozi teče reka Selška Sora, s številnimi pritoki, katerih je zelo veliko hudourniških. Sora je bila zelo pomembna skozi zgodovino, tudi zaradi samega železarstva oz. kovaštva, ki se je uveljavilo v dolini. V Škofji Loki se združi s Poljansko Soro, Sora pa se dalje v Medvodah zlije v Savo. Velik odstotek pokritosti občine predstavlja gozd, na vzhodnem delu pa so ugodni pogoji za kmetijske dejavnosti. Prevladujejo travniki ter površine namenjene posevkom krmnih rastlin, kar je posledica prevladujoče govedoreje. Razširjeno je tudi pašništvo, predvsem v zahodnem delu občine. Večino prebivalstva se preživlja v industriji, prevladujejo tri večja podjetja v Železnikih in sicer Domel, kjer izdelujejo elektromotorje, Alples z izdelavo pohištva in Niko, kjer izdelujejo velikoserijske kovinske izdelke. V Železnikih je tudi devetletna osnovna šola, katere štiriletne podružnice so v Sorici, Davči, Dražgošah ter Selcih. Zagotovljene so tudi druge potrebne javne ustanove kot so vrtec, zdravstvena in zobozdravstvena oskrba, knjižnica, pošta. Tu so trgovine, banka, cerkev, bencinski servis, športna dvorana, gasilski domovi. Tako deluje kar veliko društev, kot so gasilska, turistična, športna, kulturna. Občina je v preteklih letih največ poudarka dala na asfaltiranje cest, da bi bilo omogočeno dostopanje do vseh, tudi najbolj oddaljenih predelov občine. Veliko pozornost se namenja tudi vodni ureditvi in varnosti, predvsem po uničujočih poplavah leta 2007, kjer je občina utrpela ogromno škode (povzeto po [20]).

3.1.2 Demografske značilnosti občine

V občini prebiva 6.793 prebivalcev, od tega 3.471 moških in 3.322 žensk, ti pa tvorijo 2.084 gospodinjstev. Na območju 163,79 km² je torej gostota prebivalcev 41,5 oseb/km².

Grafikon 1: Gibanje prebivalstva v zadnjih dvajsetih letih, po dvoletnem intervalu, v občini Železniki [21].

Kot je razvidno iz grafikona 1, ki prikazuje gibanje oz. št. prebivalcev v zadnjih dvajsetih letih, se je število od leta 1992 do 2012 povečalo za 246. Največje število prebivalcev beležimo leta 2006, ko je v občini bivalo 6.863 oseb. Povprečna starost občanov je 38,9 leta in je malo nižja kot je povprečna starost v Sloveniji, ki znaša 41,6 let [21].

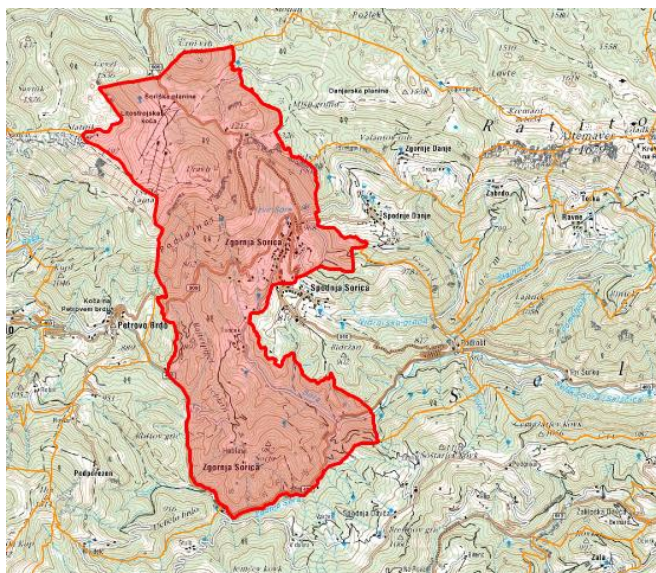
3.2 Naselje Sorica

3.2.1 Geografske značilnosti naselja Sorica

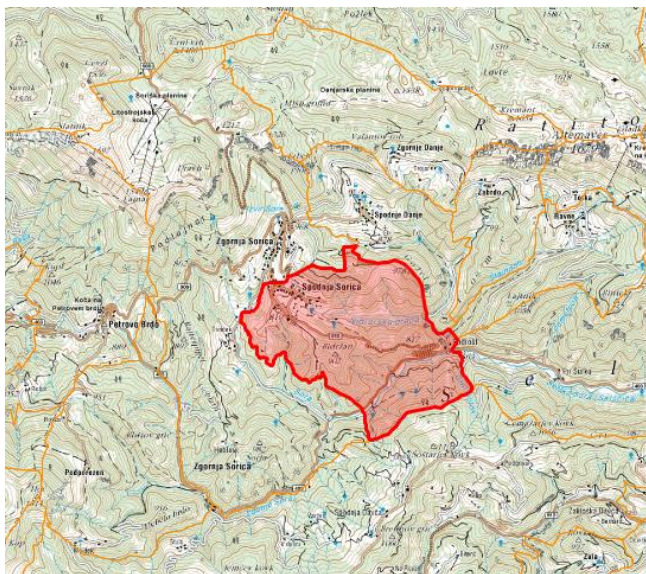
Naselji Spodnja (slika 7) in Zgornja Sorica (slika 6) sta sosednji naselji in ležita na zahodu občine Železniki, na skrajnem severozahodu Škofjeloškega hribovja, na ledeniških nasipih in slemenu med povirjem Selške Sore in Nidrarske grape. Sosednja naselja so: na vzhodu Spodnje Danje, Zgornje Danje, Ravne, Zali Log; na jugu Davča, na zahodu Podporezen v občini Železniki, Nemški Rovt na severni – gorenjski strani v občini Bohinj, ter naselje Petrovo Brdo na zahodni – primorski strani v občini Tolmin. Torej naselje spada v mejno območje gorenjske regije. Je eno večjih naselij (vsaj po številu prebivalcev), ki ležijo v tem delu, na koncu Selške doline in sveta pod Ratitovcem, kjer je še ostalo veliko ljudi v primerjavi s sosednjimi naselji, kot so Zgornje Danje, Ravne, Zabrd. Območje je veliko 16,43 km² in ima 268 stalnih prebivalcev [21], obe naselji spadata pod krajevno skupnost

Sorica. Središče kraja se nekako nahaja ravno na meji med obema naseljema, spada pa pod Spodnjo Sorico kjer najdemo pošto, dom krajanov, gostilno, igrišče, osnovna šola pa je že v zgornjem delu vasi. Glavne prometne povezave – ceste imajo tri pomembne krake in sicer: na vzhod po Selški dolini do Škofje Loke, (za prebivalce najpomembnejša predvsem zaradi služb, šol, upravnih stvari), na zahod preko Petrovega Brda v Baško grapo in naprej na severno primorsko, na severni strani pa preko Soriške planine v Bohinjsko Bistrico in dalje proti severni Gorenjski. Občinsko središče so Železniki in je nekako gravitacijsko središče za naselja te občine, torej tudi za Sorico. V vasi je tudi osnovna podružnična šola do petega razreda, potem pa otroci šolanje nadaljujejo v Železnikih.

Na območju naselja izvira Selška Sora, ki se v Škofji Loki združi s Poljansko Soro in dalje v Medvodah s Savo. Samo naselje obsega tudi zaselke. Podrošt, kjer je stara gostilna, leži ob vznožju hriba Rošt, preko katerega pridemo v vas. Tu so še Heblarji, kjer stoji hiša v kateri je del svoje mladosti preživel znani impresionistični slikar Ivan Grohar, Rotek, Elple, Holcem (povzeto po [22]).

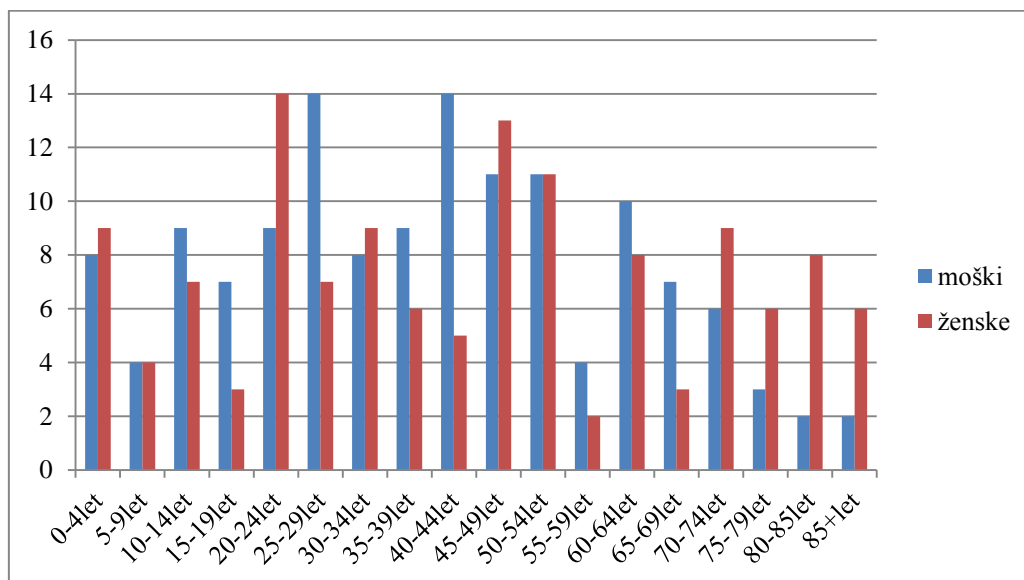
Slika 6: Naselje Zgornja Sorica [23].

Slika 7: Naselje Spodnja Sorica [23].

3.2.2 Demografske značilnosti naselja Sorica

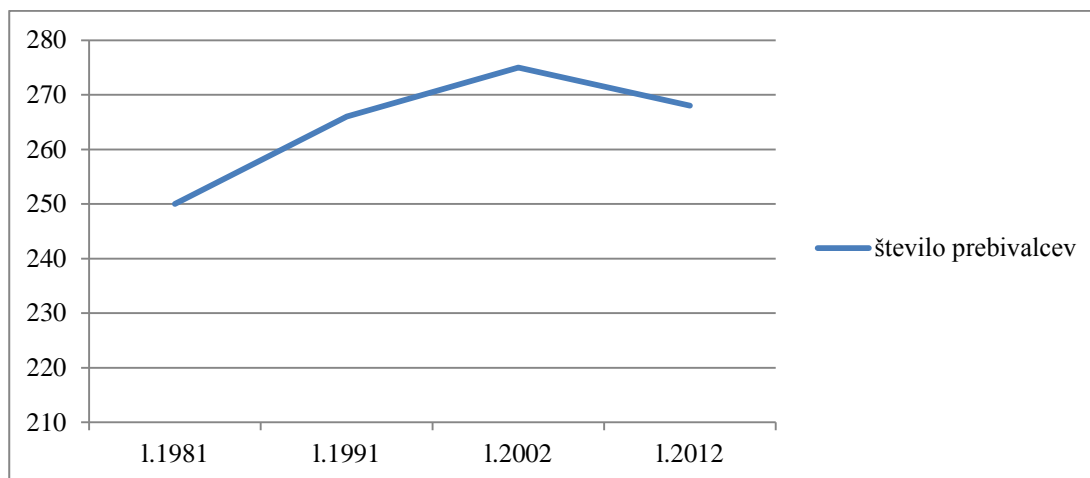
V naselju Sorica je po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije (v nadaljevanju SURS) za prvo polletje leta 2012 prebivalo 268 oseb, od tega 138 moških in 130 žensk. Ob videni starostni strukturi prebivalcev, lahko že pomislimo na neke pokazatelje nadaljnega razvoja.

Grafikon 2: Število prebivalcev po petletnih starostnih skupinah ter spolu v naselju [21].

Grafikon 2 prikazuje ugodno starostno strukturo prebivalstva. Prevladuje prebivalstvo srednjih let, od dvajsetega pa do štiriinpetdesetega leta. Pozitiven kazalnik je tudi to, da je večje število otrok, kot pa starejših oseb. Razlike med spoloma niso zelo velike, odstopa malo skupina med štirideset in

štiriinštirideset let, kjer je nekaj več moških, v letih od sedemdeset dalje pa je nekaj več žensk. Vendar te razlike niso ključne.

Grafikon 3: Gibanje prebivalstva za obdobje zadnjih 30 let za naselje Sorica [21].

Grafikon 3 s prikazom gibanja prebivalstva za obdobje zadnjih 30 let pa nam pokaže, da je število prebivalcev naraščalo v letih do 2002, kjer je bilo zabeleženo največje število, potem pa se je v naslednjih desetih letih rahlo padalo. Tako se za Sorico ne gre bati, da bi jo doletela usoda sosednjih, sicer višje ležečih okoliških vasi, kjer so se ljudje večinoma odselili v bolj urbane kraje.

3.2.3 Zgodovinski oris razvoja naselja

Predvidevajo, da so bili prvotni prebivalci Kelti, za kar pa ni zadostnih dokazov. Sorico so v 13. Stoletju (1283) na ukaz freisinškega škofa poselili s priseljenci iz Pusterthala v vzhodni Tirolski. S seboj so prinesli svoj način gospodarjenja, graditve, poimenovanja zemljišč, itd. O tem pričajo predvsem priimki, hišna imena, imena okoliških hribov, poimenovanje orodij. Tirolščina se je ohranila kar dolgo, danes pa je le še par ljudi, ki vedo povedati nekaj besed. Na gričku ob vasi stoji cerkev sv. Nikolaja, okrog nje pa pokopališče in vaške lipe, ki spadajo pod zavarovano območje naravnih vrednot (povzeto po [22]).

Primerjava današnjega stanja s franciscejskim katastrom (slika 8) nam pokaže, da je vaško jedro, ki je na franciscejskem katastru dobro vidno, dokaj nespremenjeno, tudi drugih večjih širitev naselja ni zaznati. Kar pa se je širilo, pa je bilo odvisno predvsem od konfiguracije terena v naselju, ki ne omogoča velikih širitev.

Najbolj opazne razlike oz. spremembe pa so vidne na kmetijskih površinah, ki jih je nadomestil gozd, kar pomeni, da se je veliko površin, kot so njive in travniki, ki so se nekoč obdelovale, sedaj

zaraščenih. Nekatere so se zarasle nenačrtno oz. z opuščanjem obdelovalnih površin, nekaj pa je bilo tudi pogozdovanja.

Slika 8: Izrez Sorice iz franciscejskega katastra [24].

3.2.4 Kulturne znamenitosti

Na območju naselja se po podatkih Registra nepremične kulturne dediščine [24] nahajajo naslednje znamenitosti:

- Sorica-Danje-Torka

Mozaična kulturna krajina obdaja visokogorske vasi in zaselke vpete v pobočja. Na strminah prevladujejo gozd in travniki s sadovnjaki, na pomolih in slemenih se pojavljajo njive. Obcestna ali gručasta naselja ustvarjajo izreden prostorski vtis.

- Vas Sorica

Vas je zaradi kolonizacije in konfiguracije terena razdeljena na dva dela: Spodnjo Sorico in starejšo, stisnjeno v grapi, Zgornjo Sorico. Ima izrazito veduto in silhueto. Značilen tip hiš in kozolcev (slika 9).

Slika 9: Pogled na vas Sorica ob vstopu z vzhoda [25].

- Cerkev sv. Nikolaja

Najbolj pomemben oz. znan objekt je zagotovo cerkev sv. Nikolaja (slika 10), za katero ni točno znano kdaj naj bi bila zgrajena. Cerkev omenjajo že v urbarju leta 1501. V drugi polovici 17. stoletja je bila stavba temeljito predelana, današnji baročni izgled pa je iz 18. stoletja. Postavljena je na pokopališču. Najpomembnejše umetniško delo je stropna freska zadnje večerje v prezbiteriju, ki je delo Janeza Šubica iz Poljan, pomembni pa sta še Langusova slika sv. Miklavža in Groharjeva slika evangelista.

Slika 10: Župnijska cerkev Sv. Nikolaja [26].

- Skupni grob padlih partizanov

Na manjšem trapezoidnem kamnitem nagrobniku, ki je postavljen na zidan kvadrast podstavek, je vklesano posvetilo v grobu pokopanim štirim borcem Prešernove brigade, padlim novembra 1943 na Jelovici. Nahaja se na severovzhodni strani pokopališča.

- Tauševa kajža

Kajža pri Taušu stoji v bregu, ob cesti v Zgornji Sorici. Skoraj v celoti je lesena in ometana, nadstropna in ima značilno podolžno tlorisno zasnovo. Ob mogočnih kmečkih alpskih hišah, značilnih za Sorico, predstavlja s svojo izvorno arhitekturno ohranjenostjo in hišnim inventarjem tip dobro in redko ohranjene kajže, nastale leta 1780.

- Italijanske utrdbe pod Slatnikom in Lajnarjem (slika 11)

Sklop stražarnic, bunkerjev in drugih objektov, ki jih je ob italijansko-jugoslovanski meji v tridesetih letih 20. stoletja zgradila italijanska vojska na slovenskem Primorskem (nekdaj italijanskem ozemlju).

Slika 11: Vojaška kasarna pod vrhom Slatnika [19].

- Gostilna Področ

Enonadstropna, delno podkletena hiša z gospodarskim delom pod skupno streho. Na hišnem tramu je letnica 1868. Streha je simetrična dvokapnica, krita s skriljem.

- Groharjeva rojstna hiša

Nadstropna hiša, nekdanje župnišče, s kamnitim vhodnim portalom z letnico predelave 1906. V njej se je rodil slikar Ivan Grohar (1867-1911). Je prenovljena in urejena v muzej in galerijo. Na hiši je spominska plošča.

- Spomenik Ivanu Groharju

Bronasti celo postavni kip slikarja Ivana Groharja s paleto v levici, postavljen na nizek kvadratni kamniti podstavek z napisom (slika 12). Avtor je kipar Tone Logonder, postavljen 1981. Slikar je s pogledom obrnjen proti rojstni hiši v Heblarjih, kjer je preživel del mladosti.

Slika 12: Spomenik Ivanu Groharju [27].

- Domačija Sp. Sorica 9

Pritlična hiša, hlev s senikom in podkletena kašča. Kašča iz sredine 17. stol., z okenskimi odprtini z obrezo na ajdovo zrno, ima vhod po enoramnem stopnišču in je krita z dvokapno skrilasto streho.

- Hiša Sp. Sorica 12

Nadstropna, podolžna hiša s pravokotnim kamnitim portalom z letnico 1881 in inicialama T.P. v srednji osi. Na vhodni fasadi je ohranjen dekorativni delilni zidec. Simetrična dvokapnica, krita s skriljem.

- Hiša Sp. Sorica 17

Nekdanja mežnarija je v breg potisnjena, v pritličju zidana hiša. Po čelni, delno po vzdolžni fasadi poteka lesen gank. Streha je strma simetrična dvokapnica, pokrita s skriljem.

- Kašča pri hiši Sp. Sorica 19

Enocelično kaščo kvadratnega tlorisa pokriva dvokapna streha s skriljem. Zatrep je opažen z lesom. Pravokotno oblikovan vhod zapirajo železna vrata.

- Kašča pri hiši Zg. Sorica 32

Zidana, enocelična, podkletena kašča kvadratnega tlorisa. Ohranjeno je obokanje, lesen dekoriran strop z letnico 1768 ter fasadna poslikava. Kamnit vhod z železnimi vrati. Dvokapna streha krita s skriljem.

- Domačija Zg. Sorica 38

Gručasta domačija z nadstropno zidano podolžno hišo, nadstropnim hlevom s senikom in manjšimi gospodarskimi poslopji. Na fasadah hiše je dekoracija iz ometa, nastala v sredini 19. stol., ob predelavi.

- Domačija Zg. Sorica 50

Domačijo, ki je prikazana na sliki 13 sestavljajo nadstropna hiša s stavbno zasnovo iz 1869, lesen kozolec toplar z letnico 1907 in nadstropen, iz kamnja zidan hlev s senikom (deskan). Na vrtu so tri lipe, posajene okoli 1870. Na njej je mladost preživel slikar Ivan Grohar.

Slika 13: Domačija v Heblarjih [28].

4 PRIKAZ STANJA PROSTORA ZA NASELJE SORICA

4.1 Splošni podatki

Velikost naselja – površina: 1.643,673 ha [3]

Število prebivalcev: 268 [21]

Število krajevnih skupnosti: 1 - Sorica [4]

Število katastrskih občin: 2 (Sorica in del Danj) [3]

Število naselij: 2 - Spodnja in Zgornja Sorica [4]

Število objektov po HS: 110 [3]

Število objektov po REST: 274 [3]

Najnižja točka: Selška Sora v Podroštu (~567 m.n.m.) [3]

Najvišja točka: Slatnik – Soriška planina (~1.609 m.n.m.) [3]

4.2 Razdelitev na liste

Naselje Sorice se pri razdelitvi države na liste merila 1:5.000 nahaja na območju Bohinjska Bistrica in sicer na osmih listih, kot je to grafično prikazano v prilogah št. A1 in A2 (Meje območja).

1. C2526 (severozahodni del naselja)
2. C2527 (severni del naselja)
3. C2528 (severovzhodni del naselja)
4. C2537 (zahodni del naselja)
5. C2538 (vzhodni del naselja)
6. C2539 (skrajni vzhodni del naselja)
7. C2547 (jugozahodni del naselja)
8. C2548 (jugozahodni del naselja)

4.3 Dejanska raba prostora

Dejanska raba je bila vzpostavljena na osnovi interpretacije letalskih posnetkov (DOF) za namene administrativnih kontrol in izdelave katastra trajnih nasadov. Gre za tipološko delitev vrste rabe glede na stanje dejanske rabe ob zajemu.

Pravilnik o vsebini in načinu vodenja zbirke podatkov o dejanski rabi prostora [29] v tretjem členu navaja, da se podatki o dejanski rabi zemljišč vodijo po predpisih, ki urejajo evidentiranje zemljišč.

Vodijo se v zemljiškem katastru po vrstah dejanske rabe za kmetijska zemljišča, gozdna zemljišča, vodna zemljišča, pozidana ter neplodna zemljišča. Podatki se vodijo neodvisno od mej parcel, meje pa določene tako, da se podatki dejanske rabe lahko izkazujejo po parcelah. Četrty člen določa, da se za posamezno območje dejanske rabe zemljišč vodijo podatki, kot so meja območja, vrsta dejanske rabe, površina območja, natančnost določitve meje območja, način določitve vrste dejanske rabe ter povezava z zbirko podrobnejših podatkov.

Podatke smo grafično prikazali na prilogah B1 in B2 (Dejanska raba prostora). Pridobili smo jih s spletne strani MKO [1] in jih glede na vrsto rabe ustrezno razporedili ter grupirali. Vsako vrsto rabe smo prikazali v ustrezni barvi.

Preglednica 2: Bilanca površin dejanske rabe prostora za naselje Sorica

Raba (enota)	Raba (podenota)	Površina (ha)	Delež (%)
1000	1000 – Kmetijska zemljišča (skupaj)	275,62	16,7
	1100 - Njiva ali vrt	1,70	0,1
	1222 - Ekstenzivni oz. travniški sadovnjak	13,28	0,8
	1300 - Trajni travnik	213,72	13,0
	1410 - Kmetijsko zemljišče v zaraščanju	14,86	0,9
	1500 - Drevesa in grmičevje	8,94	0,5
	1600 - Neobdelano kmetijsko zemljišče	5,95	0,4
	1800 - Kmetijsko zemljišče poraslo z gozdnim drevjem	17,17	1,0
2000	2000 - Gozd	1.326,93	80,7
3000	3000 - Pozidano in sorodno zemljišče	33,10	2,0
5000	5000 - Suho, odprto zemljišče s posebnim rastlinskim pokrovom	0,96	0,1
6000	6000 - Odprto zemljišče brez ali z nepomembnim rastlinskim pokrovom	0,26	0,0
7000	7000 - Voda	6,81	0,4

V preglednici 2 so prikazane bilance površin dejanske rabe. Če primerjamo površine dejanske rabe med seboj, vidimo, da največ površin območja naselja pokriva gozd z 1326,93 ha, sledijo kmetijska zemljišča z 275,62 ha, pozidanih ter sorodnih zemljišč je 33,10 ha, sledijo vodna območja z 6,81 ha, suha, odprta zemljišča s posebnim rastlinskim pokrovom ter odprta zemljišča brez ali z nepomembnim rastlinskim pokrovom pa obsegajo območja manjša od enega ha.

4.4 Namenska raba prostora

Namenska raba je s prostorskimi akti določena raba zemljišč in objektov. Območja osnovne namenske rabe prostora se ob upoštevanju predpisov za posamezne dejavnosti oziroma področja, določijo glede na fizične lastnosti prostora in predvideno namembnost določenega prostora. Različne vrste območij osnovne namenske rabe prostora se ne smejo prekrivati.

Območja osnovne namenske rabe prostora se lahko delijo na površine podrobnejše namenske rabe po načelih pretežnosti, združljivosti in dopolnjevanja posameznih dejavnosti, pri čemer mora biti podrobnejša namenska raba v okvirih osnovne namenske rabe. Površine podrobnejše namenske rabe vključujejo tudi površine namenjene javnemu dobrem.

Območja namenske rabe prostora, torej stavbnih, kmetijskih, gozdnih, vodnih in drugih zemljišč se določijo tako natančno, da je njihove meje mogoče določiti v naravi in prikazati v zemljiškem katastru, kar določa 42. člen ZPNačrt.

Podatke smo grafično prikazali na prilogah C1 in C6 (Namenska raba prostora). Podatke smo pridobili na občini Železniki in sicer iz Prostorskih ureditvenih pogojev za območje občine železniki in iz Odloka o prostorskih ureditvenih pogojih za območje občine Železniki [2]. Tako kot dejansko rabo prostora smo tudi to ustrezno razporedili in prikazali v ustrezni barvi, zaradi majhnega števila vrst namenske rabe pa teh nismo združevali in smo jih prikazali samostojno.

Preglednica 3: Bilanca površin namenske rabe prostora (Občina Železniki, 2004)

Oznaka	Raba (opis)	Površina (ha)	Delež (%)
SK	Stanovanjska območja s kmetijskimi gospodarstvi	18,46	1,1
P	Območja prometnih površin (drugo)	15,69	1,0
K	Območja kmetijskih zemljišč	404,64	24,7
G	Območja gozdov	1.195,91	72,9
EE	Območja za oskrbo z električno energijo	0,11	0,0
LN	Območja nadzemnega pridobivanja prostora	0,72	0,0
OC	Območja za čiščenje voda	0,21	0,0
OO	Ostala območja	5,01	0,3

Pri bilanci površin namenske rabe (preglednica 3) je največ površin gozdov, sledijo jim kmetijska zemljišča in skupaj predstavljajo 97,6% vseh površin območja naselja Sorica. Sledijo stanovanjska območja, območja prometnih površin, ostala območja, območja nadzemnega pridobivanja prostora, območja za čiščenje voda ter območja za oskrbo z električno energijo.

4.5 Neskladje dejanske in namenske rabe prostora – površine večje od 5.000 m²

Preglednica 4: Bilanca neskladja dejanske in namenske rabe površin večjih od 5.000 m²

Dejanska raba	Namenska raba	Površina (ha)	Delež (%)
1000 Kmetijska zemljišča	G - Gozd	2,13	0,1
1000 Kmetijska zemljišča	SK - Stanovanjska območja s kmetijskimi gospodarstvi	1,53	0,1
1000 Kmetijska zemljišča	OO – Ostala območja	1,60	0,1
2000 Gozd	K – Območja kmetijskih zemljišč	138,55	8,4
2000 Gozd	P – Prometne površine	2,83	0,2
3000 Pozidano	K – Območja kmetijskih zemljišč	3,67	0,2
3000 Pozidano	G - Gozd	2,68	0,2
7000 Vode	K – Območje kmetijskih zemljišč	0,76	0,1
Skupaj		153,75	9,4

Pri površinah, kjer je neskladje dejanske in namenske rabe večje od 5.000 m², so bila ugotovljena naslednja neskladja rab, prikazana v preglednici 4. Največji odstotek predstavlja razlika na območjih, kjer je dejanska raba gozd, namensko oz. plansko raba pa izkazuje območja kmetijskih zemljišč. Sledijo območja, ki po dejanski rabi predstavljajo pozidano, namensko pa so to območja kmetijskih zemljišč in gozda. Tu so še območja gozda, ki pa so po planu ceste. Na nekaterih območjih kjer je izkazana dejanska raba kmetijskih zemljišč pa izkazuje namenska raba območje gozda, stanovanjska območja s kmetijskimi gospodarstvi ter nekaj ostalih območij. Najmanjši delež neskladja predstavlja območje vode, ki je po namenski rabi območje kmetijskih zemljišč. Vsa območja neskladij skupaj predstavljajo 9,35% celotnega območja naselja Sorica.

Podatke smo grafično prikazali na prilogah Č1 in Č2 (Neskladje rabe prostora), kjer smo vključili vsa neskladja, tudi tista, ki niso vsebovala pozidanih območij. V prilogah D1 in D2 (Neskladje rabe prostora (pozidano – drugo)) smo prikazali neskladja, kjer dejanska raba predstavlja pozidano, namenska pa drugo območje, v prilogah E1 in E2 (Neskladje rabe prostora (drugo – pozidano)) pa ravno nasprotno, torej je dejansko nekaj drugega, namensko pa ta območja predstavljajo pozidane površine. Za priloge D2 in E2 smo kot podlago za lažjo predstavbo uporabili DOF, saj je na tej podlagi in v merilu 1:5.000 neskladje bolje vidno.

4.6 Prikaz območij pod različnimi varstvenimi režimi za naselje Sorica

4.6.1 Območje varstva kulturne dediščine

Kulturna dediščina so po Zakonu o varstvu kulturne dediščine [30] območja in kompleksi, grajeni in drugače oblikovani objekti, predmeti ali skupine predmetov oziroma ohranjena materializirana dela kot rezultat ustvarjalnosti človeka in njegovih različnih dejavnosti, družbenega razvoja in dogajanj, značilnih za posamezna obdobja v slovenskem in širšem prostoru, katerih varstvo je zaradi njihovega zgodovinskega, kulturnega in civilizacijskega pomena v javnem interesu. Dediščina so predvsem arheološka najdišča in predmeti; naselbinska območja, zlasti stara mestna in vaška jedra, oblikovana narava in kulturna krajina, stavbe, njihovi deli ali skupine stavb umetnostne, zgodovinske ali tehnične pričevalnosti; stavbe in drugi predmeti, ki so v zvezi s pomembnimi osebami in dogodki naše politične, gospodarske in kulturne zgodovine; arhivsko gradivo; knjižnično gradivo; predmeti ali skupine predmetov zgodovinskega, umetnostnozgodovinskega, arheološkega, umetnostnega, sociološkega, antropološkega, etnološkega ali naravoslovnega pomena, ki izpričujejo zgodovinska dogajanja na Slovenskem [24]. Lokalitete kulturne dediščine, njihova gostota, pričevalnost, izjemnost, ohranjenost, enkratnost oz. specifičnost so razlog za večjo privlačnost prostora, kot navaja Pogačnik [31].

Grafično smo podatke prikazali na prilogah F1 in F2 (Kulturna dediščina). Podatke smo pridobili preko MIZKŠ in ARSO, na karti pa smo prikazali tako območja kot točkovne enote kulturne dediščine, ki se nahaja na območju naselja.

V bilanci površin (preglednica 5) so izračunane površine le za območja varstva kulturne dediščine.

Preglednica 5: Evidenca objektov kulturne dediščine in izračun bilanc površina za OVKD

Tip	Objekt	Površina (ha)	Delež (%)
Sakralna st. dediščina	Cerkev Sv. Nikolaja	0,03	0,0
Memorialna dediščina	Skupni grob padlim partizanom	-	-
	Spomenik Ivanu Groharju	0,07	0,0
Profalna st. dediščina	Gostilna Podrošt	0,02	0,0
	Groharjeva rojstna hiša	0,02	0,0
	Domačija Sp. Sorica 9	0,09	0,0
	Hiša Sp. Sorica 12	0,02	0,0
	Hiša Sp. Sorica 17	0,01	0,0
	Kašča pri hiši Sp. Sorica 19	0,01	0,0

se nadaljuje...

...nadaljevanje Preglednice 5

	Tauševa kajža	0,01	0,0
	Kašča pri hiši Zg. Sorica 32	0,01	0,0
	Domačija Zg. Sorica 38	0,11	0,0
	Domačija Zg. Sorica 50	0,40	0,0
Naselbinska dediščina	Sorica - vas	37,66	2,3
Kulturna krajina	Sorica – Danje - Torka	356,18	21,7
Zgodovinska krajina	Italijanske utrdbe pod Slatnikom in Lajnarjem	15,99	1.
Skupaj		410,60	25,0

4.6.2 Prikaz območij varstva narave

4.6.2.1 Naravne vrednote

Naravna vrednota je poleg redkega, dragocenega ali znamenitega naravnega pojava tudi drug vredni pojav, del žive ali nežive narave, naravno območje ali del naravnega območja, ekosistem, krajina ali oblikovana narava. To so geološki pojavi, minerali in fosili ter njihova nahajališča, površinski in podzemski kraški pojavi, podzemске jame, soteske in tesni ter drugi geomorfološki pojavi, ledeniki in oblike ledeniškega delovanja, izviri, slapovi, brzice, jezera, barja, potoki in reke z obrežji, morska obala, rastlinske in živalske vrste, njihovi izjemni osebki ter njihovi življenjski prostori, ekosistemi, krajina in oblikovana narava. Državnega pomena so tiste naravne vrednote, ki imajo mednarodni ali velik narodni pomen in za katere je pristojna država. Preostale so lokalnega pomena in jih varuje lokalna skupnost. Vse naravne vrednote v zavarovanih območjih, ki jih je ustanovila država so državnega pomena, prav tako pa so državnega pomena tudi vse podzemске jame. Le te so po režimu lahko zaprte, odprte z nadzorovanim vstopom ter odprte s prostim vstopom. Status naravne vrednote ima 14970 delov narave, od tega 5887 naravnih vrednot (2106 državnega in 3781 lokalnega pomena) in 9083 podzemnih jam (vse podzemne jame so državnega pomena) [4].

Grafično smo podatke prikazali v prilogah G1 in G2 (Naravne vrednote). Podatke smo prikazali na karti skupaj z EPO, zavarovanimi območji narave, območji Nature 2000 ter območjem življenja medveda.

Preglednica 6: Bilanca naravnih vrednot na območju naselja

Varovanje	Oznaka	Površina (ha)	Delež (%)
Narava – območja	Selška Sora	36,40	2,2
Narava - območja	Štajnpoh	0,51	0,0
Narava – območja	Dajmarska grapa	12,64	0,8
Skupaj		49,55	3,0
Narava - jame	Jama za Roštom	-	-
Narava - jame	Jama pri Tomcu	-	-
Narava - jame	Obcestna jama	-	-
Narava - jame	Jama v Fonžlohtu	-	-
Narava - jame	Jama na Vrh	-	-
Narava - točke	Lipe pri cerkvi – Sp. Sorica	-	-

Imamo tri območja naravnih vrednot, ki se nahajajo na območju naselja. To so: Selška Sora, ki je vodotok v Selški dolini in Štajnpoh, ki je grapa potoka Štajnpoh pri Podroštu, levi pritok Dajmarske grape. Tretje pa je Dajmarska grapa, ki je dolina levega pritoka Selške Sore s pritoki, severozahodno od Zalega Loga. Na območju se nahaja tudi pet podzemnih jam ter lipe pri cerkvi v Spodnji Sorici, ki spadajo pod naravne vrednote. Naravne vrednote na območju Sorice predstavljajo skupaj 3 % površine Sorice oz. 49,55 ha (preglednica 6).

4.6.2.2 Ekološko pomembna območja (EPO)

Ekološko pomembno območje je po Zakonu o ohranjanju narave [32] območje habitatnega tipa, dela habitatnega tipa ali večje ekosistemske enote, ki pomembno prispeva k ohranjanju biotske raznovrstnosti. Ekološko pomembna območja so eno izmed izhodišč za izdelavo naravovarstvenih smernic in so obvezno izhodišče pri urejanju prostora in rabi naravnih dobrin. Za gradnjo objektov na teh območjih, ki niso obenem območje Natura 2000, zavarovano območje ali območje naravnih vrednot, ni treba pridobiti naravovarstvenih pogojev in soglasja [4].

Podatke smo grafično prikazali v prilogah G1 in G2 (Naravne vrednote).

Preglednica 7: Bilanca ekološko pomembnih območij

Varovanje	EPO	Površina (ha)	Delež (%)
Narava – EPO	Ratitovec - Jelovica	148,13	9,0

EPO Ratitovec – Jelovica je gozdnata kraška planota z dvema barjema, ki se na južnem robu dviguje v travnat greben Ratitovca, južno od Julijskih Alp. Je življenjski prostor redkih in ogroženih rastlinskih in živalskih vrst, tudi endemitov [33]. Na območju naselja Sorice se nahaja skrajni jugozahodni del tega EPO in predstavlja 148,13 ha oz 9 % območja Sorice (preglednica 7).

4.6.2.3 Zavarovana območja narave

Zavarovana območja so ožja zavarovana območja in širša zavarovana območja. Ožja so: naravni spomeniki, strogi naravni rezervat in naravni rezervat. Širša zavarovana območja so: narodni, regijski in krajinski park. Zavarovana in vplivna območja so sestavni del prostorskih državnih planov in prostorskih planov lokalnih skupnosti [4]. V Sloveniji imamo trenutno 1 narodni park, 3 regijske parke, 43 krajinskih parkov, 1 strogi naravni rezervat, 54 naravnih rezervatov ter 1162 naravnih spomenikov, zavarovanih z državnimi ali občinskimi akti. Na območju naselja se nahaja eno območje lokalnega pomena, kot prikazuje preglednica 8. To so štiri lipe okrog pokopališkega zidu, njihova starost pa je ocenjena na okoli 500 let.

Podatke smo grafično predstavili v prilogah G1 in G2 (Naravne vrednote).

Preglednica 8: Pregled zavarovanih območij narave na območju Sorice

Varovanje	Oznaka
Narava – zavarovano območje	Štiri lipe pri cerkvi Spodnja Sorica

4.6.2.4 Območja Natura 2000

Območja Natura 2000 so posebna varstvena območja. Gre za ekološko pomembna območja, ki so na ozemlju EU pomembna za ohranitev ali doseganje ugodnega stanja ptic in drugih živalskih ter rastlinskih vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov. Posebna varstvena območja so torej namenjena ohranjanju živalskih in rastlinskih vrst ter habitatov, ki so redki ali na evropski ravni ogroženi zaradi dejavnosti človeka. To najpogosteje pomeni, da je na teh območjih treba vzdrževati ugodno stanje z različnimi ukrepi, bodisi zgolj nadaljevati z obstoječimi dejavnostmi, na primer s pašo ali košnjo suhih in vlažnih travnikov po cvetenju in gnezdenju, bodisi nekatere dejavnosti opuščati ali njihovo uvajanje preprečiti, npr. agromelioracije mokrišč [4].

Podatke smo grafično predstavili v prilogah G1 in G2 (Naravne vrednote).

Preglednica 9: Bilanca površin v območju Nature 2000

Varovanje	Skupina	Površina (ha)	Delež (%)
Narava – NATURA_2000	SPA - Jelovica	144,82	8,8
Narava – NATURA_2000	SCI - Ratitovec	2,95	0,2
Skupaj		147,77	9,0

Posebna ohranitvena območja (SCI) so določena z Direktivo o habitatih, posebna varstvena območja (SPA) pa z Direktivo o pticah. Območja Nature predstavljajo 9 % celotnega območja naselja Sorica (preglednica 9). V Sloveniji se kar 35,5 % površin nahaja pod območjem Nature, kar predstavlja največji odstotek pokritosti glede na površino, v celotni Evropski uniji. Od teh površin je največ (približno 70 %) gozdov, kar priča o njihovi dobri ohranjenosti, od negozdnih pa je največ kmetijskih obdelovalnih površin (približno 20 %). Posebna ohranitvena območja (SCI) so določena z Direktivo o habitatih, posebna varstvena območja (SPA) pa z Direktivo o pticah. V direktivi o pticah je določeno, da mora država ohraniti populacijo prosto živečih ptičev na ravni, ustrezni ekološkimi, znanstvenim in kulturnim zahtevam, ob upoštevanju ekonomskih in rekreacijskih potreb. Zagotovljeni morata biti tudi zadostna pestrost ter velikost življenjskih prostorov za te ptice. Direktive urejajo tudi razne omejitve lova, izkoriščanja, prodaje, transporta itd. Direktiva o habitatih pa vsebuje postopke vzpostavljanja omrežja Natura 2000, naštetih so habitatni tipi ter vrste, ki jih je potrebno ohranjati z opredeljevanjem varstvenih območij (povzeto po [34]).

Na območju se nahajata dve območji Nature (preglednica 9). To sta Ratitovec (SCI) ter Jelovica (SPA). Na območju Ratitovec se nahajajo tipi, kot so: Ilirski bukovi gozdovi, karbonatna skalnata območja z vegetacijo skalnih razpok, gorski ekstenzivno gojeni travniki ter alpinska in subalpinska travišča na karbonatnih tleh. Drugo pa je območje Jelovice, ki je bilo do nedavnega še dokaj neraziskano, postalo pa je eno najpomembnejših območij za ptice v Sloveniji. Tu se denimo nahajajo vrste ptic kot so: planinski oriel, sokol selec, gozdni jereb, divji petelin, mali skovik, kozača, koconogi čuk, črna žolna, tripsti detelj in ruševce (povzeto po [35]).

4.6.2.5 Življenjsko območje medveda

Življenjski prostor oz območje medveda je del ozemlja države, kjer so zanj ugodne življenjske razmere. Ob uskladitvah varstva rjavega medveda z rabo in človeškimi dejavnostmi ter zahtevami Evropske unije po opredelitvi posebnega varstvenega območja, delimo življenjski prostor medveda na štiri območja in sicer: osrednje, robno, prehodno ter območje izjemne prisotnosti medveda. Celotno območje naselja Sorica leži v prehodnem območju življenjskega prostora rjavega medveda. Prehodno območje je območje, preko katerega se medvedi selijo iz osrednjega območja proti zahodu in severu v Alpe. Prehodno območje po geografski opredelitvi delimo na dva dela, severozahodni in severni.

Severozahodno prehodno območje, obsega zgornjo Soško dolino, del Julijskih Alp (območje Triglavskega narodnega parka), Mežakljo, Jelovico, ter del Selške doline, torej ravno območje Sorice. Velikost tega območja je 179.000 ha. Namen opredelitev območij in ukrepov v njih je omogočiti prehod v predalpski in alpski svet, ni pa namenjeno stalni naselitvi medveda ([36], [37]).

Podatke smo grafično predstavili v prilogah G1 in G2 (Naravne vrednote).

4.6.3 Varovalni gozdovi in gozdovi s posebnim namenom

Gozd je po Zakonu o gozdovih [38] zemljišče, poraslo z gozdnim drevjem v obliki sestoja ali drugim gozdnim rastjem, ki zagotavlja katero koli funkcijo gozda. Gozd po Zakonu so tudi vsa zemljišča v zaraščanju, ki so kot gozd določena v prostorskem delu gozdnogospodarskega načrta. Z Zakonom so gozdne površine lahko zavarovane kot varovalni gozdovi ali kot gozdovi s posebnim namenom. Gozdovi, ki v zaostrenih ekoloških razmerah varujejo sebe, svoje zemljišče in nižje ležeča zemljišča, in gozdovi, v katerih je izjemno poudarjena katera koli druga ekološka funkcija, se razglasijo za varovalne gozdove. Gozdovi, v katerih je izjemno poudarjena raziskovalna funkcija, higiensko zdravstvena funkcija ali funkcija varovanja naravne in kulturne dediščine, se razglasijo za gozdove s posebnim namenom. Za gozdove s posebnim namenom se lahko razglasijo tudi gozdovi v katerih je izjemno poudarjena zaščitna, rekreacijska, turistična, poučna, obrambna ali estetska funkcija [5]. Posegi v gozdove so dopustni le, če niso v nasprotju s splošnimi funkcijami gozda. Pred načrtovanjem kakršnegakoli posega v gozd je potrebno pridobiti predhodno mnenje in pogoje pristojne gozdarske strokovne službe. V trajno varovalnih gozdovih niso dopustne krčitve, ki bi ogrozile varovalno funkcijo in posegi, ki bi povečali labilnost terena. Varovalni gozdovi so zelo pomembni kot sistem naravne samozaščite pred različnimi negativnimi spremembami oz. degradacijami okolja. Gozdni rastlinski pokrov varuje tla pred erozijo, vetrom, zemeljskimi in snežnimi plazovi, saj je razvil zadrževalni mehanizem. V takem gozdu vsa zelena živa bitja skupaj delujejo proti težjim razmeram na strmih pobočjih. Takšne gozdove je potrebno varovati in ohranjati, saj s tem vzdržujemo ravnovesje v naravi in tudi v okolju, kjer živi človek. Predstavljajo zaščito pred plazenjem tal, pred snežnimi plazovi, zadržujejo vodo v tleh, da ne odteče prehitro itd. [39]. Vsi gozdovi varstvenega območja na območju naselja Sorice so varovalni gozdovi in obsegajo 73,10 ha površin, kar predstavlja 4,5 % celotnega območja naselja (preglednica 10).

Podatki so grafično predstavljeni v prilogah H1 in H2 (Pokrovnost tal, varovalni gozdovi in aglomeracije). Pridobljeni so s spletne strani ZGS. Na območju Sorice ni gozdov s posebnim namenom.

Preglednica 10: Bilanca površin varovalnih gozdov

Varovanje	Površina (ha)	Delež (%)
Gozd - varovalni gozd	73,10	4,5

4.6.4 Varstveno območje vodnih virov

Varstvo vodnih virov za javno oskrbo s pitno vodo opredeljuje Zakon o vodah [40]. Vodovarstvena območja se določijo, da se vodno telo zavaruje pred onesnaževanjem ali drugimi vrstami obremenjevanja, ki bi lahko vplivalo na zdravstveno ustreznost voda ali na njeno količino [41]. Zaradi različne stopnje varovanja se v vodovarstvenem območju lahko oblikujejo notranja območja z različnimi stopnjami varovanja. Na vodovarstvenem območju se lahko omejijo ali prepovejo dejavnosti, ki bi lahko ogrozile količinsko ali kakovostno stanje vodnih virov. Na območju naselja ni zavarovanih območij državnega pomena, so pa zavarovana območja na občinskem nivoju. Ta območja se nahajajo pretežno na severovzhodnem delu območja naselja, manjši del pa na skrajnem severozahodnem delu. V preglednici 11 je prikazana površina in delež območja Sorice v posameznem vodovarstvenem režimu.

Podatki so grafično predstavljeni v prilogah I1 in I2 (Vode). Pridobljeni so s spletne strani ARSO [4].

Preglednica 11: Bilanca varstvenih območij vodnih virov

Varovanje	Režim	Površina (ha)	Delež (%)
Vodni vir	Varstvena območja vodnih virov – 1. območje	70,51	4,3
Vodni vir	Varstvena območja vodnih virov – 2. območje	161,73	9,8
Vodni vir	Varstvena območja vodnih virov – 3. območje	65,29	4,0
Skupaj		297,53	18,1

4.6.4.1 Elementi vodnega omrežja

Na območju se nahajajo naslednji elementi vodnega omrežja:

- VVO (zajetja): Soriška planina, Sorica 1 ter Sorica 2
- VT (vodno telo) površinske vode: Selška Sora
- Ekološki tipi vodotokov: Male reke-predalpska hribovja-donavsko porečje
- VT (vodno telo) podzemne vode: Cerkljansko, Škofjeloško in Polhograjsko hribovje; Julijske Alpe v porečju Save; Julijske Alpe v porečju Soče
- Kopalne vode – prispevno območje: povodje Jadransko morje

- Hidrografska območja: 2. nivo (Sora, Zgornja Sava, Idrijca), 3. nivo (Selščica, Sava Bohinjka, Bača), 4. nivo (Selščica – Zali Log, Sava – Bohinjska Bistrica, Bača – Podbrdo)
- Porečje: Save in Soče
- Oddelek upravljanja z vodami: oddelek območja Zgornje Sore in oddelek povodja reke Soče

Ti podatki so pridobljeni preko ARSO [4], grafično pa so prikazani v prilogah I1 in I2 (Vode).

4.6.4.2 Kategorizacija urejanja vodotokov

V preglednici 12 so prikazane skupne dolžine posameznih razredov oz. kategorij vodotokov. Vodotoki so ovrednoteni v skladu z metodologijo kategorizacije, torej po morfološkem značaju. Podatke smo pridobili preko ARSO [4]. Na območju naselja je največ delno naravnih vodotokov in sicer 5,61 km, to pomeni naraven tok struge, izjemoma je mogoča navzočnost več malih objektov za varovanje erozije dna in brežin, brez vpliva na neveleto dna in omogočeno prodnostjo.

Preglednica 12: Dolžina vodotokov v posamezni kategoriji

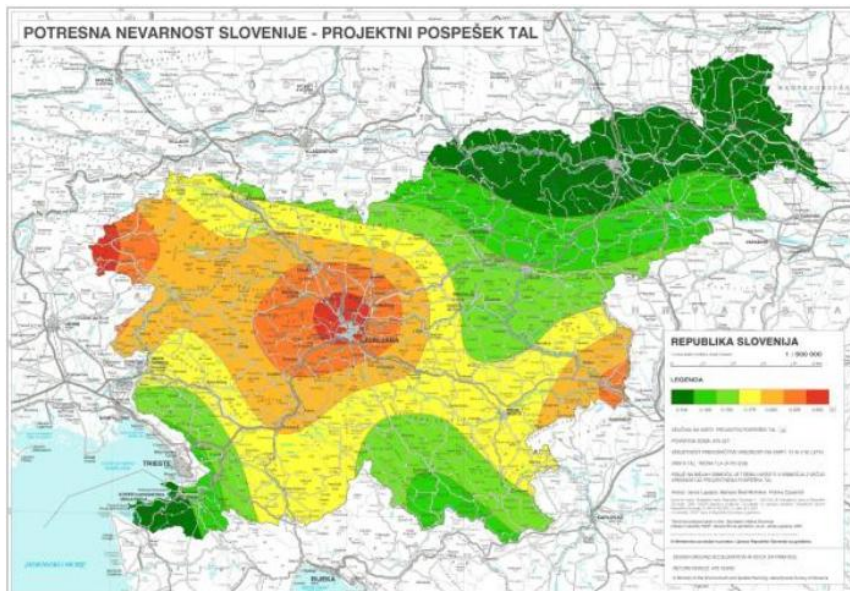
Kategorizacija	Dolžina (km)
1. razred - naravni vodotoki	1,26
1-2.razred - delno naravni vodotoki	5,61
2.razred - sonaravno urejeni vodotoki	2,20
2-3.razred – delno sonaravni vodotoki	0,31
3.razred – tehnično urejeni vodotoki	0,17
Skupaj	9,55

4.6.5 Potresna nevarnost

Temeljna karta potresne nevarnosti Slovenije je karta projektne pospeška tal za povratno dobo 475 let, ki je izdelana v skladu z zahtevami evropskega pred standarda Eurocode 8 (EC8). Uporablja se skupaj s slovenskim pred standardom Eurocode 8 - Projektiranje potresno odpornih konstrukcij, ki ga je izdal Slovenski inštitut za standardizacijo (2001). Slovenski pred standard Eurocode 8, Karta projektne pospeška tal in Tolmač skupaj dopolnjujejo predpise o potresno odporni gradnji v Sloveniji. Geodetska osnova Karte projektne pospeška tal je pregledna karta Slovenije v merilu 1:500.000.

Državo je po karti potresne nevarnosti razdeljena na sedem območij oz. pasov, glede na projektni pospešek tal (slika 14). Celotno območje naselja Sorica leži v coni, kjer je projektni pospešek tal v (g) = 0,2. Projektni pospešek tal je po EC8 enak vršnemu (ali največjemu) pospešku tal. To je največja

absolutna vrednost zapisa pospeška na prostem površju. Zapis pospeška je korigiran tako, da so izločeni šum in napake instrumenta. Projektni pospešek tal je določen za povratno dobo 475 let, ki ustreza verjetnosti 90 %, da vrednosti na karti ne bodo presežene v 50 letih (kar je predvidena življenjska doba navadnih objektov). Povratna doba je povprečen čas med prekoračitvami vrednosti projektnega pospeška tal na dani lokaciji [4].

Slika 14: Karta potresne nevarnosti za območje Slovenije [4].

4.6.6 Varstvo kmetijskih zemljišč

Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijskih zemljiščih [42] se kmetijska zemljišča razvrščajo v območja trajno varovanih kmetijskih zemljišč in območja ostalih kmetijskih zemljišč. Lokalna skupnost mora pri pripravi osnutka prostorskega akta upoštevati podatke iz strokovne podlage in ob upoštevanju načel zakona, ki ureja prostorsko načrtovanje, načrtovati najprej na zemljiščih nekmetijske namenske rabe. Če to ni mogoče, pa je treba, ob upoštevanju predloga območij trajno varovanih in ostalih kmetijskih zemljišč, najprej načrtovati na območju predloga ostalih kmetijskih zemljišč ter šele nato na območju predloga trajno varovanih kmetijskih zemljišč, pri tem pa se na teh območjih najprej načrtuje na kmetijskih zemljiščih nižjih bonitet. Območja trajno varovanih kmetijskih zemljišč se ne smejo spreminjati najmanj deset let od uveljavitve prostorskega akta lokalne skupnosti, s katerim so bila ta območja določena, razen v primeru, da se spremeni kmetijska namenska raba pred iztekom roka.

Varstvene kategorije kmetijskih zemljišč smo prevzeli iz Dolgoročni in srednjeročni plan občine Škofja Loka za obdobje 1986 – 2000 za območje občine Železniki [7]. V tem planskem aktu so bila kmetijska zemljišča kategorizirana še v skladu z Zakonom o kmetijskih zemljiščih [43], ki je

kmetijska zemljišča delil v najboljše kmetijska zemljišča in druga kmetijska zemljišča. Najboljša kmetijska zemljišča so tista zemljišča, ki so najprimernejša za kmetijsko obdelavo, medtem ko so druga kmetijska zemljišča manj primerna za obdelavo. Najboljša in druga kmetijska zemljišča se v prostorskih aktih občine določijo na osnovi kategorizacije kmetijskih zemljišč, s katero je opredeljen njihov proizvodni potencial, skladno s predpisi, ki opredeljujejo proizvodni potencial kmetijskih zemljišč. Pri pripravi prostorskih aktov se določi ustreznost prostora za kmetijsko rabo [44].

Grafično smo podatke prikazali v prilogah C1 in C2 (Namenska raba prostora). Podatki o najboljših kmetijskih zemljiščih so privzeti iz akta Dolgoročni in srednjeročni plan občine Škofja Loka za obdobje 1986 – 2000 za območje občine Železniki in so označeni s takrat uveljavljeno oznako K1. V preglednici 13 je prikaz površine (2017,07 ha) in deleža (13,2 %) Sorice, ki ga zavzemajo najboljše kmetijska zemljišča.

Preglednica 13: Bilanca najboljših kmetijskih zemljišč

Varovanje	Površina (ha)	Delež (%)
Najboljša kmetijska zemljišča – K1	217,07	13,2

4.6.7 Območja pod vsemi varstvenimi režimi

V grafičnih prilogah K1 in K2 (Območja pod varstvenimi režimi) smo prikazali vse omejitve oziroma območja pod varstvenimi režimi. Tako so na eni karti prikazana območja omejitve o vodah, kot so vodovarstvena območja ter prispevno območje kopalnih voda, omejitve s področja narave, kot so območja naravnih vrednot, ekološko pomembna območja ter območja Nature 2000, varovalni gozdovi, območja kulturne dediščine in najboljše kmetijska zemljišča (K1), pridobljena iz karte namenske rabe prostora iz občinskega prostorskega akta občine. Na ta način se pridobi pregled celotnega obravnavanega območja pod vsaj enim varstvenim režimom. Skoraj polovica obravnavanega območja Sorice (preglednica 14) je pokrita z vsaj enim varstvenim režimom.

Preglednica 14: Bilanca površin vseh območij pod varstvenimi režimi

Varovanje	Površina (ha)	Delež (%)
Vsa pomembnejša varstvena območja	745,27	45,3

4.7 Pokrovnost tal CLC

CORINE (COoRdinating of INformation on the Environment) je program za usklajevanje informacij o okolju, ki ga je leta 1985 sprejela Evropska unija z namenom določiti in smiselno razvrstiti pokrovnost

tal ter izdelati kakovostno bazo podatkov. Podatki o pokrovnosti tal v kombinaciji z drugimi tematskimi podatki pomenijo nov kompleks informacij, ki so potrebne na področju kmetijstva, gozdarstva, regionalnega in prostorskega načrtovanje, inventarizacije naravnih virov, spremljanja okolja ter sprememb v njem. CORINE Land Cover program je razvit za oblikovanje konsistentnih in homogenih podatkov za celotno Evropsko unijo. Njegov obseg je razširjen tudi na druge evropske države, kjer je projekt ali zaključen ali pa v teku [4].

Podatke smo grafično prikazali v prilogah H1 in H2 (Pokrovnost tal, varovalni gozdovi in aglomeracije), površino in delež pokrovnosti po kategorijah na tretjem nivoju zajema pa v preglednici 15.

Preglednica 15: Bilanca pokrovnosti tal

Pokrovnost (3.nivo)	Površina (ha)	Delež (%)
Naravni travniki	87,55	5,4
Pašniki	162,89	9,9
Grmičast gozd	26,83	1,6
Listnati gozd	296,05	18,0
Mešani gozd	663,80	40,4
Iglasti gozd	406,56	24,7

4.8 Aglomeracije

Aglomeracija je večje naselje, ki s svojimi funkcijami (gospodarskimi, političnimi, kulturnimi, izobraževalnimi) tvori zaokroženo celoto. Območje aglomeracije na območju naselja obsega natanko 27 ha zemljišč. Je pa celotno v kategoriji od 0 – 2.000 prebivalcev. Vsa območja aglomeracij so definirana v štirih kategorijah in sicer od 0 do 2.000 prebivalcev, od 2.000 do 10.000 prebivalcev, od 10.000 do 100.000 prebivalcev ter od 100.000 do 360.000 prebivalcev.

Podatke smo grafično prikazali v prilogah H1 in H2 (Pokrovnost tal, varovalni gozdovi in aglomeracije).

4.9 Energetsko omrežje

Upravljavec električnega omrežja na območju naselja je Elektro Gorenjska, ki omrežje vzdržuje, ter ga gradi glede na trenutne potrebe v prostoru.

Podatke smo grafično prikazali v prilogah J1 in J2 (Grajena javna infrastruktura), v preglednici 16 pa predstavili tudi dolžine posameznih vodov v Sorici

Preglednica 16: Bilanca vodov, ki se nahajajo na območju naselja

Oznaka	Vrsta	Dolžina (km)
2101	Prostozračni daljnovod (nadzemni vod)	0,99
2102	Polizolirani daljnovod (nadzemni vod)	3,94
2104	Kablovod (podzemni kabelski vod)	2,46
Skupaj		7,39

Prostozračni daljnovod obsega objekt v celoti, od odponskega portala enega objekta do odponskega portala drugega objekta, vključno z odponsko izolatorsko verigo. Del daljnovoda so tudi telekomunikacijski vodi v strelovodni vrvi (OPVG) ter telekomunikacijski vodi v faznem vodniku (OPPC). Polizoliran daljnovod je električni vod v zraku, praviloma nad 1 kV napetosti z delno izoliranimi vodniki. Kablovod pa je električni vod v zemlji, izveden z izoliranimi vodniki [45].

4.10 Cestno omrežje

Na območju naselja je približno 36,54 km cest, od tega ja 18,02 km glavnih oz. regionalnih, ki se vodijo na državnem nivoju, 18,52 km pa je lokalnih cest in javnih poti, nekategoriziranih cest in gozdnih cest (preglednica 17)

Podatke smo grafično prikazali v prilogah J1 in J2 (Grajena javna infrastruktura).

Preglednica 17: Bilanca cestnega omrežja

Opis	Kategorija	Dolžina (km)
Regionalna cesta 2. reda (Področje-Češnjica, Petrovo Brdo-Področje)	R2	4,48
Regionalna cesta – turistična (Sorica-Petrovo Brdo, Vresje-Sorica, Sorica-Področje)	RT	13,54
Lokalne ceste in javne poti, nekategorizirane ceste in gozdne ceste	LC, JP, NKC, GC	18,52
Skupaj		36,54

Regionalna cesta 2. reda je državna cesta, namenjena prometnemu povezovanju središč lokalnih skupnosti in navezovanju prometa na državne ceste enake ali višje kategorije. Regionalna turistična cesta, je državna cesta, namenjena prometnemu povezovanju za državo pomembnih turističnih območij z državnimi cestami enake ali višje kategorije, kadar po predpisanih merilih za kategorizacijo ne doseže višje kategorije. Lokalna cesta je občinska cesta, ki povezuje naselja posamezne občine z naselji v sosednjih občinah ali naselja in dele naselij v okviru ene občine in je pomembna za

navezovanje prometa na javne ceste enake ali višje kategorije. Javna pot je občinska cesta, namenjena povezovanju naselij ali delov naselij v občini, ki ne izpolnjuje predpisanih meril za lokalno cesto ali pa je namenjena samo določenim vrstam udeležencev v prometu (krajevne ceste in poti, vaške ceste in poti, poti za pešce, kolesarje, jezdece, gonjače in podobne). Nekategorizirana cesta, ki se uporablja za javni cestni promet, je vsaka prometna površina, na kateri se opravlja promet na način in pod pogoji, kot jih v skladu s tem zakonom in predpisom, ki ureja pravila cestnega prometa, določi lastnik ali od njega pooblaščen upravljavec. Te kategorije cest so določene z Zakonom o cestah [46]. Gozdna cesta je grajena gozdna prometnica, ki je namenjena predvsem gospodarjenju z gozdom, je nekategorizirana v skladu s predpisi, ki urejajo javne ceste, omogoča racionalen prevoz gozdnih lesnih sortimentov, je javnega značaja in je vodena v evidenci gozdnih cest. To določa Pravilnik o gozdnih prometnicah [47].

4.11 Komunikacijsko omrežje

Elektronsko komunikacijsko omrežje so prenosni sistemi in, kjer je primerno, komutacijska ali usmerjalna oprema ter drugi viri, vključno z neaktivnimi omrežnimi elementi, ki omogočajo prenos signalov po žicah, z radijskimi valovi, optičnimi ali drugimi elektromagnetnimi sredstvi, vključno s satelitskimi omrežji, fiksnimi (vodovno in paketno komutiranimi, vključno z internetom) in mobilnimi prizemnimi omrežji, električnimi kabelskimi sistemi, če se uporabljajo za prenos signalov, omrežji, ki se uporabljajo za radijsko in televizijsko radiodifuzijo ter z omrežji kabelske televizije ne glede na vrsto prenesenih informacij.

Podatke smo grafično prikazali v prilogah J1 in J2 (Grajena javna infrastruktura). Na območju Sorice je 15,6 km kabelskih in telekomunikacijskih vodov (preglednica 18).

Preglednica 18: Bilanca komunikacijskih omrežij

Oznaka	Opis	Dolžina (km)
6101	Telekomunikacijski vod	8,29
6102	Kabelska kanalizacija	7,31
Skupaj		15,60

Telekomunikacijski vod je celotna podzemna ali nadzemna povezava med dvema ali več točkami, po katerih je možna enosmerna, dvosmerna ali obojesmerna komunikacija. Kabelska kanalizacija je horizontalni gradbeni inženirski objekt, sestavljen iz kanalov, cevi in podobnega, ki omogoča postavitve in vzdrževanje telekomunikacijskih vodov. Področje komunikacij ureja Zakon o elektronskih komunikacijah [45].

4.12 Opis kakovosti uporabe posameznih delov grafičnega dela prikaza stanja prostora

Na kakovost podatkov ima velik vpliv natančnost zajema prostorskih podatkov ter merilo in vrsta uporabljenih geodetskih podlag. To so na primer državni ortofoto načrti, topografske karte in načrti, ki so lahko meril 1:5.000, 10.000, 25.000, 50.000 in 100.000, itd. Od teh podlag je odvisna tudi pozicijska natančnost. Osnovna namenska raba, gospodarska javna infrastruktura, register prostorskih enot so praviloma v natančnosti zemljiško katastrskega prikaza, medtem ko so območja varstva narave, kulturne dediščine, voda in drugih varovanj določena v odvisnosti od natančnosti ortofoto načrtov (DOF) v merilu 1:5.000 ali v odvisnosti od natančnosti topografskih načrtov v merilu 25.000 ali celo 50.000. Digitalizacija dejanske rabe kmetijskih zemljišč je izvedena iz državnega ortofoto načrta v merilu 1:5.000 in načinu digitalizacije in uporabljenim podlagam ustreza tudi kakovost podatkov. Zaradi različne lokacijske natančnosti podatkov dejanske rabe, katastra stavb, zemljiško katastrskega prikaza, pa lahko pride tudi do napačnega grafičnega preseka podatkov (povzeto po [48] in [49]), ter tudi do omejene natančnosti izračuna bilance površin.

Ker trenutno PIS na ravni države, od koder bi za potrebe PSP lahko črpali podatke še ni vzpostavljen v skladu z Uredbo o vsebini in načinu vodenja PIS (datum) in v skladu s Pravilnikom o prikazu stanja prostora (2008), smo pridobili podatke z različnih spletnih strani, kjer o njihovi natančnosti ni natančnih informacij. Za potrebe izdelave diplomske naloge za podatke nismo uradno zaprosali pristojnih inštitucij. Uporabili smo razpoložljive podatke na njihovih uradnih spletnih straneh, zato dopuščamo možnost, da so nekateri podatki tudi neažurni.

5 ZAKLJUČEK

V nalogi smo na podlagi Zakona o prostorskem načrtovanju (2007) ter Pravilnik o prikazu stanja prostora (2008) izdelali prikaz stanja prostora za naselje Sorica. Prikaz stanja prostora je z ZPNačrt ena od obveznih strokovnih podlag za pripravo prostorskih planskih aktov. Prikaz stanja prostora smo izdelali z nekaterimi omejitvami in poenostavitvami. Izdelali ga nismo za celotno občino Železniki, temveč le za naselje Sorica. Celotno območje naselja smo prikazali v merilu 1:25.000 ter le del naselja v merilu 1:5.000. Kot grafično podlago smo uporabili zemljiškokatastrski prikaz, predstavljene podatke pa pridobili kar iz razpoložljivih spletnih strani pristojnih služb in ministrstev.

Pri izdelavi PSP za naselje Sorica nismo imeli večjih težav. Največ časa smo porabili s pridobivanjem podatkov in njihovo ustrežno grafično predstavitvijo. Vse grafične predstavitve smo v tekstualnem delu opisali ter izračunali bilance površin pod posameznimi pravnimi režimi ali druge elemente predstavljenih podatkov in vsebin. Bilance je izračunana grafično.

Pri izdelavi PSP se srečamo s podatki različne starosti, kakovosti in ažurnosti. Najstarejši podatek je podatek namenske rabe prostora, ki je večinoma nastal v osemdesetih letih prejšnjega stoletja na analognem mediju in je bil leta 2004 digitaliziran., ne pa tudi popravljen., Prikaz teh podatkov na zemljiškokatastrskem prikazu lahko povzroči tudi odstopanja od veljavnega prostorskega akta, predvsem pa je možen razkorak tovrstne vsebine z zemljiškokatastrskim prikazom, četudi v analognem mediju (na papirju) tega razhajanja ni. Prekrivanje podatkov namenske rabe prostora ter podatkov dejanske rabe prostora z namenom prikaza vseh območjih večjih od 5.000 m², kjer prihaja do razhajanja rab prostora, je najzahtevnejše in zamudno opravilo. Predvsem pa ZPNačrt in Pravilnik ne povesta čemu naj bi takšen prikaz služil [50]. Prikazi so lahko posledica neusklajenosti podatkov (med kmetijskim in gozdnim prostorom ali pa med kmetijskim območjem in območjem infrastrukture), predvsem na območjih pod namensko rabo stavbnih zemljišč, pa do neke mere izkazujejo razpoložljive stavbne površine. Nujno potrebna je dobra interpretacija razhajanj med obema rabama ter poznavanje vrste in kakovosti uporabljenih podatkov opozarja Korade [48].

Vse pravne režime smo prikazali z enako pomembnostjo, četudi vemo, da so nekateri podatki za prostorsko načrtovanje pomembnejši kot drugi. Na območjih, ki so pod določenimi varstvenimi režimi ni točno določeno, kakšno stopnjo pomembnosti varovanja predstavljajo, zato v načrtovanju ne vemo natančno, kakšne so prioritete in je oteženo usklajevanje v procesu, opozarja Konečnik Kunst [50].

PSP kot obvezna strokovna podlaga je izhodišče za nadaljnje prostorsko načrtovanje. Predstavlja nabor večine prostorskih podatkov in služi prostorskim načrtovalcem predvsem za seznanjanje s prostorom. Četudi so vsi pravni režimi predstavljeni enako pomembno je dokument, ki nam da jasen vpogled v celotno stanje prostora in odnose, ki se odvijajo v prostoru [50].

V PSP smo vključili le s Pravilnikom predpisane vsebine, četudi bi lahko prikaz stanja prostora razširili še na druge (neobvezne) vsebine, v odvisnosti od obravnavanega območja. To so npr. območja z naravnimi omejitvami kot so erozijska območja, stabilnost območij, klimatske podatke, osončenost območja ali nagib v hribovitih predelih, itd. Take vsebine vključimo v neobvezne sestavine PSP ter lahko še dodatno pripomorejo k razumevanju obravnavanega območja.

Prikaz stanja prostora za naselje Sorica se lahko uporabi kot strokovna podlaga pri načrtovanju razvojnih usmeritev za naselje Sorica v sklopu izdelave občinskega prostorskega načrta občine Železniki. Hkrati je dobro izhodišče tudi za spoznavanje kraja in okolice ter informacija lokalnim prebivalcem o vseh, mnogih v prostoru nevidnih, pravnih režimih na območju njihovega bivanja ali dela.

VIRI

- [1] Ministrstvo za kmetijstvo in okolje (MKO). 2013.
<http://www.mko.gov.si/> (Pridobljeno 15.1.2013.)
- [2] Odlok o prostorskih ureditvenih pogojih za območje občine Železniki. Uradni list RS št. 33-2017/2001: 3759, 71-3859/2001: 7420, 97-4139/2008: 13130.
- [3] Geodetska uprava Republike Slovenije. 2013.
<http://www.gu.gov.si/> (Pridobljeno 15.1.2013, 1.2.2013, 7.2.2013, 27.2.2013.)
- [4] Agencija Republike Slovenije za okolje (ARSO). 2013.
<http://www.arso.gov.si/> (Pridobljeno 28.11.2012, 15.1.2013.)
- [5] Zavod za gozdove Slovenije. 2013.
<http://www.zgs.gov.si/> (Pridobljeno 16.1.2013.)
- [6] Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport (MIZKŠ). 2013.
<http://www.mizks.gov.si/> (Pridobljeno 16.1.2013.)
- [7] Dolgoročni in srednjeročni plan občine Škofja Loka za obdobje 1986 – 2000 za območje občine Železniki. Uradni list RS št. 75-3773/1998: 5859, 101-4266/2000: 10800, 97-4138/2008: 13129.
- [8] Pravilnik o prikazu stanja prostora. Uradni list RS št. 50-2132/2008: 5406.
- [9] Zakon o prostorskem načrtovanju (ZPNačrt). Uradni list RS št. 33-1761/2007: 4585.
- [10] Zakon o urejanju prostora (ZUreP-1). Uradni list RS št. 110-5386/2002: 13057.
- [11] Marot, N. 2010. Presoja vloge prostorske zakonodaje v slovenskem sistemu prostorskega planiranja. Doktorska disertacija. Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo, Oddelek za geodezijo (samozaložba N. Marot): str. 31 – 45.
- [12] Gantar, M. 2007. Občinski lokacijski načrt za industrijsko cono Dobje v občini Gorenja vas – Poljane. Diplomski naloga. Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo, Oddelek za geodezijo (samozaložba M. Gantar): str. 3 – 5.
- [13] Kaliopa. 2013.
<http://company.kaliopa.si/kaliopa/> (Pridobljeno 1.2.2013.)
- [14] Pravilnik o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega podrobnega prostorskega načrta. Uradni list RS št. 99-4915/2007: 13425.

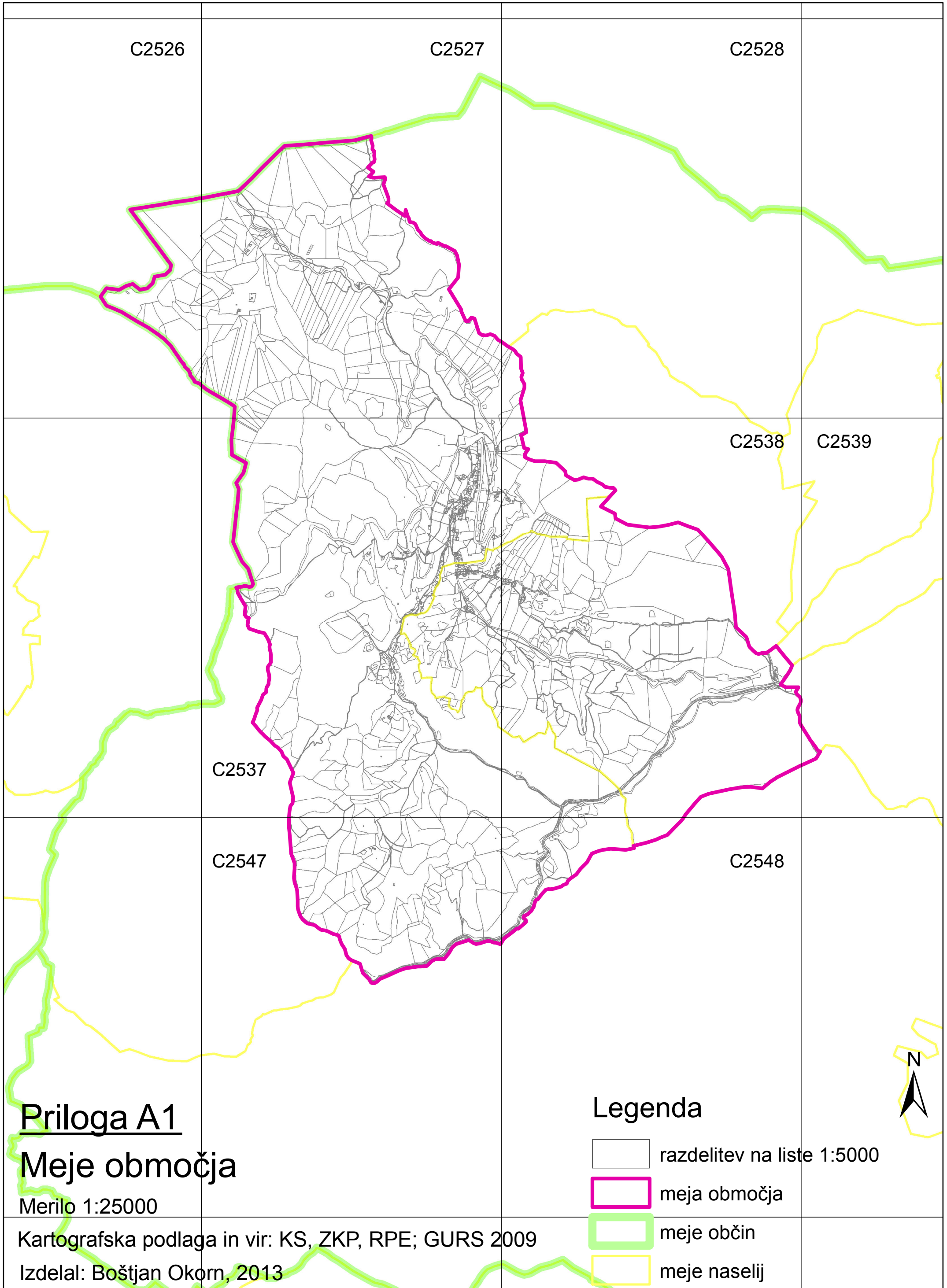
- [15] Pravilnik o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega prostorskega načrta ter pogojih za določitev območij sanacij razpršene gradnje in območij za razvoj in širitev naselij. Uradni list RS št. 99-4914/2007: 13398.
- [16] Prostorski informacijski sistem. 2013.
http://www.mzip.gov.si/si/delovna_podrocja/prostor/prostorski_informacijski_sistem/
(Pridobljeno 3.3.2013.)
- [17] Uredba o prostorskem informacijskem sistemu. Uradni list RS št. 119-5983/2007: 17149.
- [18] Ministrstvo za infrastrukturo in prostor (MZIP). 2013.
<http://www.mzip.gov.si/> (Pridobljeno 16.1.2013.)
- [19] Wikipedija. 2013.
<http://sl.wikipedia.org/> (Pridobljeno 16.1.2013.)
- [20] Portal občine Železniki.
<http://www.zelezniki.si/> (Pridobljeno 12.12.2012.)
- [21] Statistični urad Republike Slovenije (SURS). 2013.
<http://www.stat.si/> (Pridobljeno 8.10.2012, 14.1.2013.)
- [22] Kejžar, I. 2002. Soriška ledinska imena. Loški razgledi. 49, 1: 143 – 183.
- [23] Interaktivni spletni atlas Slovenije. 2013.
<http://www.geopedia.si/> (Pridobljeno 3.3.2013.)
- [24] Register kulturne dediščine. 2012.
<http://rkd.situla.org/> (Pridobljeno 28.11.2012.)
- [25] EuroCampSite.org. 2012.
<http://www.slovenia.eurocampsite.org/> (Pridobljeno 28.11.2012.)
- [26] Markeli. 2012.
<http://www.markeli.blog.siol.net/> (Pridobljeno 12.12.2012.)
- [27] Slovenija danes. 2013.
<http://www.slovenija-danes.slovenci.si/> (Pridobljeno 17.1.2013.)
- [28] Gore-ljudje.net. 2013.
<http://www.gore-ljudje.net/> (Pridobljeno 17.1.2013.)

-
- [29] Pravilnik o vsebini in načinu vodenja zbirke podatkov o dejanski rabi prostora. Uradni list RS št. 9-415/2004: 1052.
- [30] Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1). Uradni list RS št. 16-485/2008: 1121.
- [31] Pogačnik, A. 2006. Kako izdelamo prostorske načrte. Maribor, Obzorja, str. 169-292.
- [32] Zakon o ohranjanju narave (ZON). Uradni list RS št. 56-2655/1999: 7146.
- [33] Danev, G. 2007. Podrobnejši načrt upravljanja za projektno območje Jelovica. Kranj, Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Območna enota Kranj: 101 str.
- [34] Okolje – EU. 2013.
<http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/> (Pridobljeno 17.1.2013.)
- [35] Biseri slovenske narave. 2013.
<http://www.natura2000.gov.si/> (Pridobljeno 17.1.2013.)
- [36] Ministrstvo za okolje in prostor (MOP) – arhivsko spletno mesto. 2013.
<http://www.arhiv.mop.gov.si/> (Pridobljeno 1.2.2013.)
- [37] Strategija upravljanja z rjavim medvedom (*Uctus arctos*) v Sloveniji. 2013.
http://www.arhiv.mop.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/podrocja/okolje/pdf/strategija_rjavi_medved_2002.pdf (Pridobljeno 16.1.2013.)
- [38] Zakon o gozdovih (ZG). Uradni list RS št. 30-1299/1993: 1677.
- [39] Varovalni gozdovi. 2013.
http://web.bf.uni-lj.si/go/varovalnigozd/varovalni_gozd.html (Pridobljeno 16.1.2013.)
- [40] Zakon o vodah (ZV-1). Uradni list RS št. 67-3237/2002: 7648.
- [41] Kazalci okolja v Sloveniji. 2013.
<http://kazalci.arso.gov.si/> (Pridobljeno 18.1.2013.)
- [42] Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijskih zemljiščih (ZKZ-C). Uradni list RS št. 43-2042/2011: 5681.
- [43] Zakon o kmetijskih zemljiščih (ZKZ). Uradni list RS št. 59-3454/1996: 5132.
- [44] Uredba o prostorskem redu Slovenije. Uradni list RS št. 122-5064/2004: 14701.
- [45] Zakon o elektronskih komunikacijah (ZEKom). Uradni list RS št. 43-1925/2004: 5217.
- [46] Zakon o cestah (ZCes-1). Uradni list RS št. 109-5732/2010: 16849.

- [47] Pravilnik o gozdnih prometnicah. Uradni list RS št. 4-139/2009: 328.
- [48] Korade, A. 2011. Problematika prikaza stanja prostora. Diplomsko naloga. Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo, Oddelek za geodezijo (samozaložba A. Korade): 110 str.
- [49] Kvaliteta podatkov Geodetske uprave RS – pojasnilo. 2013.
http://www.zdruzenjeobcin.si/index.php?page=novice&page_id=706 (Pridobljeno 2.2.2013.)
- [50] Konečnik Kunst, M. 2011. Občinski prostorski načrt (OPN) v praksi. V: Urejanje prostora na občinski ravni. Štravs, L. (ur.). Ljubljana, Uradni list Republike Slovenije: str. 141 – 192.

KAZALO PRILOG

Priloga A1:	Meje območja (1:25.000)
Priloga A2:	Meje območja (1:5.000)
Priloga B1:	Dejanska raba prostora (1:25.000)
Priloga B2:	Dejanska raba prostora (1:5.000)
Priloga C1:	Namenska raba prostora (1:25.000)
Priloga C2:	Namenska raba prostora (1:5.000)
Priloga Č1:	Neskladje rabe prostora (1:25.000)
Priloga Č2:	Neskladje rabe prostora (1:5.000)
Priloga D1:	Neskladje rabe prostora (pozidano – drugo) (1:25.000)
Priloga D2:	Neskladje rabe prostora (pozidano – drugo) (1:5.000)
Priloga E1:	Neskladje rabe prostora (drugo – pozidano) (1:25.000)
Priloga E2:	Neskladje rabe prostora (drugo – pozidano) (1:5.000)
Priloga F1:	Kulturna dediščina (1:25.000)
Priloga F2:	Kulturna dediščina (1:5.000)
Priloga G1:	Naravne vrednote (1:25.000)
Priloga G2:	Naravne vrednote (1:5.000)
Priloga H1:	Pokrovnost tal, varovalni gozdovi in aglomeracije (1:25.000)
Priloga H2:	Pokrovnost tal, varovalni gozdovi in aglomeracije (1:5.000)
Priloga I1:	Vode (1:25.000)
Priloga I2:	Vode (1:5.000)
Priloga J1:	Grajena javna infrastruktura (1:25.000)
Priloga J2:	Grajena javna infrastruktura (1:5.000)
Priloga K1:	Območja pod vsemi varstvenimi režimi (1:25.000)
Priloga K2:	Območja pod vsemi varstvenimi režimi (1:5.000)

C2526

C2527

C2528

C2538

C2539

C2537

C2547

C2548

Priloga A1

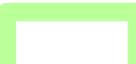
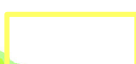
Meje območja

Merilo 1:25000

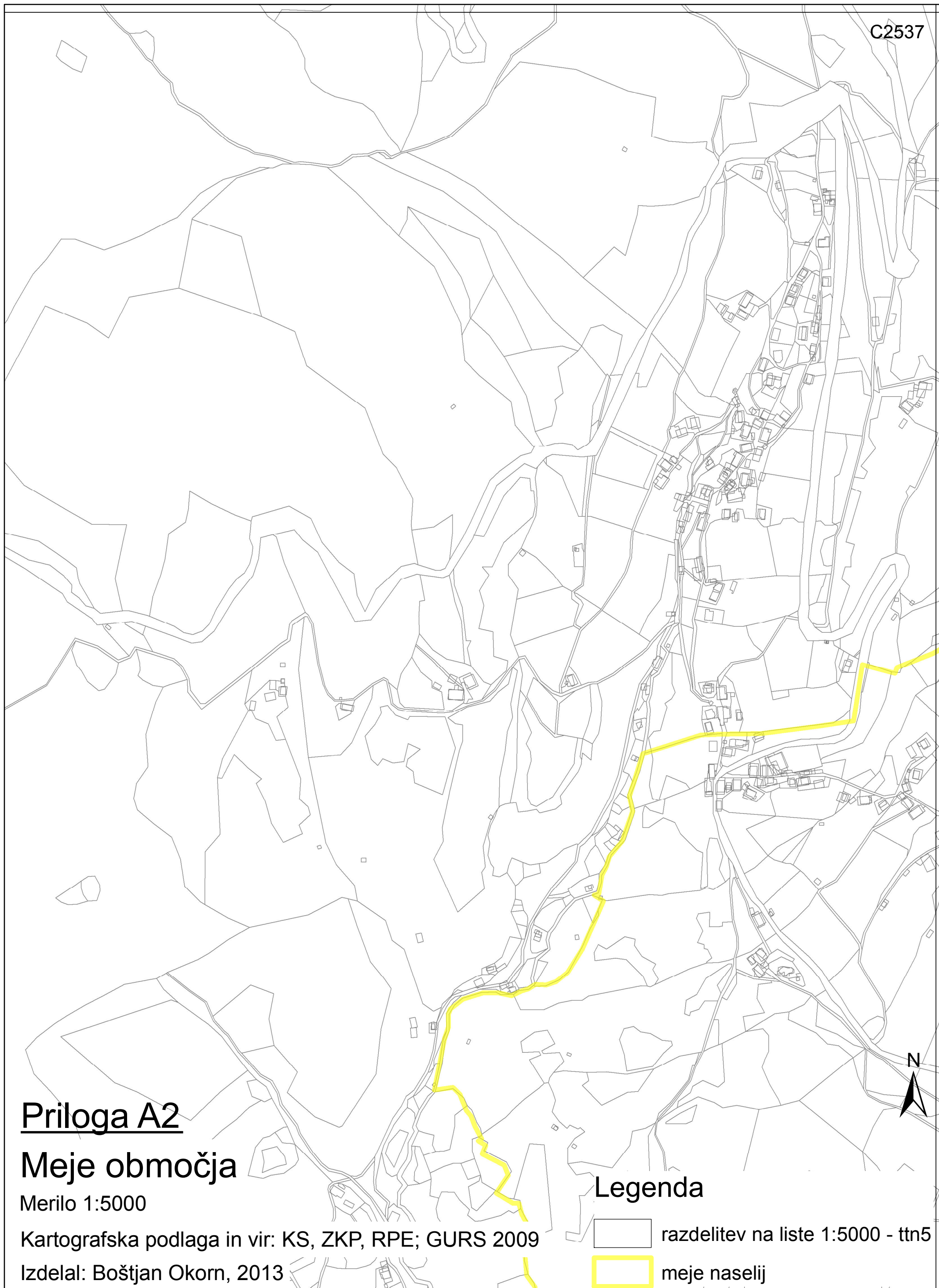
Kartografska podlaga in vir: KS, ZKP, RPE; GURS 2009

Izdelal: Boštjan Okorn, 2013

Legenda

- razdelitev na liste 1:5000
- meja območja
- meje občin
- meje naselij

Priloga A2

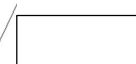
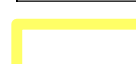
Meje območja

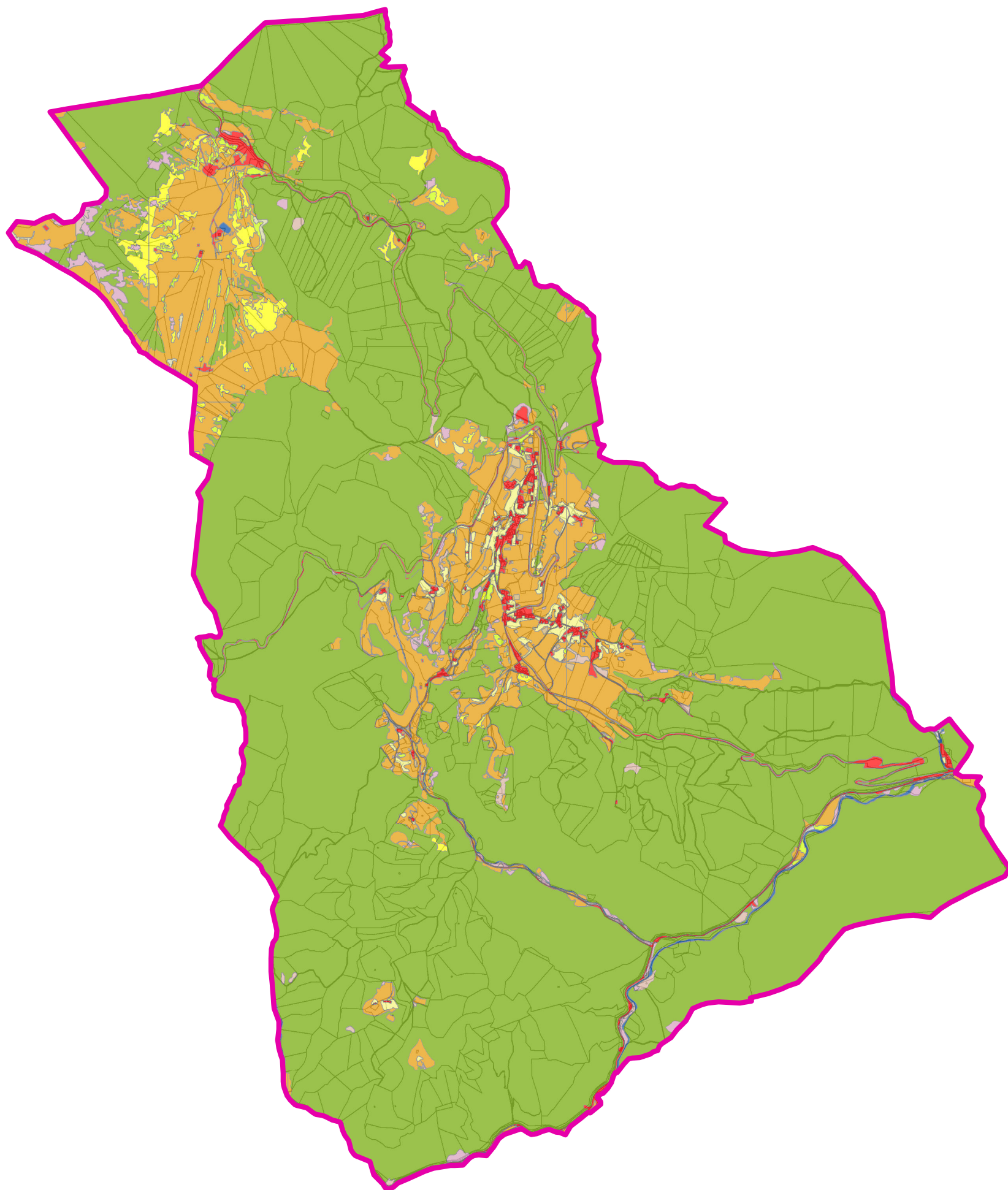
Merilo 1:5000

Kartografska podlaga in vir: KS, ZKP, RPE; GURS 2009

Izdelal: Boštjan Okorn, 2013

Legenda

- razdelitev na liste 1:5000 - ttn5
- meje naselij

Legenda

 meja območja

vrsta rabe

 1100 njiva ali vrt

 1222ekstenzivni sadovnjak

 1300 trajni travnik

 1410 kmetijsko zemljišče v zaraščanju

 1500 drevesa in grmičevje

 1600 neobdelano kmetijsko zemljišče

 1800 kmetijsko zemljišče z drevjem

 2000 gozd

 3000 pozidano in sorodno zemljišče

 5000 suho odprto s posebnim rastlinskim pokrovom

 6000 odprto brez ali z nepomembnim rastlinskim pokrovom

 7000 voda

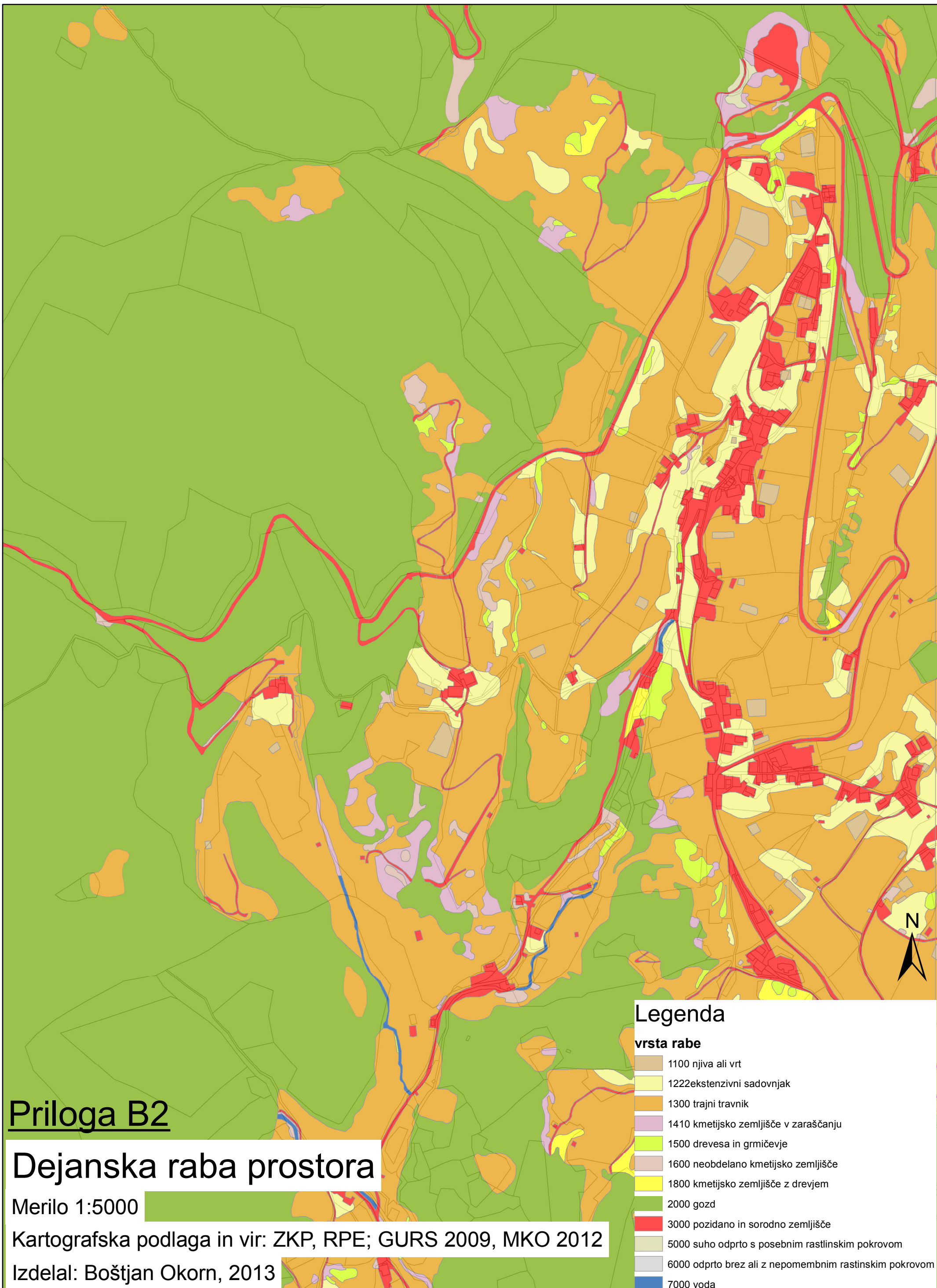
Priloga B1

Dejanska raba prostora

Merilo 1:25000

Kartografska podlaga in vir: ZKP, RPE; GURS 2009, MKO 2012

Izdelal: Boštjan Okorn, 2013

Priloga B2

Dejanska raba prostora

Merilo 1:5000

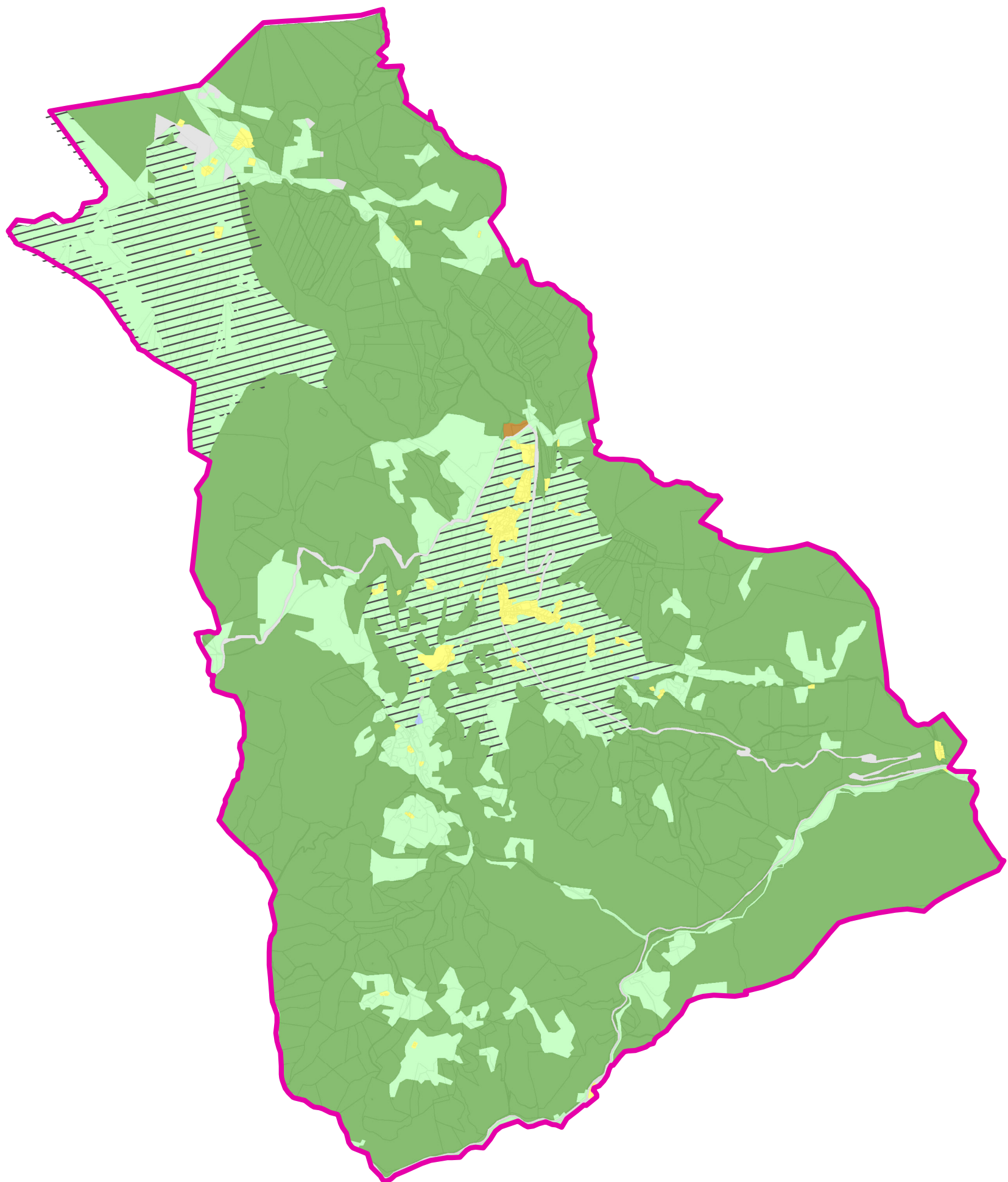
Kartografska podlaga in vir: ZKP, RPE; GURS 2009, MKO 2012

Izdelal: Boštjan Okorn, 2013

Legenda

vrsta rabe

- 1100 njiva ali vrt
- 1222ekstenzivni sadovnjak
- 1300 trajni travnik
- 1410 kmetijsko zemljišče v zaraščanju
- 1500 drevesa in grmičevje
- 1600 neobdelano kmetijsko zemljišče
- 1800 kmetijsko zemljišče z drevjem
- 2000 gozd
- 3000 pozidano in sorodno zemljišče
- 5000 suho odprto s posebnim rastlinskim pokrovom
- 6000 odprto brez ali z nepomembnim rastlinskim pokrovom
- 7000 voda

Priloga C1

Namenska raba prostora

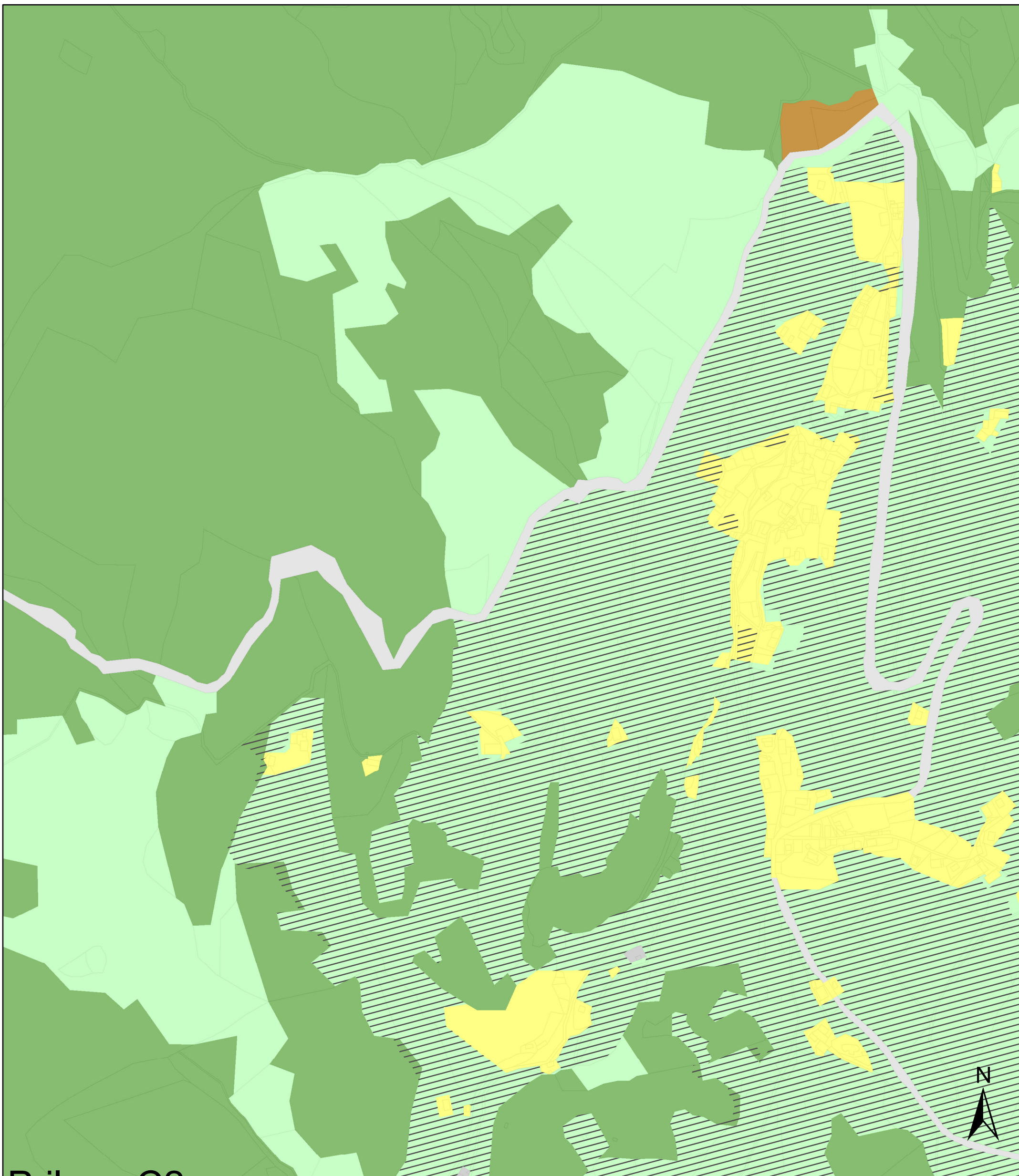
Merilo 1:25000

Kartografska podlaga in vir: ZKP, RPE; GURS 2009,
Občina Železniki 2004, 2010

Izdelal: Boštjan Okorn, 2013

Legenda

- meja območja
- k1_najboljše kmetijsko zemljišče
- vrsta rabe**
- P_prometne površine
- EE_električna energija
- G_gozd
- K_kmetijsko zemljišče
- LN_nadzemno pridobivanje prostora
- OC_območje za ciscenje voda
- SK_stanovanjsko območje s kmetijskim gospodarstvi
- OO_ostala območja

Priloga C2

Namenska raba prostora

Merilo 1:5000

Kartografska podlaga in vir: ZKP, RPE; GURS 2009,
Občina Železniki 2004, 2010

Izdelal: Boštjan Okorn, 2013

Legenda

k1_najboljše kmetijsko zemljišče

vrsta rabe

P_prometne površine

EE_električna energija

G_gozd

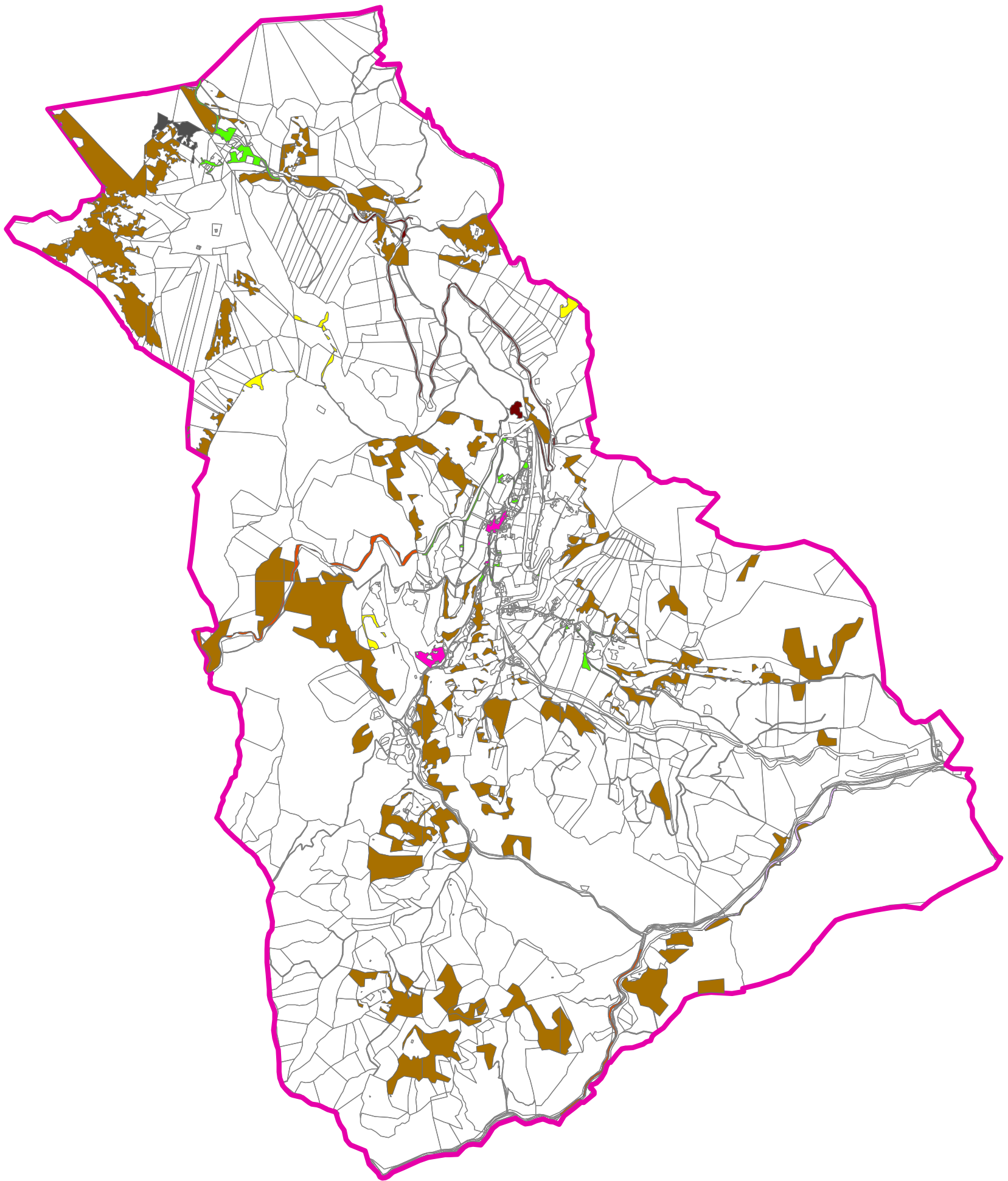
K_kmetijsko zemljišče

LN_nadzemno pridobivanje prostora

OC_območje za ciscenje voda

SK_stanovanjsko območje s kmetijskim gospodarstvi

OO_ostala območja

Priloga Č1

Neskladje rabe prostora

Merilo 1:25000

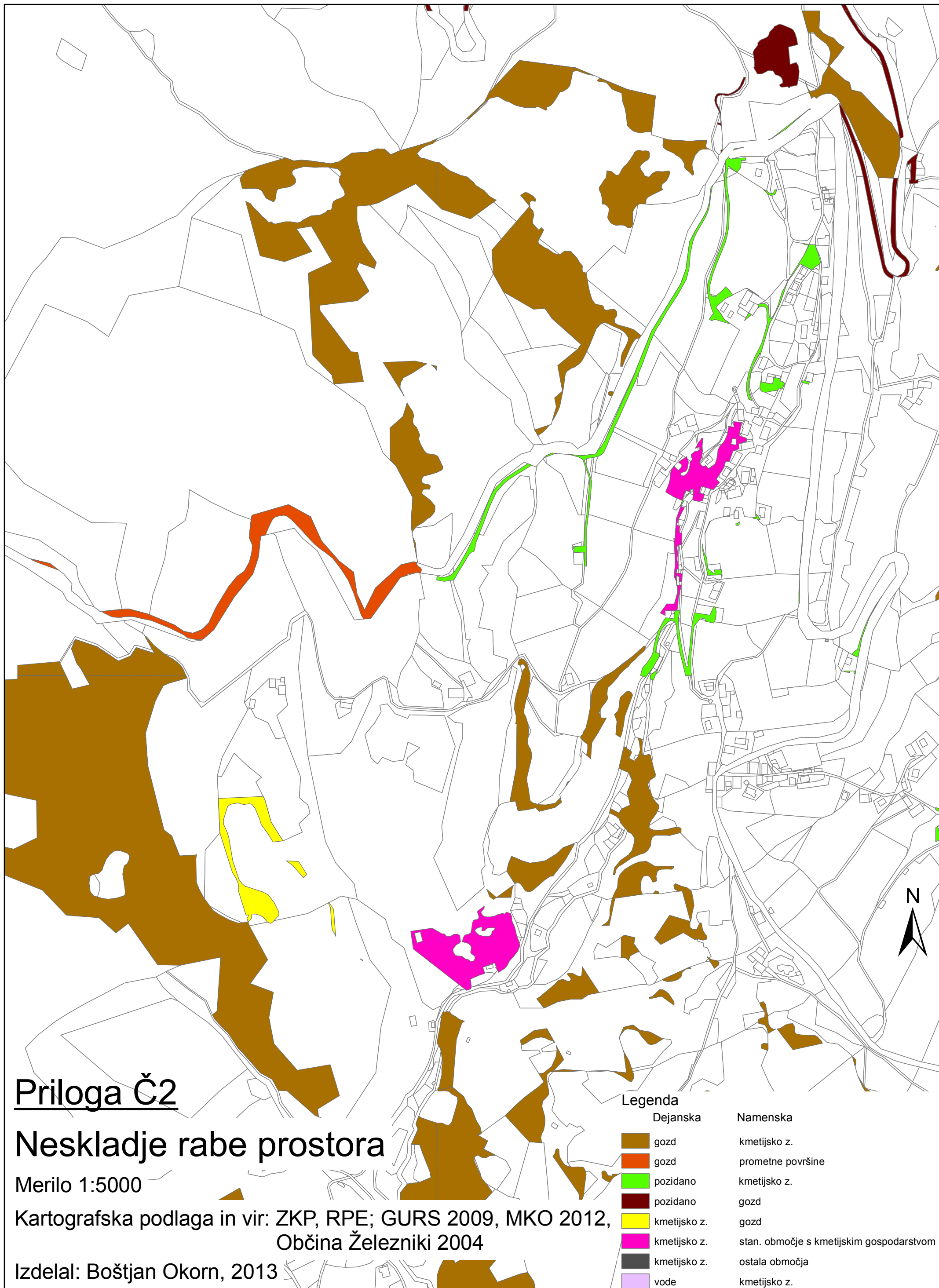
Kartografska podlaga in vir: ZKP, RPE; GURS 2009, MKO 2012,
Občina Železniki 2004

Izdelal: Boštjan Okorn, 2013

Legenda

	Dejanska gozd	Namenska kmetijsko z.
	gozd	prometne površine
	pozidano	kmetijsko z.
	pozidano	gozd
	kmetijsko z.	gozd
	kmetijsko z.	stan. območje s kmetijskim gospodarstvom
	kmetijsko z.	ostala območja
	vode	kmetijsko z.
	meja območja	

Priloga Č2

Neskladje rabe prostora

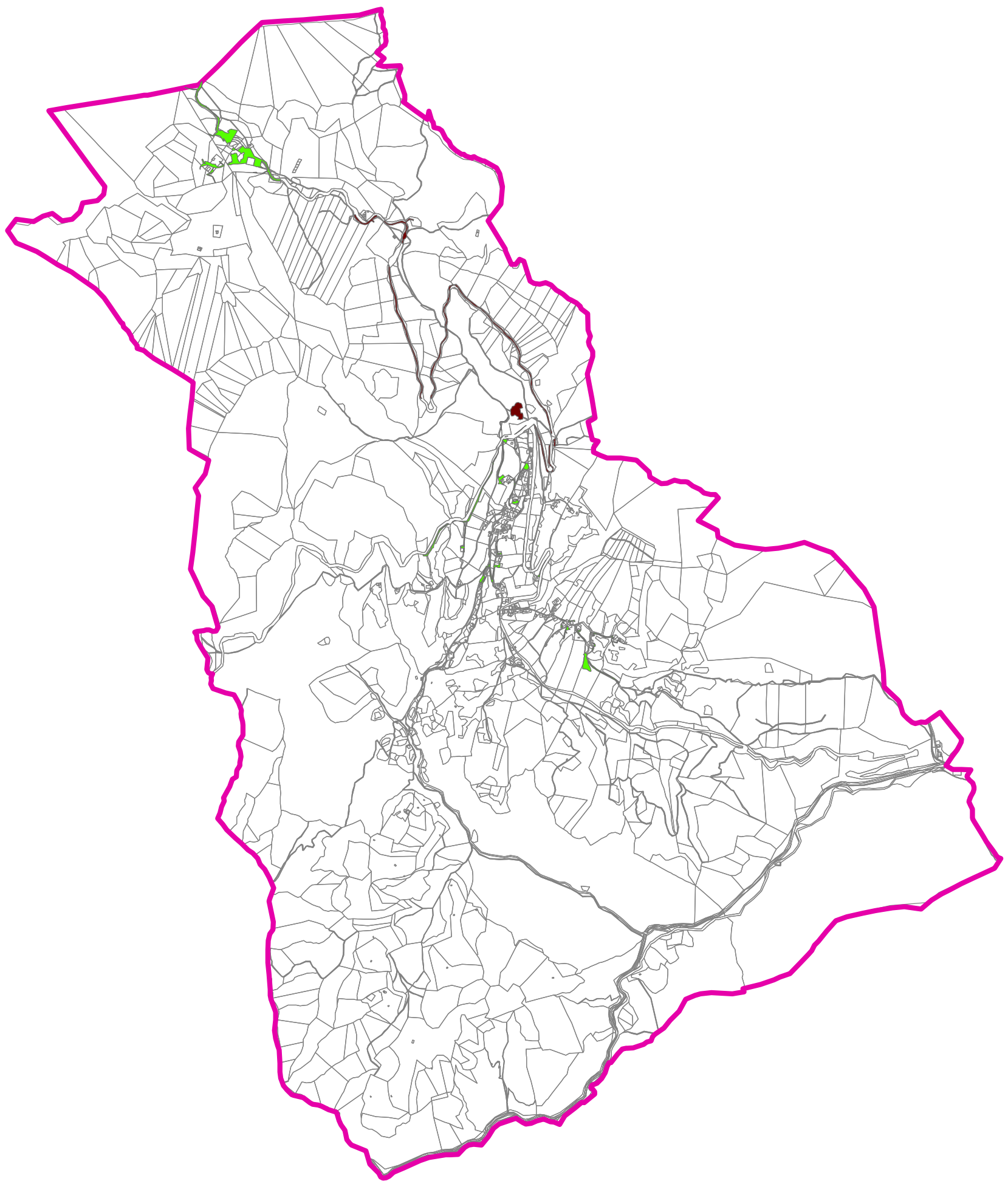
Merilo 1:5000

Kartografska podlaga in vir: ZKP, RPE; GURS 2009, MKO 2012, Občina Železniki 2004

Izdelal: Boštjan Okorn, 2013

Legenda

Dejanska	Namenska
gozd	kmetijsko z.
gozd	prometne površine
pozidano	kmetijsko z.
pozidano	gozd
kmetijsko z.	gozd
kmetijsko z.	stan. območje s kmetijskim gospodarstvom
kmetijsko z.	ostala območja
vode	kmetijsko z.

Priloga D1

Neskladje rabe prostora (pozidano - drugo)

Merilo 1:25000

Kartografska podlaga in vir: ZKP, RPE; GURS 2009, MKO 2012,
Občina Železniki 2004

Izdelal: Boštjan Okorn, 2013

Legenda

	Dejanska	Namenska
■	pozidano	kmetijsko z.
■	pozidano	gozd
□	meja območja	

Priloga D2

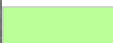

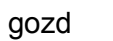
Neskladje rabe prostora (pozidano - drugo)

Merilo 1:5000

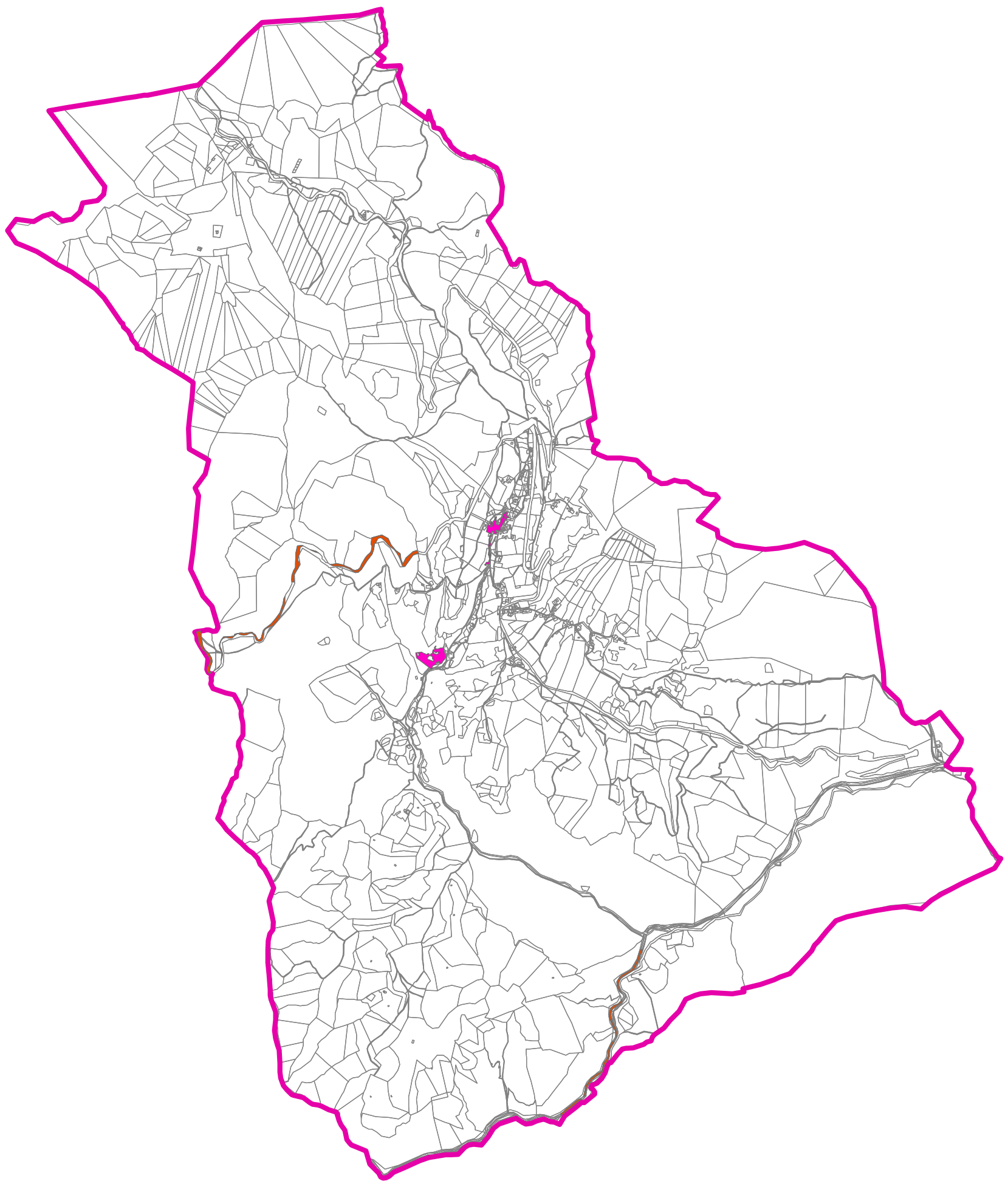
Kartografska podlaga in vir: ZKP, RPE; GURS 2009, MKO 2012, Občina Železniki 2004

Izdelal: Boštjan Okorn, 2013

Legenda

Dejanska	Namenska
 pozidano	 kmetijsko z.
 pozidano	 gozd

Priloga E1

Neskladje rabe prostora (drugo - pozidano)

Merilo 1:25000

Kartografska podlaga in vir: ZKP, RPE; GURS 2009, MKO 2012,
Občina Železniki 2004

Izdelal: Boštjan Okorn, 2013

Legenda

Dejanska

gozd

kmetijsko z.

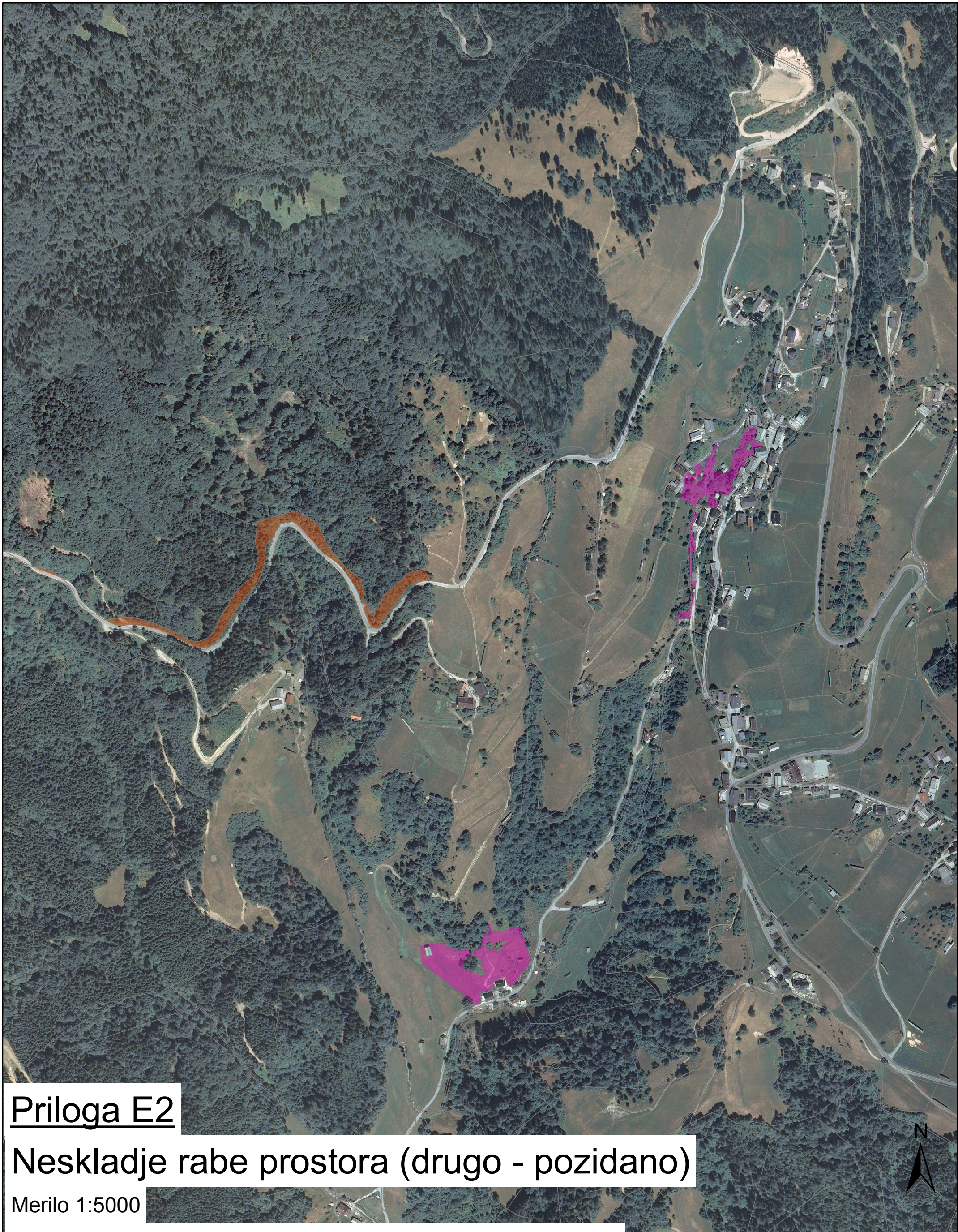
meja območja

Namenska

prometne površine

stan. območje s kmetijskim gospodarstvom

Priloga E2

Neskladje rabe prostora (drugo - pozidano)

Merilo 1:5000

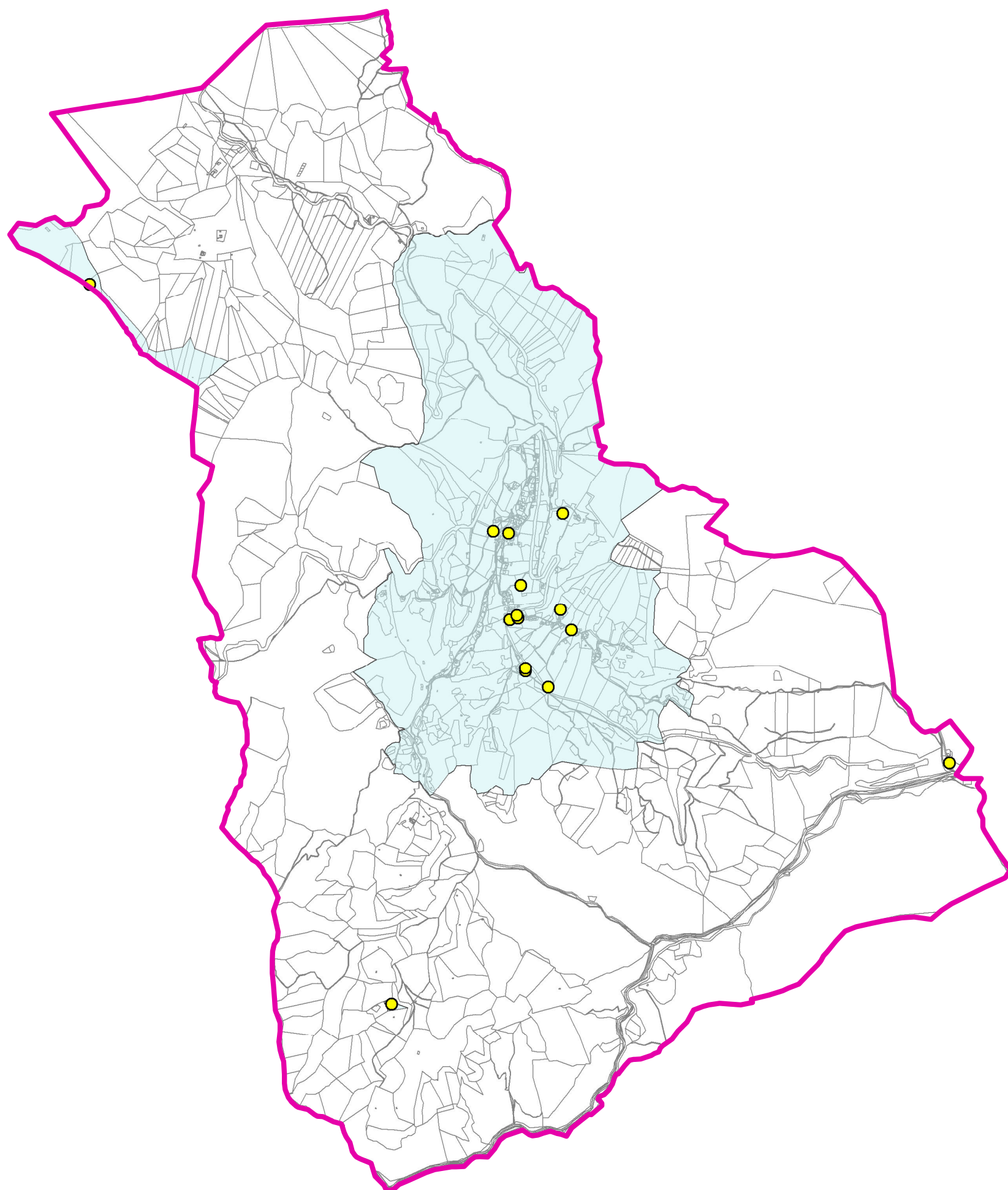
Kartografska podlaga in vir: ZKP, RPE; GURS 2009, MKO 2012, Občina Železniki 2004

Izdelal: Boštjan Okorn, 2013

Legenda

Dejanska	Namenska
gozd	prometne površine
kmetijsko z.	stan. območje s kmetijskim gospodarstvom

Priloga F1

Kulturna dediščina

Merilo 1:25000

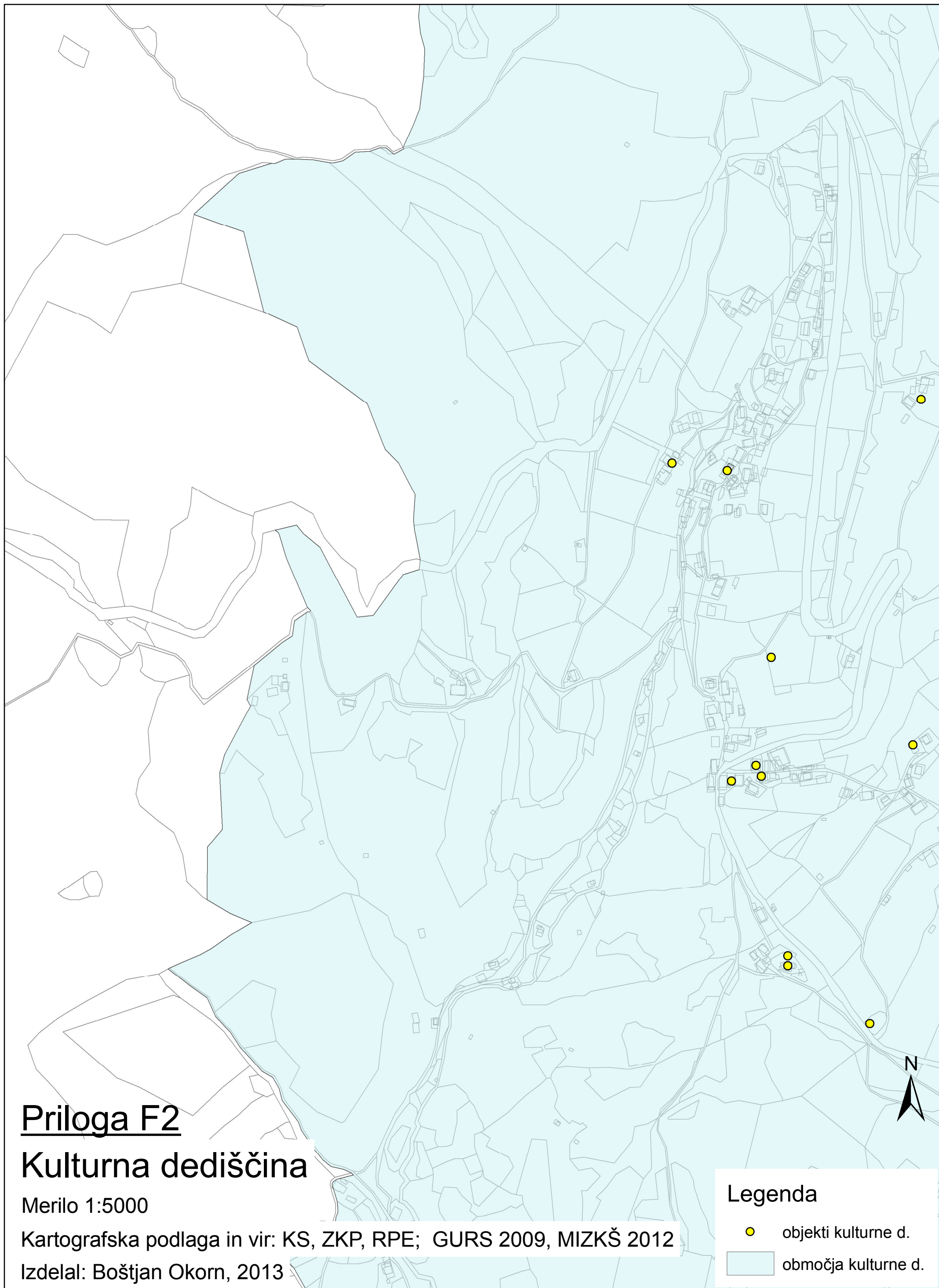
Kartografska podlaga in vir: KS, ZKP, RPE; GURS 2009, MIZKŠ 2012

Izdelal: Boštjan Okorn, 2013

Legenda

- meja območja
- objekti kulturne d.
- območja kulturne d.

Priloga F2

Kulturna dediščina

Merilo 1:5000

Kartografska podlaga in vir: KS, ZKP, RPE; GURS 2009, MIZKŠ 2012

Izdelal: Boštjan Okorn, 2013

Legenda

- objekti kulturne d.
- območja kulturne d.

Legenda

- meja območja
- zavarovana območja - točke
- naravne vrednote - točke
- naravne vrednote - jame
- naravne vrednote - območja
- ekološko pomembna območja
- natura 2000
- življski prostor medveda

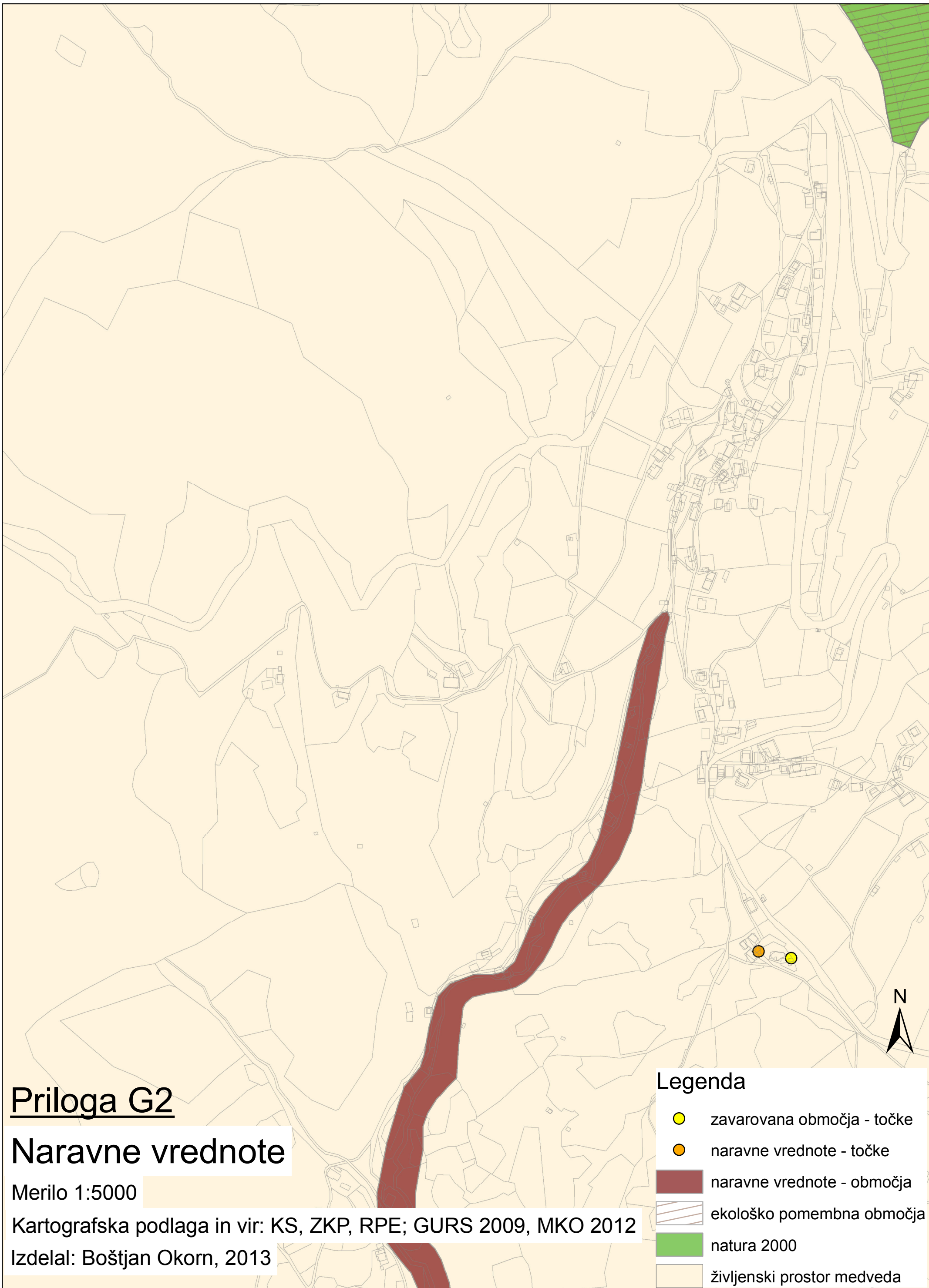
Priloga G1

Naravne vrednote

Merilo 1:25000

Kartografska podlaga in vir: KS, ZKP, RPE; GURS 2009, MKO 2012

Izdelal: Boštjan Okorn, 2013

Priloga G2

Naravne vrednote

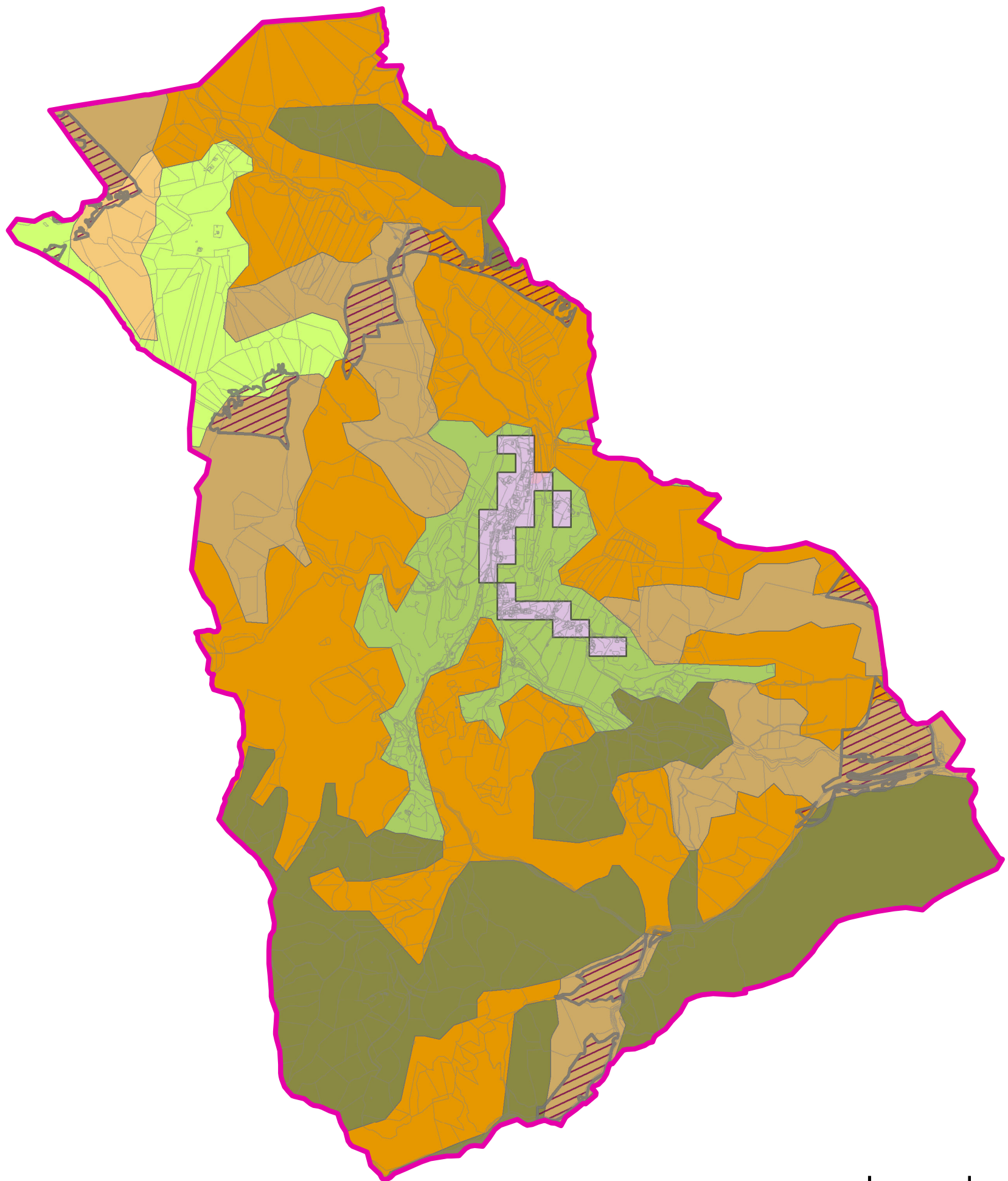
Merilo 1:5000

Kartografska podlaga in vir: KS, ZKP, RPE; GURS 2009, MKO 2012

Izdelal: Boštjan Okorn, 2013

Legenda

- zavarovana območja - točke
- naravne vrednote - točke
- naravne vrednote - območja
- ▨ ekološko pomembna območja
- natura 2000
- življski prostor medveda

Legenda

- meja območja
- naravni travniki
- pašniki
- grmičasti gozd
- listnati gozd
- mešani gozd
- iglasti gozd
- varovalni gozdovi
- aglomeracije

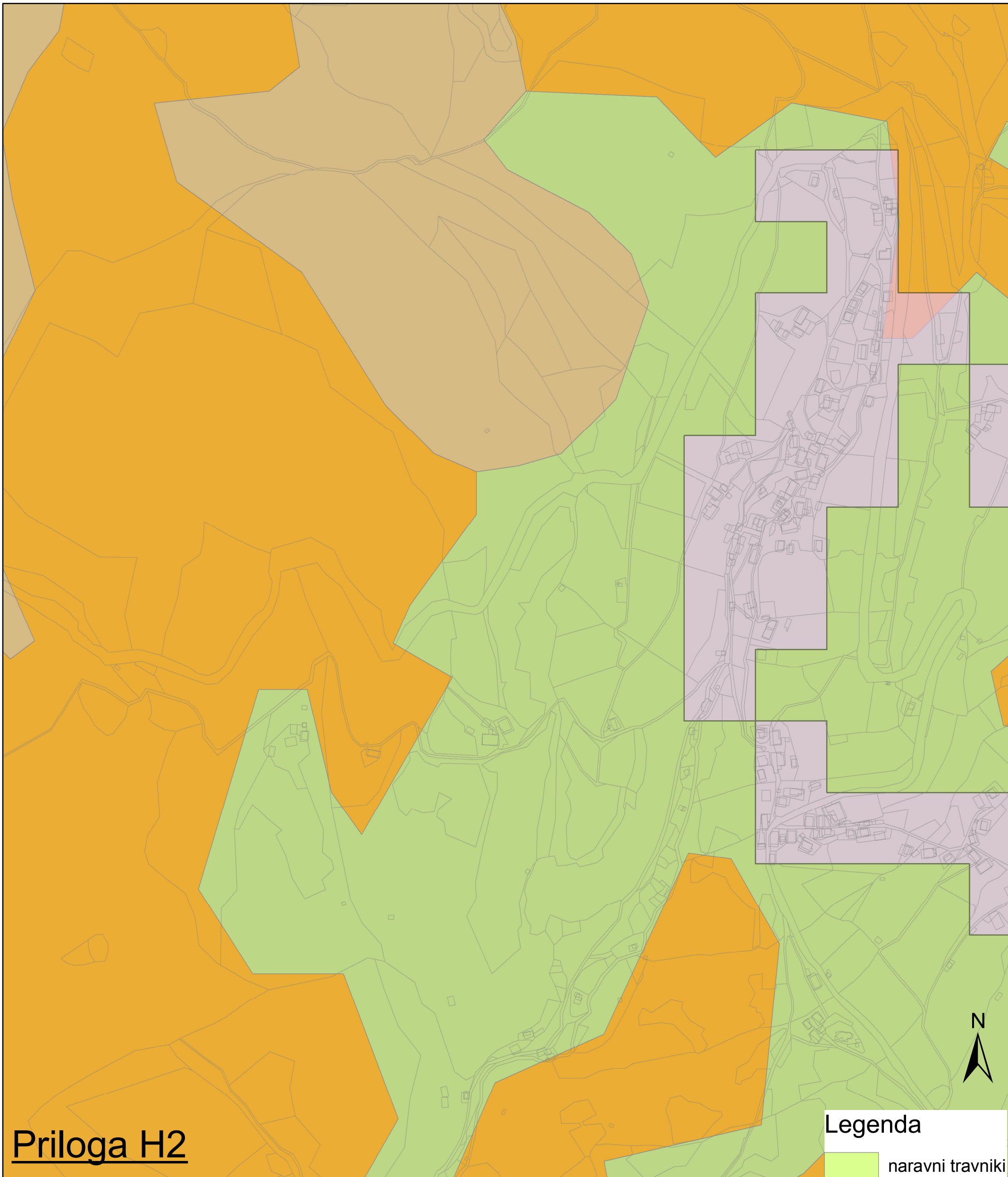
Priloga H1

Pokrovnost tal, varovalni gozdovi in aglomeracije

Merilo 1:25000

Kartografska podlaga in vir: KS, ZKP, RPE; GURS 2009, ZGS 2010

Izdelal: Boštjan Okorn, 2013

Priloga H2

Pokrovnost tal, varovalni gozdovi in aglomeracije

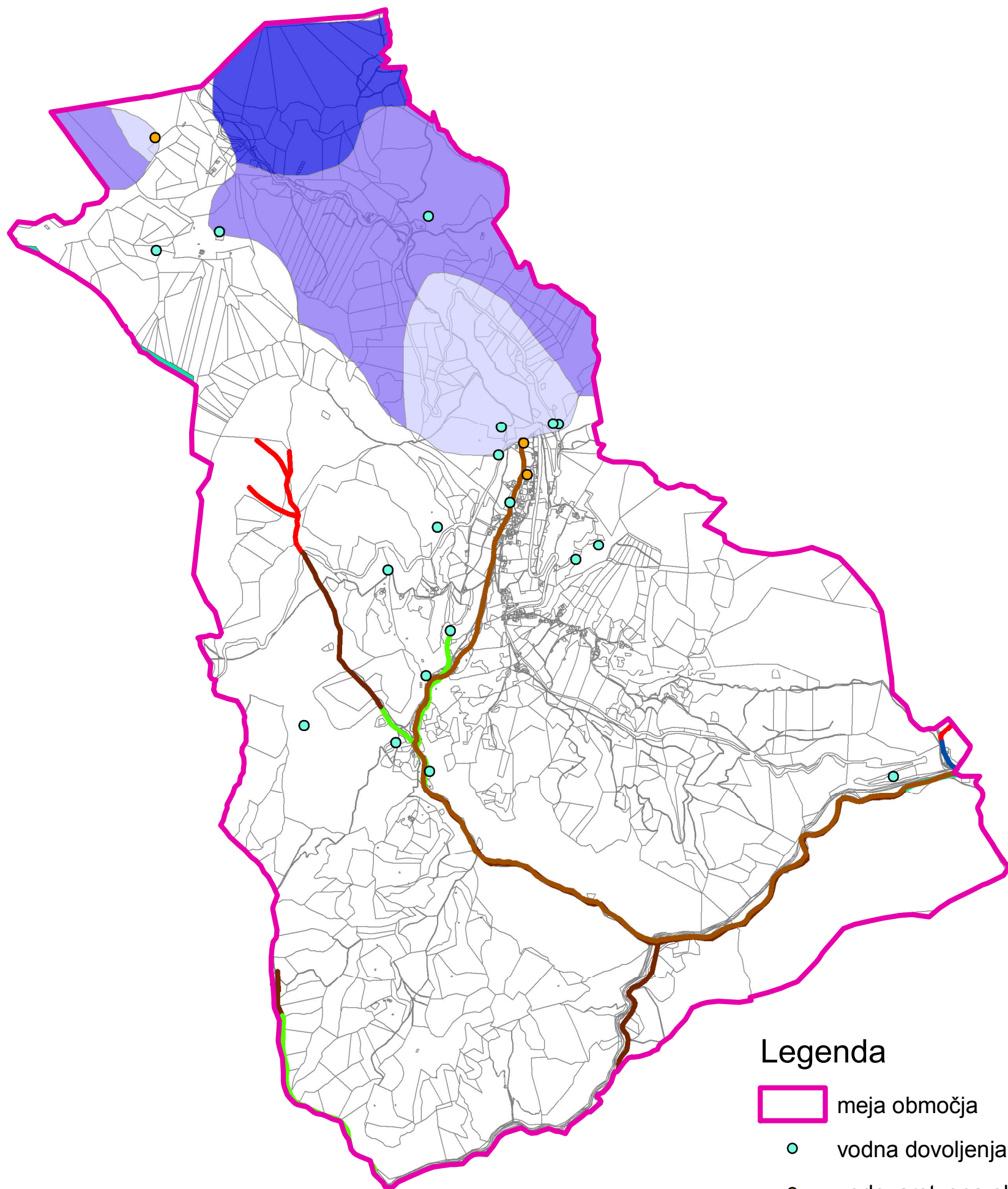
Merilo 1:5000

Kartografska podlaga in vir: KS, ZKP, RPE; GURS 2009, ZGS 2010

Izdelal: Boštjan Okorn, 2013

Legenda

- naravni travniki
- pašniki
- grmičasti gozd
- listnati gozd
- mešani gozd
- iglasti gozd
- aglomeracije

Legenda

- meja območja
- vodna dovoljenja
- vodovarstvena območja - zajetja
- vodna telesa - linije
- VVO občinski nivo 1
- VVO občinski nivo 2
- VVO občinski nivo 3
- kategorija vodotokov 1 razred
- kategorija vodotokov 1-2 razred
- kategorija vodotokov 2 razred
- kategorija vodotokov 2-3 razred
- kategorija vodotokov 3 razred
- kopalne vode - prispevno območje

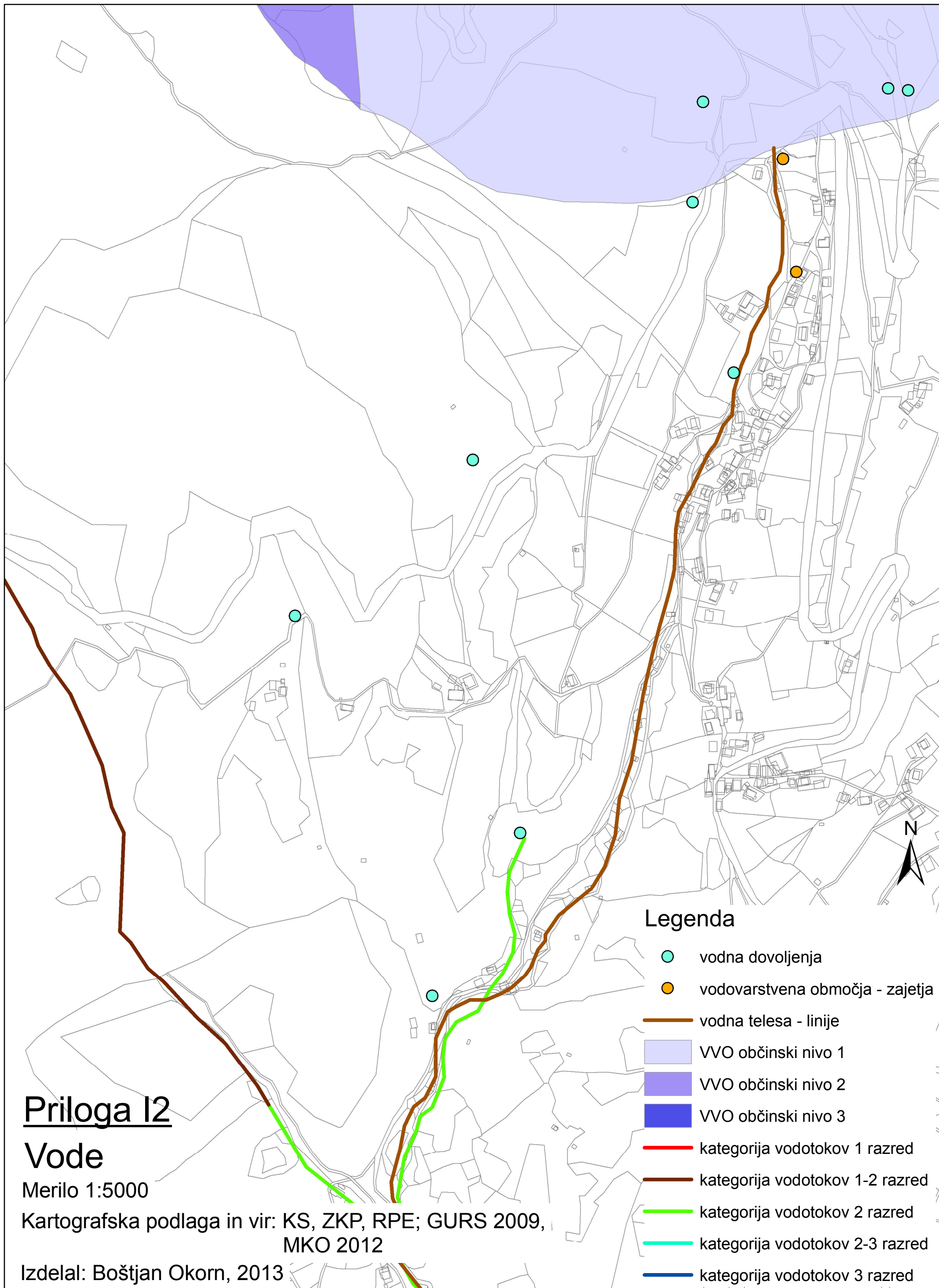
Priloga I1

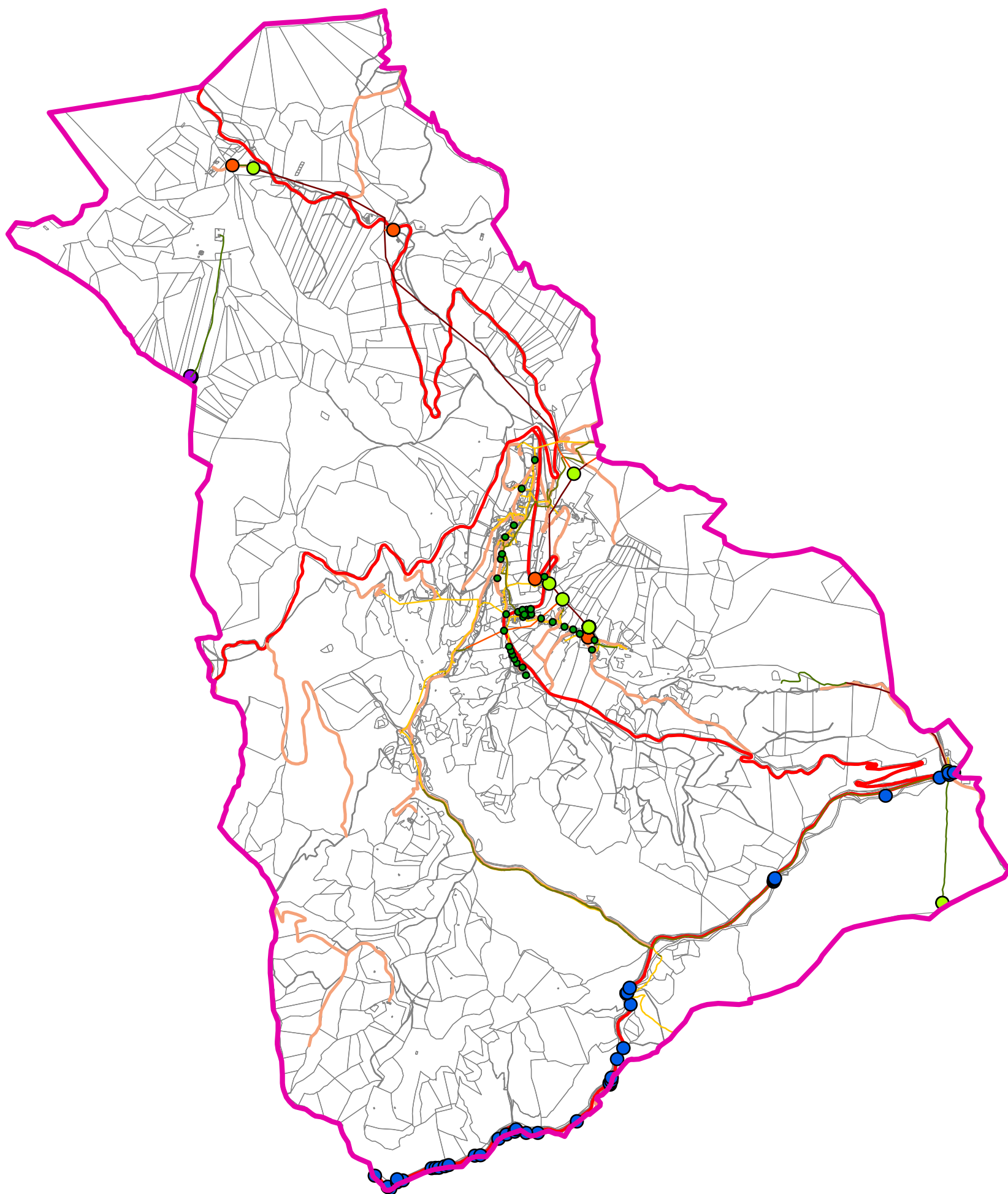
Vode

Merilo 1:25000

Kartografska podlaga in vir: KS, ZKP, RPE; GURS 2009,
MKO 2012

Izdelal: Boštjan Okorn, 2013

Legenda

- meja območja
- javna razsvetljava
- vodni objekti
- steber ali drog
- transformatorska postaja
- prostozačni daljnovod
- polizolirani daljnovod
- kablovod (podzemni kabelski vod)
- telekomunikacijski točkovni objekt
- telekomunikacijski vod
- kabelska kanalizacija
- glavne in regionalne ceste
- lokalne, ne kategorizirane, gozdne ceste; javne poti

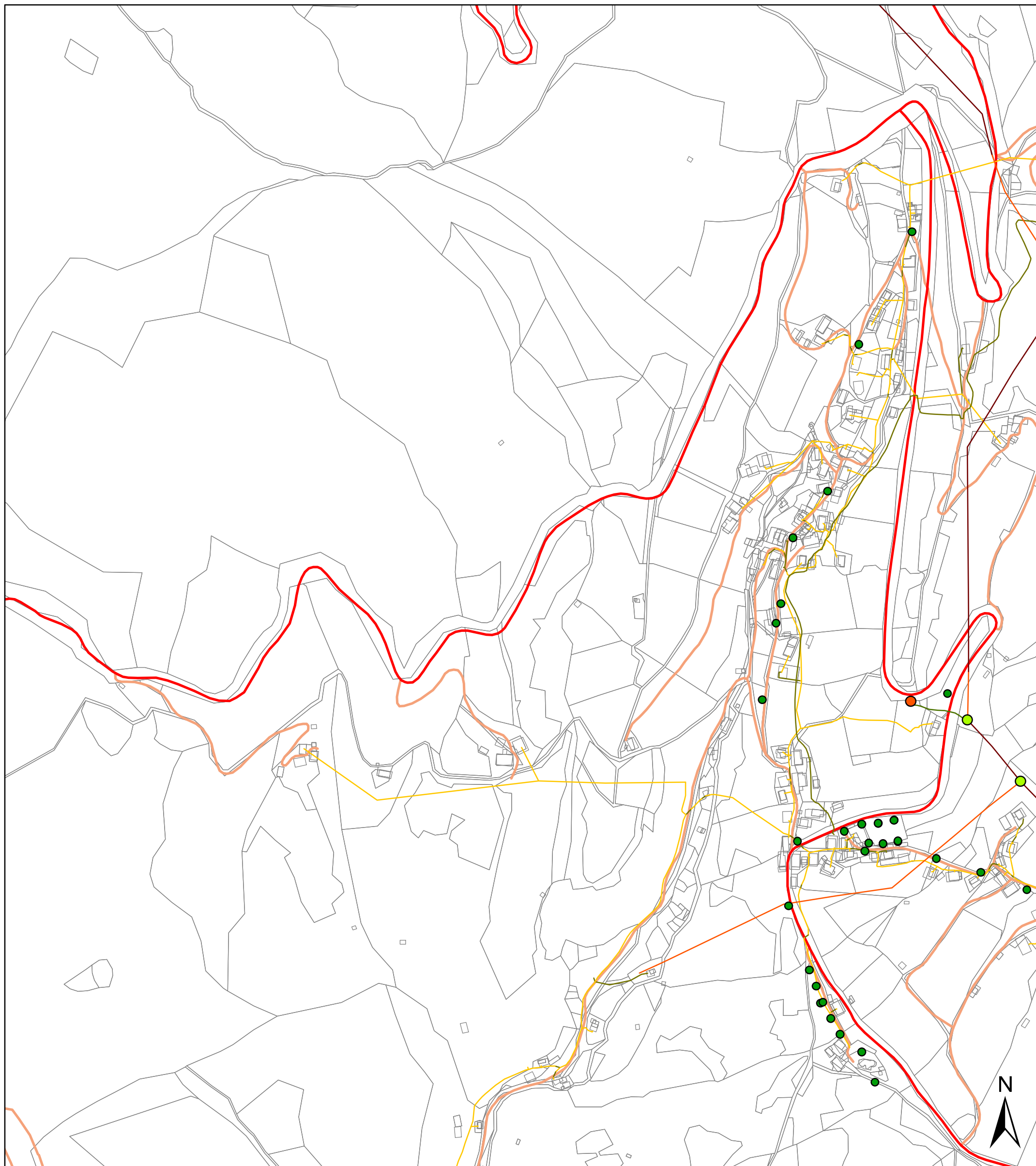
Priloga J1

Grajena javna infrastruktura

Merilo 1:25000

Kartografska podlaga in vir: KS, ZKP, RPE; GURS 2009,
Občina Železniki 2008

Izdelal: Boštjan Okorn, 2013

Priloga J2

Grajena javna infrastruktura

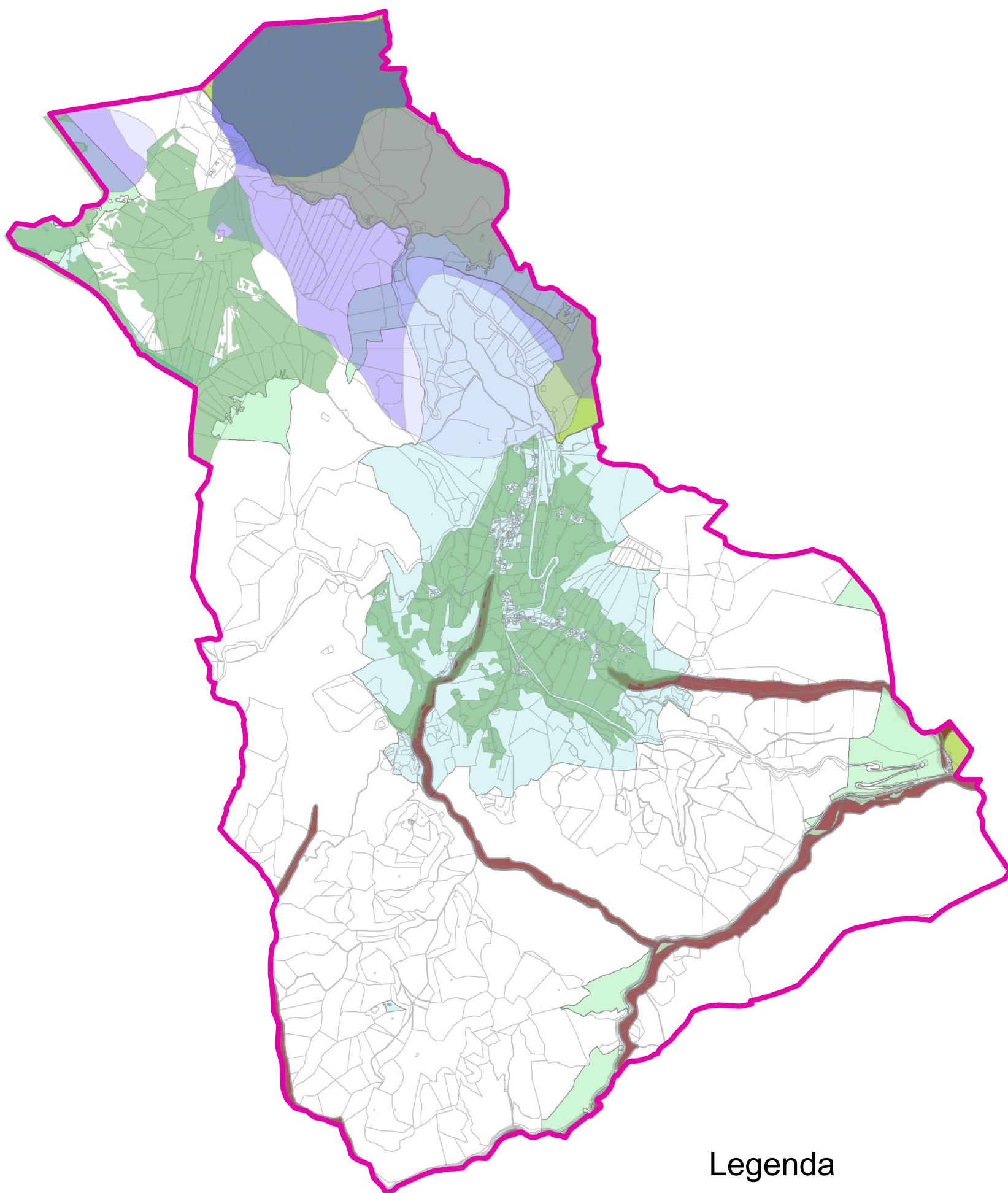
Merilo 1:5000

Kartografska podlaga in vir: KS, ZKP, RPE; GURS 2009,
Občina Železniki 2008

Izdelal: Boštjan Okorn, 2013

Legenda

- javna razsvetljava
- steber ali drog
- transformatorska postaja
- prostožračni daljnovod
- polizolirani daljnovod
- kablovod(podzemni kabelski vod)
- telekomunikacijski vod
- kabelska kanalizacija
- glavne in regionalne ceste
- lokalne, ne kategorizirane, gozdne ceste; javne poti

Legenda

- meja območja
- K1 - najboljše kmetijsko zemljišče
- VVO - občinski nivo 1
- VVO - občinski nivo 2
- VVO - občinski nivo 3
- kopalne vode - prispevno območje
- varovalni gozdovi
- naravne vrednote - območja
- ekološko pomembna območja
- natura 2000
- območja kulturne dediščine

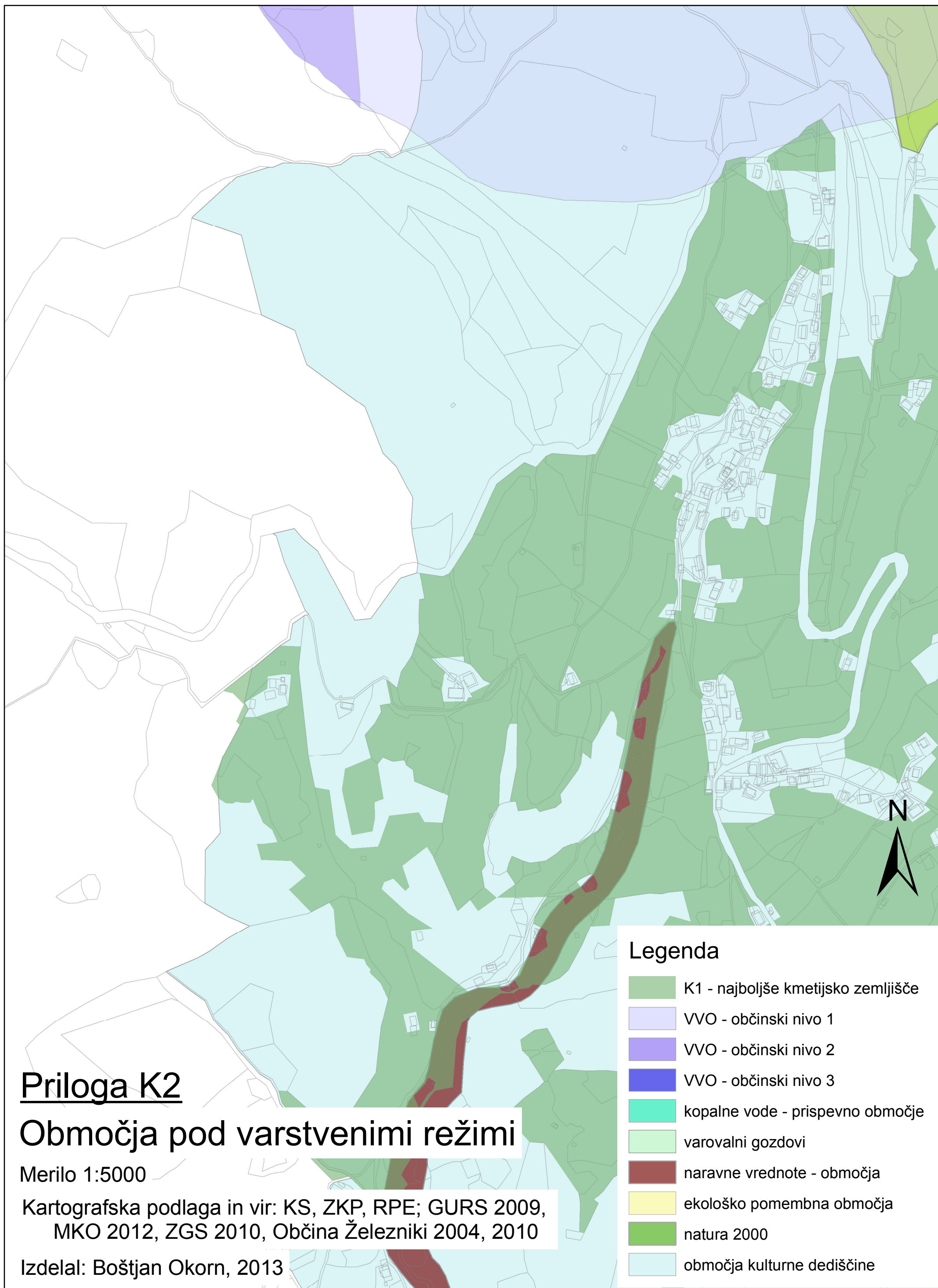
Priloga K1

Območja pod varstvenimi režimi

Merilo 1:25000

Kartografska podlaga in vir: KS, ZKP, RPE; GURS 2009, MKO 2012, ZGS 2010, Občina Železniki 2004, 2010

Izdelal: Boštjan Okorn, 2013

Priloga K2

Območja pod varstvenimi režimi

Merilo 1:5000

Kartografska podlaga in vir: KS, ZKP, RPE; GURS 2009, MKO 2012, ZGS 2010, Občina Železniki 2004, 2010

Izdelal: Boštjan Okorn, 2013

Legenda

- K1 - najboljše kmetijsko zemljišče
- VVO - občinski nivo 1
- VVO - občinski nivo 2
- VVO - občinski nivo 3
- kopalne vode - prispevno območje
- varovalni gozdovi
- naravne vrednote - območja
- ekološko pomembna območja
- natura 2000
- območja kulturne dediščine